

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ISSN 1308-450-X

771308 450002

PER
ER
20
13

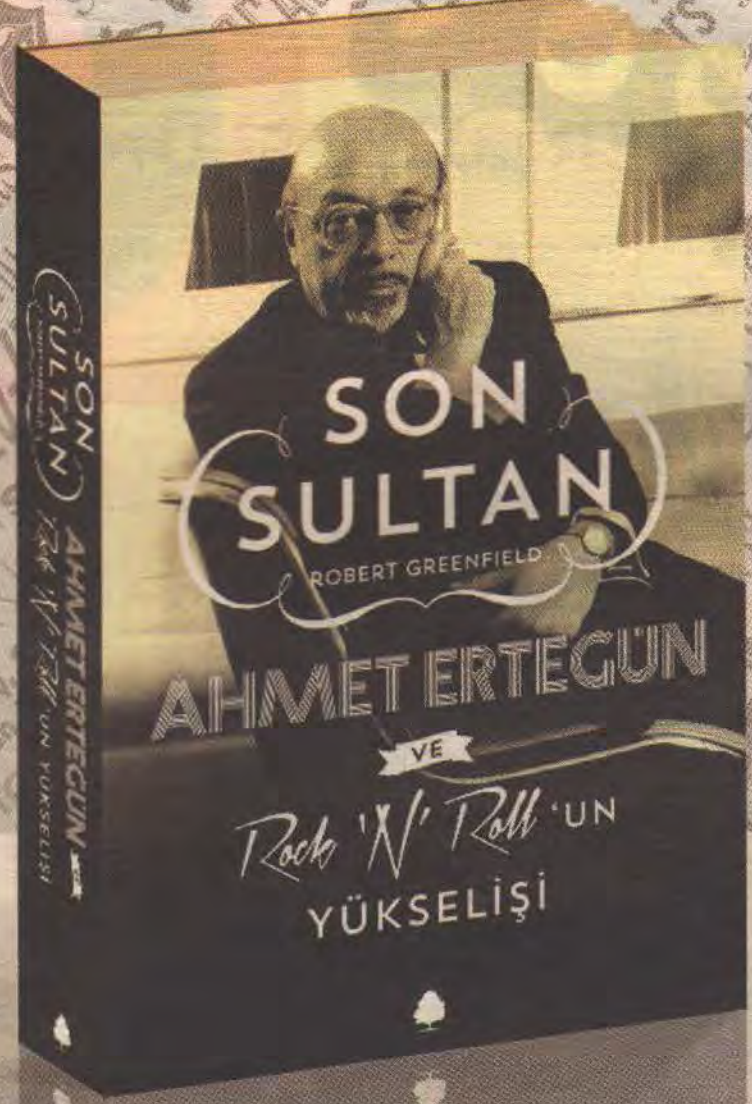
SON SULTAN

ROBERT GREENFIELD

AHMET ERTEGÜN

VE

Rock 'N' Roll 'UN
YÜKSELİŞİ

Cumhuriyet'in ilk günlerinde İstanbul'da doğdu. Dedesi Üsküdar Özbekler tekkesi şeyhi, babası Türkiye Cumhuriyeti'nin ABD büyükelçisiydi. Henüz çocukluk yıllarında çok şey belliydi. Vizyon sahibiydi. Devrimciydi. İlham saçıyordu. 22 yaşında babasını kaybetti. Türkiye'ye dönen ailesinin aksine Amerika'da kaldı.

Müzik; ilk aşkıydı. Ray Charles, Aretha Franklin, Ella Fitzgerald, Miles Davis, Frank Zappa, Stevie Wonder, Rolling Stones, Bee Gees, Led Zeppelin gibi efsaneleri yarattı. Rock'n Roll'u müziğin zirvesine çıkardı. Sadece ABD'de değil tüm gezegende onun dinlemek istediği müzikler çalıyordu.

Yakın tarihimizin en önemli dahilerinden Ahmet Ertegun'ün, hayalgücünü zorlayan hayatı Robert Greenfield'in usta kalemile ilk kez Türkçede.

"Robert Greenfield, yirminci yüzyılın en büyüleyici hayatlarından birinin, sevgi dolu, canlı detaylar içeren ve son derece çarpıcı tarihini yazmış. Son Sultan, gerçekten olağanüstü olan bir adamın olağanüstü destanı."

JANN WENNER, ROLLING STONE dergisinin kurucusu

ESMER GÜLÜŞLÜM

Seni öldürdüler ama gülüşün hepimizin içini ısıtmaya devam ederken kara gözlüm, yüreğimizden, yüreklerden silip atamadılar, atamayacaklar. Ah be kardeşim, kardeşten öte sırdaşım, dertdaşım; 18 yıl oldu sana hasret bitmedi. Seni ne çok özlüyoruz bilsen... Bazen insan öyle özlenir ki... "Özlenen bilse, yokluğundan utanır" demiş ya Aziz Nesin, sen de bilmiyor olmalısın be esmer çocuk. Bilsen çıkıp gelirsin sanki. Oysa sen hep öylece 28 yaşının baharında, içimizde, burnumuzda hasret hasret tütmeğe devam ediyorsun.

Sen gideli beri çok şey değişmedi memlekette. İşkenceciler günümüzde de terfiler almakta, hatta artık gizliden değil açıkça katliamlarını yürütmekte. Ha sen şanslısın bir anlamda, katillerin ve azmettiricilerin her ne kadar gerekli cezaları almamış da olsalar, bilinmekte. Bir de bilmemize rağmen, göz göre göre aramızda elini kolunu sallayan bir dolu gencin katilleri henüz yargılanmamış, halkın gözünde mahkûm ama mahkemelerce korunmuş, kollanmışlar var. Şanslısın çünkü arkada gözün kalmayacak bir anne bıraktın. Annem ki her yatağa girdiğinde adını anmadan yastığa başını koymuyor. Annemin seni anmadan değil günü, saati geçmiyor...

Ne çok öldürüldünüz be Metin. Öldürülürken de sadece sizi değil bizi de, içimizdeki sevinci de, geleceğimizi de karartarak aldılar elimizden. Bazılarınız annelerin yaşamasına umut oldu. Berfo Anne inadına yaşadı oğluna kavuşmak, hiç değilse kemikleriyle gömülmek için. Bazı anneler "Hepiniz benim evladımsınız" dedi ve onlara zarar gelmesin diye mücadeleyi sokağa taşıdı. Tıpkı Emine anne, Hanife anne gibi, tıpkı ikimizin hepimizin annesi gibi. Ama annemizin adaşı Fadime Ayvalıtaş'ın yüreği hasreti kaldıramadı, daha 43 yaşında oğluna koşarak gitti. Genç yaşında içimizi kavurarak, kahrından öldü. Şimdi bir de Fadime için dava açılmalı, "Oğlunu öldürdünüz yetmedi, mahkemesini de gaza boğdunuz" diyerek.

Sakin bu yazdıklarımı umutsuzluk sanma, umut olmadan yaşanmaz ki... Bak Ayhan Çarkın'ın yaptığı cinayetler kabusu oldu, itirafları hepimizin bildiği adreslerle örtüştü.

Bu arada Ayhan Çarkın'ın ifadeleriyle Namık Erdoğan, Medet Serhat, Mecit Baskın, Savaş Buldan'ın da olduğu 15 cinayet daha soruşturma dosyasına eklendi. Bu dava 19 Şubat 2014 tarihinde görülecek. Tıpkı Tarık Ziya Ekinci'nin dediği gibi bu 'tarihi dava'ya sahip çıkarsak can Metin, senin ve diğer pek çok kaybın da akibeti tetikçilerinden de öteye, azmettirenleriyle toplumsal belleğe kazınacak... Kim incinirse incinsin, gerçekler ortaya çıksın demeye devamla...

Ah be kara gözlü, duru gülüslü Metin, ne yazarsam yazayım seni, sizi anlatmak, anlatabilmek imkansız... Ve yine ne kadar yazılsa da sana, bir kardeşe, evlada olan özlem anlatılamaz... Seni çok özlüyorum güzel gülüslü, iyi yürekli, kalbi insan sevgisiyle, doğrulukla çarpan devrimci çocuk... ❀

KUZU

Dereden su içen kuzunun yanına giderek "seni yiyeceğim" diyen kurt, kılıfını da önceden hazırlamıştır: "Hey kuzu" diye seslenir; "suyumu bulandırıyorsun!" Kuzu ise durup dururken satışan kurdun sanki ikna olmak gibi bir derdi varmış gibi haddini aşır şansını bir kez olsun denemek ister: "Ama sen yukandasin, ben aşağıda; suyunu nasıl bulandırabilirim ki?" Kurt yerinden doğrulur; ağır adımlarla kuzunun bulunduğu yerin aşağısına iner ve bir kez daha seslenir: "Demiştim sana suyunu bulandırıyorsun işte. Seni yiyeceğim!"

Anneannem, defalarca anlattığı bu masalın finalinde, fal taşı gibi açılmış gözlerimizin içine bakıp son dersini vermeyi asla ihmal etmezdi: "Kurt kuzuyu yemeyi kafaya koymuş bir kere; bir bahane uydurup yiyecek."

Erkenden bu dünyadan göçüp giden ölümlerimizi düşündükçe bu masal aklıma gelir. Kurdun türlü türlü gerekçelerle mideye indirdiği bu toprakların en seçkin evlatları... Teröristör büyük çoğunluğu, anarşistler de vardır aralarında, hak düşmanları, gizli örgüt üyeleri, idamlıklar; hepsi kardeşimdir.

Mesela Uğur Mumcu... 24 Ocak 1993'te aracına yerleştirilmiş bombanın patlatılmasıyla evinin önünde katledilişinin üzerinden 21 sene geçti geçmesine de asıl katilleri hâlâ bilinmiyor. Bunda bir tuhafılık yok mu sizce de? Mumcu'yu katledenler belki masalda olduğu gibi 'suyumuzu bulandırıyordu biz de yedik' demediler ama daha beterini yapılar. Cinayet sonrasında el altından yürürlüğe soktukları senaryolarla herkesin zihnini bulandırdılar.

Bir senaryoya göre cinayet PKK işlemiştir. Çünkü Mumcu, üzerinde çalıştığı son kupa Abdullah Öcalan'ın MİT ile ilişkisini tespit etmiş, üstelik bunu belgelendirmişti de. Aslında Öcalan'ın da gizlemediği Pilot Necati hikâyesidir bahse konu olan. Fakat senaryo bu kısmı atlar ve şöyle devam eder: Bu ilişkiyi gizlemek isteyen Öcalan, Mumcu'yu Ankara'nın göbeğinde örgütünün militanlarını devreye sokarak katletti. Aynı senaryoyu terssten okuduğunuzda, cinayeti MİT de işlemiş olabilir. Zira Öcalan ile kurulan bu ilişkinin gizleri birer birer açığa çıkacak ve nihayetinde ortalık karışacaktır. O halde kirli çamaşırlarının ortaya çıkmasını engellemek isteyen MİT, operasyonel ajanlarını pekâlâ Mumcu'nun üzerine salmış olabilir.

Bir başka senaryoya göre cinayeti işleyen Hizbullah'ı. Tıpkı öncesinde Çetin Emeç'i, Bahriye Üçok'u, Muammer Aksoy'u, Turan Dursun'u; sonrasında ise Ahmet Taner Kışlalı'yı katledtikleri gibi, laik duruşu nedeniyle Mumcu'nun da canına kıymışlardı. Hizbullah devreye girince elbette ki İran ve onun islahat at örgütü SAVAMA da mevzuyla dahil edilecekti. En fazla üzerinde durulan ve pratik anlamda karşılığını da bulan senaryo bu oldu. Emniyet,

'Umur' adını verdiği bir operasyon düzenledi ki hayli geniş çaplıydı. Operasyonu yürütenler, sadece Mumcu cinayetinin değil, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy ve Ahmet Taner Kışlalı cinayetlerinin de aydınlatılacağı iddiasındaydılar. Bir grup insan gözaltına alındı, sorgulandı hatta bazıları suçlarını da itiraf etti. Ne var ki 'Umur Operasyonu' ve sonrasında açılan dava, ilkokul çocuklarını bile ikna etmekten uzak bir dizi siğ kurguya ve muhtemelen işkence altında alınmış tutarsız ifadelere dayanıyordu ki, bunlar kimseyi tatmin edemedi.

Bir başka senaryo İslamcı yazarlardan geldi. Onlara göre de Uğur Mumcu suikastının arkasında İsrail gizli servisi MOSSAD vardı. Bir yazısından yola çıkılarak ortaya atılan bu senaryoya göre Mumcu, İsrail'in Irak'taki Kürt oluşumuna senede 50 milyon dolar yardım ettiğini yazmış ve şimşekleri üzerine çekmişti. Bu yöndeki tezini doğrulayacak araştırmalara girişmesi ya da elinde iddiasını doğrulayacak belgeler bulunması, Mumcu'nun sonunu getirmişti.

En taze senaryo ise Mumcu'nun 'bütün kötülüklerin anası Ergenekon' tarafından katledildiğine ilişkin olundu. Bu senaryoyu tamamlayacak beyni sulanmış, kendini savaş kahramanı ilan etmek için aptortta bekleyen bir emekli subay bulunması ise hiç zor değildi. 700 kişilik PKK'lı grubu yok etmek üzereyken Ankara'dan gelen bir telefonla geri çekilmek zorunda kaldığını söyleyen bu emekli asker, yine bir tesadüf sonucu sınırda MKE'den JİTEM'in teslim aldığı seri numaraları silinmiş 100 bin otomatik silahı, Kürt bölgesine geçirilirken yakalayacak ama zaten devrede olan Ergenekon yüzünden bir kez daha eli kolu bağlanacaktır. Ve tüm bu olayların belgelerini ele geçiren Uğur Mumcu da susurulamak amacıyla Ergenekon tarafından havaya uçurulacaktır.

Katledilen bir insanın ardından 20 yılı aşkın süredir üretilen senaryolar fazlasıyla dimağları kirlendiklerinden olsa gerek toplum, Mumcu cinayetinin 'karanlık güçler' tarafından gerçekleştirildiği konusunda artık tamamen hem fikir olmuş durumda. Bu kanaat, aynı zamanda Özgür ve Özge'nin sevgili babalarının katlinin aydınlatılamaz olduğuna; yani bir başka deyişle katilleri koruyan, kollayan, teşvik edenlerin devlet katında konuşlandığına dair yerleşik hal almış inancı ifade etmekte. Çünkü ne kadar gizlenmeye, örtbas edilmeye çalışılırsa çalışılınsa her cinayet arkasında ipuçları bırakır. Silahın ya da bombanın patlamasıyla ya da bıçağın avucun içinde parlamasıyla hayatın doğal akışı bozulmuştur bir kere. En profesyonel katillerin bile izleri tamamen yok edememesinin esrarı buradadır. Ama bizzat takip etmesi gerekenler izleri silindikten sonra, katil cinayet mahalline geri dönse bile ne gam!

Elbette ki Mumcu'yu katledenler de arkalarında önemli ipuçları bıraktılar ama bu izlerin peşinden giden olmadı. Bu durum nedensiz değildi elbette. Devlet yasama, yürütme, yargıdan oluşuyordu ve yürütmenin yurduğu yerde yargının durması da anlaşılır bir haldti. O yüzden güpegündüz işlenen bu cinayetin tanıklarının olduğu, patlamanın 'hissas' diye nitelendirilen güvenlik bölgesinde meydana geldiği, bölgedeki emniyet güçlerinin tesadüf bu ya tam da patlama esnasında görev yerlerinde bulunmayacak şekilde bir düzenlemeye tabi tutulduğu gibi ayrıntılar önemsenmedi. Mumcu suikastının ardından Emniyet Genel Müdürü olan Mehmet Ağar, Gündal Mumcu ile 1993'te yaptıkları görüşme sırasında aralarında gerçekleşen şu diyalogdaki itirafını, 19 yıl boyunca inkâr etmeye gerek görmedi:

Gündal Mumcu: "Bu olayların ortaya çıkmasını engelleyen bir duvar oluşuyor..."

Mehmet Ağar: "Evet, soruşturmayı engelleyen bir duvar var..."

Gündal Mumcu: "Bir tuğla çekin o zaman, gerçekler ortaya çıksın..."

Mehmet Ağar: "Bir tuğla çekersem, duvar yıkılır..."

Gündal Mumcu: "O zaman çekin, kenara çekilin..."

Mehmet Ağar: "Onu da yapamam..."

Gündal Mumcu: "O zaman çekerler, altında kalırsınız..."

İSTİF

Bir bebekten katil yaratan karanlığı sorgulamadan hiçbir şey yapılamaz kardeşlerim.

Mehmet Ağar bu diyalogu yalanladığında artık Susurluk'un başı değildi. Derin ilişkilerin el değiştirdiğini otel gibi de olsa yattığı Yenipazar Cezaevi'nde idrak etmiş, "kimseye kırılganlığım yok" diyerek gardını alıvermişti. İşte dönün 'bin operasyon'cusu, özgüven abidesi Ağar'ın pikisini zemine doğru yapuğu dönemde yalanladığı bu diyaloga geçen 'duvar', 9 Ocak 1996 günü bir başka gazetecinin; Metin Göktepe'nin katledilmesiyle aklımıza, zekânımıza, bilincimize bir kez daha tecavüz edecekti.

Umranıye Cezaevi'nde dövülerek öldürülen iki devrimcinin cenazesini çalıştığı Evrensel Gazetesi adına izlerken gözaltına alınan Metin Göktepe, götürüldüğü Eyüp Spor Salonu'nda polis işkencesi sonucu can verdi. 11 Ocak 1996'da 32. Gün programına çıkan dönemin İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan, Mehmet Ali Birand'ın Göktepe'nin katline ilişkin sorusunu "Konuyla ilgili tam bilgim yok. Ancak son gelen bilgiler Metin Göktepe'nin duvardan düşerek öldüğü şeklindedir" diye yanıtlıyacaktır. Anlaşılan Uğur Mumcu soruşturmasını engelleyen 'duvar' bu kez Metin Göktepe'nin polisler tarafından işkenceyle öldürüldüğü gerçeğini saklamak ve faileri korumak için devreye girmişti. Ama işkenceciler suçüstü yakalanmışlardı ve Göktepe'nin gazeteci arkadaşlarının da büyük çabasıyla cinayetin faili 11 polis zar zor yargı önüne çıkarılacaktı. İlden ile gezdirilerek sürdürülen yargılamalar sonucunda, 11 polisten altısı 7'er yıl 6'şar ay hapisle cezalandırıldı. Ne var ki bu polislerin aldıkları canın karşılığında ödedikleri bedel, 'Rahşan affı' devreye girince sadece 1'er yıl 8'er ay hapis yatmakla sınırlı kaldı. Polislerin az da olsa cezaya çarptırılması, Metin Göktepe cinayetinin

üzerindeki perdeyi daha da sıkılaştırmaya yaradı. Yine bir duvar vardı ortada ve cinayetin asıl sorumlularını tıpkı daha öncekiler gibi karanlıkta bırakma görevini yerine getirmişti. Göktepe cinayetini "duvardan düşerek öldü" diye örtbas etmeye çalışan İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan'a hiçbir şey olmadı örneğin. Ya da Metin Göktepe cinayetini araştırmak amacıyla Meclis'te kurulan komisyona ifade verirken, İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın "En azından dövme olayı olmamalıydı" şeklindeki sözlerini "Dövme olayı yok" diye bağırarak yanıtlayan dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar'a da bir şey olmadı. Oysa gözaltına alınanlara 'özel muamele' emrini Taşanlar'ın verdiği, Çevik Kuvvet amiri Korkmaz Karasıhoğlu tarafından da gözaltındaki kadınları ve erkekleri birbirinden ayırmak için "orospular şu yona, pezevenkler bu yona" diye hitap etmesinden de anlaşılacağı üzere bu emrin büyük bir şevkle uygulandığı, sanık polislerin de ifadelerinde dile getirilmişti. İstanbul'da açılan davayı kamuoyunun gözünden kaçırmak için Afyon'a postalayan, arada iki kez de Sandıklı ve Dinar'a gönderen Adalet Bakanlığı yetkililerine de haşa kimse bir şey diyemedi. Ve sonuçta olan, yaşasaydı 46 yaşını devirecek Metin'e, kuzusunu yitiren Fadime anaya, arkadaşlarına ve dürüstçe yapmaya çalıştığı gazetecilik mesleğine oldu.

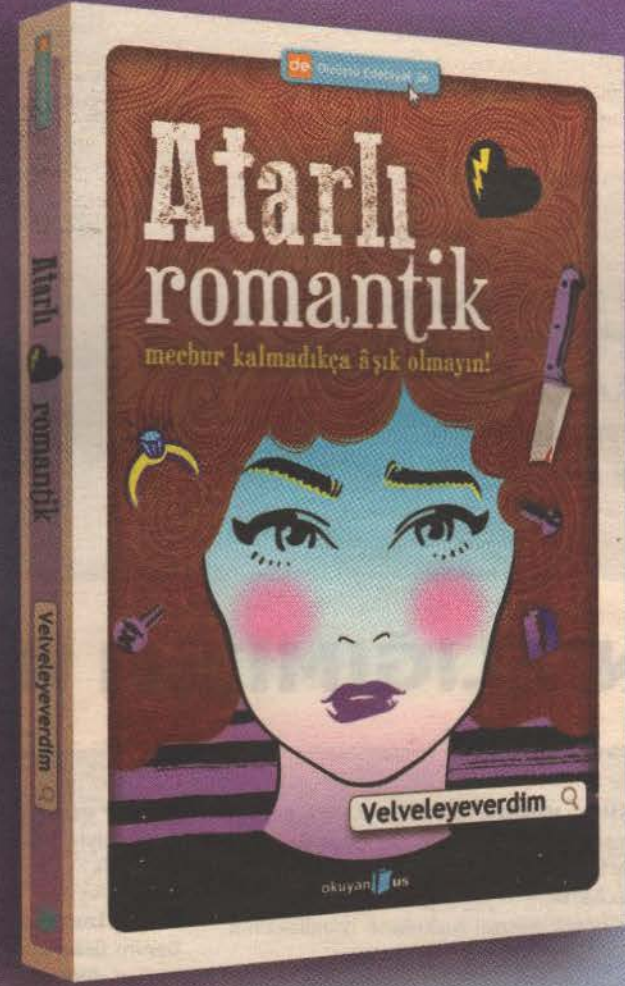
Sanık polislerin ifadeleri bile Metin Göktepe'nin işkence sonucunda öldürülmesinin ardından yapılan soruşturmanın olayı örtbas etmeye yönelik olduğunu ipuçlarıyla doluydu. Belli ki Emniyet'e kurban lazımdı. Öyle ya; ana gövdeyi sağlama almak için işe yaramaz birkaç eleman pekala feda edilebilirdi. Birkaç polisin suçlarını itiraf etmesiyle amirler, günahlarından annabilirlerdi. Suçlarını itiraf etmelerini istedikleri polisleri bizzat Emniyet'in sözleşmeli avukatı İlhami Yelekçi tarafından 'yurt dışına kaçırsın' telkininde bulunduğu yine bazı polislerin ifadelerindeki önemli bir ayrıntı olarak arşivlerde kaldı. Aynı günlerde Metin Göktepe'nin öğrencilik yılları didiklendi. Bir zamanlar TDKP'nin gençlik örgütü üyesi olduğu, Yıldırım Çavlı gibi bazı devletsever gazetecilere el altından sızdırıldı. Yani 'hak etmişti' demek mi istiyorlardı? O zamanlar 'Vele ki' sözü bu kadar moda değildi ve kimse de Metin için biraz da üst perdeden "Vele ki TDKP'liydi" demeyi bilemedi. O zamanlar Hrant yaşıyordu ve "Hepimiz Ermeniyiz" pankartlarıyla ortaya dökülen olmamıştı. Ve Metin'in anısına kol kanat germek için "Hepimiz TDKP'liyiz" diye caddeleri dolduran da yoktu. Ve nihayetinde devletin amacı hasıl oldu, dokunulmaması gerekenlere her zaman olduğu gibi yine dokundurulmadı.

Devlet denilince kocaman bir duvardan ya da uçsuz bucaksız bir karanlık dehlizden başka hiçbir şeyin akla gelmediği bizden gayrı kaç ülke vardır acaba? Ya da kendini korumak uğruna herşeyi feda etme potansiyeline sahip bu denli yok edici başka bir varlık?

Bundan daha alçak bir çukurun olamayacağını, 19 Ocak 2007 günü Hrant Dink Agos'un önünde vurulduktan sonra çok daha açık biçimde bizzat ifşa ettiler. Bunu herkesten önce daha Hrant toprağa bile verilmemişken eşi Rakel gördü ve "Bir bebekten katil yaratan karanlığı sorgulamadan hiçbir şey yapılamaz kardeşlerim" sözünün altını çizdi. Ergenekon'u, Cemaat'i, AKP'si, Pelidi itti, MIT'i, polisi ve jandarması, İstanbul'u, Ankara'sı, Trabzon'uyla bütün bu karkara erkin el ele tutuşup işlediği başka bir cinayet daha yoktur yer yüzünde. Ve arkada bu kadar iz bırakılmasına karşın bu kadar kös dinlemiş; katillerin değil, katili işaret edenlerin peşine düşmüş bir yargı da... Yaptığı manipülasyonlarla it izini at izine karıştıran, ortalığı bulandıran kokuşmuşluğu tescilli medya da... Başbakan ile Dink ailesi arasında sözde köprü olup asla tutulmayacak sözler verip oyaladıktan sonra bir anda geri çekilen karaktersiz gazeteciler de... Evet türünün en aşağılık örnekleri bir araya gelerek, hepimizin gözünün içine baka baka, göstere göstere Dink cinayetinin talimatını verenlerin, teşvik ve yardım edenlerin, bütün deliller ortada olmasına rağmen korunabileceğini ispatladılar. Siz istediğiniz kadar kamera kayıtlarının, telefon sinyallerinin içinden bir delil çıkarmaya çalışın, olay yerinde Ogün Samast dışında en az dört kişinin daha suikasta katıldığını ispatlayın, hiç bir şey fark etmeyecek. 'Büyük abi' diye daha en baştan Erhan Tuncel gibi bir yaratığı servis edenler; asıl büyük abileri korumaya ahdetmişlerdi zaten. Ve Ramazan Akyürek, Ali Fuat Yılmaz, Ali Öz, Reşat Altay gibilere dokunanın yanması tam da bu yüzden oldu.

Hasılı kelim, sadece Dink cinayetinden de değil, Roboski'den, Gezi'den de anladık artık. O duvar bir öncekinden farklı ve işlenen cinayelerin sorumlularını köşe bucağı gizlemek amacıyla gölge yapsın diye dikilmedi. O duvar; Ermeni'ye, Kürt'e, Rum'a, işçiye, köylüye, yola, yolcuya, azınlığa, itilene, horlanana açıktan açığa çekilmiş bir rest içindi. O yüzden, kurdun kuzuyu kurban ederek kurduğu kanlı sofrayı bozmak için, çekilen bu cüretkar resti görmek gerek. Değilmi ki Nazım söylemişti, 'O duvar, o duvarınız, vız gelir bize vız' diye; o büyük ustayı dinlemek gerek...

de Dizüstü Edebiyat

OKUYAN USLANMAZ

İki 'yaka'sı bir araya gelmeyen koskocaman İstanbul'da kırmızılı pembeli hayaller biri Büdü. Her sabah o lanet olası sevmediği işine giderken 'NE GİYECEĞİM LAN BEN' diyor, çünkü giymek üzere olduğu bütün kıyafetleri ütüsüz. Zaten ütülü hayat mı olur? Hayat dediğin azcık kırışık olur. İnsanın elleri, ayakları, dudakları, gözleri aşktan tutulmuşken kırışır hayat; en güzel ütüyü getirsen yine de düzeltemezsin. Zamansız gelen aşkla pis diyaloglar kurar Büdü. Kocaman kabarık saçlarının arasından her şeye şikâyet eder durur ama kimse görmez.

Vine Twitter Instagram @velvoleyeverdim

@okyanus
@dizustuedebyat

/okyanusyayinevi

/okyanusyayinevi
/dizustuedebyat

@okyanus

okuyan us.COM.TR

Geçen yıl aramızdan ayrılan arkadaşımız **METİN KAÇAN**'ı, kendi cümleleriyle hatırlıyor ve anıyoruz...

YALNIZLIĞIMIZIN İLACINI YAZIYORUM

Bilinçli bir şekilde yalnızlığa itilen, terk edilen insanı, dolayısıyla toplumu yazıyorum. Bir çeşit ilaç. Benim yazdığım tarifeyi özümseyebilirse okuyucu, kentin en hummalı hastalığını yenmiş olacak. Çaresizlik, ölüm, aşkı, para ve ortak nesnel tutkuların muallakasını anlatıyorum.

Ben sadece gizli mekânlarda hayalet gibi yaşarım. Doğayı sevmekle kalmayıp, ona âşık olan bir insanın duygusuyla yaklaşıyorum. Ben nesnelerin sıradanlığından ve o sıradanlığın getirdiği aptalca ilişkilerden hep uzak durmuş bir kişiyim; ancak nesnel bir aşk yaşadığım dönemlerim de oldu. Mesela 59 model bir Şavrole ile... Şimdi ise hayatın toprak, hava, su, ateş elementine geçiş yaptım.

Ayakkabı numaram makosende 43, spor ayakkabıda 44.

Öncelikle ben bir anlatıcıydım, yani sokaklarda gördüğüm insanlara, kahvehanadaki tiplere gerçeğin kurgusal ve hafif pornografik öykülerini anlatırdım. Yüzlerce insana hikâyeler, masallar anlatmışımdır. Dans ederek, çeşitli fûgürler ve kelimeler bularak bu hikâyeleri anlatırdım. Daha sonra Girgır dergisinde yazdığım bir-iki öyküyle, yazın dünyasına geçiş yaptım. Sokaklardan geçerken, tanımadığım bir tip gelip kulağımın kenarına yaklaştı ve lacivert bir ses tonuyla yaz dedi. Bu yüzden yazdım. Tipin sesi için.

On senede bir berber değiştirim çünkü her on senede bir berberin bir berbere söyleyeceği çok şey olduğunu biliyorum ve anıyorum.

Genellikle manikür, pedükür yaptırır, kış günleri kaşlarımı kısaltır, renk değiştiririm.

Pazar günleri dışında kalan tüm günlere sempatiyle bakarım, aylardan temmuzun son günlerini severim.

Kitaplarımdaki karakterler gerçek ama benim ürettiğim bir gerçeklik. Zaten kişi olarak benim hususi düşüncem, gerçeğin çok katmanlı bir oyun olduğudur. Bu oyunda oynananlar, gerçeğin birer parçasıdır.

Her küçük çocuk gibi ben de pilot olmak istiyordum. Ancak pilot değil zom oldum, yani bir yakın çekim makinasının detayı.

Yüzümdeki mutluluk, loto ve kardeşlerime bağlı bir haritaya mensupturlar. Gelgelelim şunu da belirtmekte yarar var, yazıyı araç olarak kullanıp amacına erenlerin mutluluğu da diyebiliriz

Dumanlı havalar kimi zaman insanı çaresiz bir durumda bırakır. Ancak dumanlı havanın dağılması için rüzgâr gerekir. İşte ben bu rüzgârım.

Her güne başladığımda bildiğim en doğru birkaç şey var ki, onlar da yazla kışın, dünya ile güneşin, doğum ile ölümün çok güzel bir çiçeğin yapraklarının dökülmesidir. Geriye dönüp de duvardaki babadan kalma aile seceremizdeki resmime bakıp ve otururken birden kalkıp ferahlamak için elimi yüzümü yıkamak istediğimde gördüğüm suretim, bütün insanlara; batan güneşin bir umut, doğan güneşin mutluluk getirmesini emreder.

İçki bazı delikanlıları osurttuğu gibi, bu dünyada haydan gelip haydan kazanan "delikanlı" kardeşlerin de dayanamayıp daha fazla içmeleri yüzünden boşa gidiyor. Halbuki içki delikanlıyı susturur, korkağı coşturur. Beni içki bozmaz, ancak değişirim kılıktan kılığa... Arkadaşlarımı fazla içirmemeye gayret ederim ama içmeyen arkadaş bize yaramaz.

Kimselerin, herkeslerin bilmediği, tanımadığı bir köy var uzakta. İşte benim aşkım da orada. Tekerlek

bulunmasa idi, ben ayda ancak bir defa görürdüm sevdiğimi çeşme başında.

Dumanlı havalar kimi zaman insanı çaresiz bir durumda bırakır. Ancak dumanlı havanın dağılması için rüzgâr gerekir. İşte ben bu rüzgârım. Ne yüzmeyi ne bisikleti, dumanlı havalarda balona binip dolaşmayı severim, iyi mi!

Kadinsız bir yaşam düşünmek mümkün değil. Eğer cebimde param, altımda arabam, yanımda manitam yoksa kendimi o gün uç çarşafa birden dolarım. Böyle kötü bir duruma düşmek istemiyorsam, çalışmam gerekir; zaten tüm çabalamam da bu yüzden.

Güzel olan her şey uğurludur. Dolayısıyla kendi tabumdur ki, güzel yerlerde gezerim ve güzel havalarda mahvolurum.

Teknoloji dediğiniz şey; uzaktaki bir kişiyle ekran aracılığıyla yüz yüze gelmeyi kastediyorsanız ya da büyük telefonların küçülüp cebimize girmesinden söz ediyorsanız, benim böyle anlayışın ürünüyle ne işim olabilir! Çünkü hâlâ babaannemin dedeme yazdığı işlengeli mendilin içindeki mektup durur kendi gönlümde. Orhun kitabeleri gibi sakladığım bir değer vardır. Bu değer ki bizi insan kılan değerdir. Farkındayız ki "Neredesin?" sorusu bizi milyonlarca liralık zarara uğratmaktadır.

Çocuklara bayılırım çünkü çocuklar geleceğimizin teminatıdır. Keşke on çocuğum olsaydı da, hepsini kaleye geçirip penaltı çekseydim onlara.

Renklerden beyazı severim. Ancak, beyaz şımarığı için şimdi siyahı seviyorum. Toplumda genel bir delirme hâli olduğuna inanmıyorum ama menemen yaparken domatesin kabuğunun soyulmamasına uyuz oluyorum. Klimasız evlerde de paltoyla dolaşmayı anlamıyorum. Velakin antenle oynayıp kanal arayanlara da, evim terasta olduğu için üzülüyorum, kiremitleri kırmaya hiç gerek yok. ✨

BENİ HRANT İLE
EŞBER ABİ TANIŞTIRDI..

KALABALIK, ŞEN ŞAKRAK
BİR İÇKİ MASASIYDI..

* EEE TANIŞIN
ARTIK.. BU
MET ÜST..

BU DA HRANT *

DEDİ KIZLARI GÖSTEREREK EŞBER ABİ,
HRANT'LA GÖZ LİCİLYA
SELAMLAŞTIK..

GÖZLERİNİ
BANA DİKİP
DİKKATLİCE
UZUN UZUN
YÜZÜME
BAKTI..

ACABA BİLMEYEN
YANLIŞ BİR ŞEY Mİ
YAPTIM DİYE
DÜŞÜNMEYE
BAŞLADIM..
BEN DE
BAKTIM
HAFİFTEN
TIRSARAK..

GÖZLERİNİ
BENDEN
AYIRMADAN..

HIZLICA
KADEHLERİ
DOLDURDULI..

SONRA SERTÇE TOKLUŞTIRDULIK
KADEHLERİ.. VE BOMBA LAFINI
PATLATTI SEVGİLİ HRANT..

ÇİNGİŞK!

YAŞASIN KAŞLARIN
KARDEŞLİĞİ!!

BAZI ERKEKLERİ ANLAMA KILAVUZU

Neredeyse her gün kavga ediyorum annemle. Bi geliyorum okuldan, yine aynı manzara; bahçenin ortasında, alt bağlamaya yarayan bezler, bi gece öncenin suç delilleri olan çarşaf ve yorgan ve benim kırılan erkeklik gururum asılı. Sinem yan bahçeden pis pis gülererek bakıyor bana. Komşular kurban bayramlarında koyunların taşaklarını bizim eve getiriyorlar, altına işeyene iyi gelir diye. Allahtan mahallede bu konuda sabıkası olan bi tek ben değilim. "Sıdkılar Kurtuluş Örgütü" olarak gerçekleştirdiğimiz psikolojik harp neticesinde, hiç birimiz "sıdkı" lakabıyla anılmıyoruz...

Sünnet çağı geliyor sonra. "Erkek" olucakmışız, öyle diyorlar. Anlamıyorum vaziyeti, "Ulan pipimiz var işte, yetmiyo mu erkek olmaya!" diye düşünüyorum. Yok, yetmezmiş, ucundan azıcık kestirmek lazım. Yahu, siz değil misiniz kahvede, mahallede, maçlarda elinizle kolunuzla pipinizin boyutunu gösterip, ona buna gider yapan? Bizimki niye kesiliyor; niye ufak kalsın istiyorsunuz, ayrıca bi sıkıntı, bi ağrı, bi yaram yok ki olay mahallinde, rieden ameliyat, neden -hem de evin salonundaki- yemek masasının üzerinde, neden bütün mahalle olayı seyrediyor getirilen salavatlar eşliğinde, ve -en korkuncu- neden o garip kostümle dolaşıyorum sokaklarda?..

Yaz bitiyor, okul açılıyor. Ama ne açılmak! Yazın, ailelerimiz bize "erkek" olalım diye uzuv küçültme ameliyatları, soytarı gibi dolaştırıp itibarsızlaştırma operasyonlarını reva görüp, üstelik bunları "vur patlasın, çal oynasın" şeklinde yaparken, kızları nerede tutmuşlar; ne yedirmiş, ne içirmişlerse, karşımızda "kadınlar" var. Biz, yanlış budanmış bir ağaç gibi güdük kalırken, kızlar aşılanmış gül ağaçları gibi serpilmişler. Boylar atmış, memeler ve kalçalar önlükleri zorluyor, en önemlisi, burunlar büyümüş. Hiçbiri suratımıza bakmıyor. Kadınların, dünyanın en eski gizli örgütü olduğunu o zaman anlıyorum. Biz teneffüslerde top peşinde koştururken, bunlar okul bahçesindeki çeşitli köşelerde buluşup, fısıldaşıyorlar. Hiyerarşileri bile var aralarında. Okulun açık ara en güzel kızları; Filiz, Aslı, Özlem ve Sinem, bize köpek çekmeleri yetmezmiş gibi, kendi gruplarındaki bazı kızları köle gibi kullanıyorlar...

Anadolu Lisesi sınavlarına girdim sonra ve yeni açılan bir okulu kazandım. Havam 1500'dü mahallede, çünkü tek kazanan bendim. Artık semtten çıkıyor ve kendi başıma İstanbul'un bilmediğim sihrine bırakıyordum kendimi. Başta rüya gibi görünen bu durum, bi süre sonra kâbusa döndü benim

için. Birincisi: okulu köklü bir kız lisesinin içine kurmuşlardı, ortalıkta yüzlerce kız dolaşıyor ve biz 60 "hobbit" ağzımız açık onlara bakıyorduk. İkincisi; sınıf çatışmasının ne olduğuyla karşılaşmıştım. İstanbul'un bilmediğim varsıl semtlerinden servislerle gelen yüzlerce insanla ilk defa karşılaşıyordum. Ataköy grubu, Etiler grubu, Bağdat caddesi grupları, uzaylı gibiydi benim için. Defalarca yalvardım bizimkilere, beni semtteki okula verin diye. İyi ki dinlememişler. Zaten bi süre sonra alışım ve karışım aralanna.

Yerli-yabancı öğretmenlerden çok şey öğrendiğim gibi, bu kozmopolit öğrenci grubundan da çok şey öğrendim. Mesela, benim cinsel birikimim, televizyondaki artistik buz pateni yarışmaları, erotik mizah dergisi "Solato", "Fırt" dergisindeki "Yavruların Sayfası" ve Türk James Bond'u "Yüzbaşı Volkan"ın bazı maceralarından ibaretti okula girdiğim. Almanya'dan gelen "Miku" filmlerini niye büyükler izler anlamazdım. Arkadaşlarım sağolsun, eriştikleri bilgileri ve dokümanları benimle paylaşıyor; ben de ergenliğe doğru hızlı adımlarla ilerliyordum. Nihayet bir gece "rüyalandım". Hemen banyoya gidip toparlandım, babamın tıraş bıçağıyla suratımdaki "üç"leri kestim ve ertesi gün çeteyle beraber okulu kırıp, İstanbul'un çeşitli semtlerindeki erotik film oynatan sinemaları gezmeye başladım. Aileleri "kesin dönüş" yapan "Almanca" öğrencilerin de aramıza katılmasıyla, çetenin teori ve pratik zenginliği de arttı. Bütün bu atölye çalışması, bir sonraki aşama olan "manitacılık" devrinin habercisiydi...

Bi sabah, annemin "aşık mısın oğlum sen?" sorusuyla uyandım kahvaltı masasında. Afalladım. Cevabını bilmediğim bi soruyla karşılaşmıştım. Güzel annem yardımcı olmak için, hastalığın bendeki semptomlarını sıraladı; "haftalardır doğru düzgün yemek yemiyorsun, masada tabağa bakıp duruyorsun. Geceleri de hiç uyumuyormuşsun, ablon söylödü. Sabaha kadar müzik dinleyip, ya kitap okuyomuşsun ya da bi şeyler yazıyomuşsun. Hepsini geçtim, okul kıyafetini hiç çıkarmıyorsun oğlum üstünden! Sabahları ceket, parçolan

buruş buruş çıkıyosun evden. N'oluyo?". Bir an durup düşündüm. Hiç farkında olmadan yaptığım bu eylemlerin ya da eylemsizliğin sağlamasını yaptım kafamda. Evet, doğrudu. Demek aşk böyle bi şeydi. Çayımın son yudumunu aldım, çantamı kaptım, annemi merakta bırakmamak için, ama kendi içimde hissettiğim şeyin gerçek mi, doğru mu olduğunu daha da araştırıcam

anlamında bi yarım ağızla; "galiba aşığım" dedim ve çıktım...

Otobüs durağına giderken içimde yavaşça yayılan sıcaklık, otobüs gelince, otobüste giderken, indikten sonra okula doğru yürürken, okulda O'nun servisinin gelmesini beklerken ve nihayetinde O'nu servisten inerken gördüğümde vücudumu tamamen ele geçirmiş, artık saçımın çıkıyordu. Tuhaf bi güven duygusu veriyordu bu sıcaklık bana. Zil çaldı, sınıflara girildi, her sabah yaptığım gibi solumdaki sıraya doğru ilerledi, çantasını bıraktı, yine her sabah yaptığım gibi coşkuyla etrafındakilerle selamlaşıp öpüştü. "Günaydın Necoooo!" diye bağırıp beni yanaklarımdan öptüğünde utandım. Daha çok da korktum, benim isim, değişim yerlerini yakar diye...

O gün ve sonraki günler, O'na karşı olan, O'nu görünce ya da düşününce tetiklenen duygularımı ve davranışlarımı mikroskop altına aldım.

Dehşet salakça şeyler yapıyordum.

Daha dehşeti, bu durumun farkına varmama rağmen, aynı şeyleri yapmaya devam ediyordum.

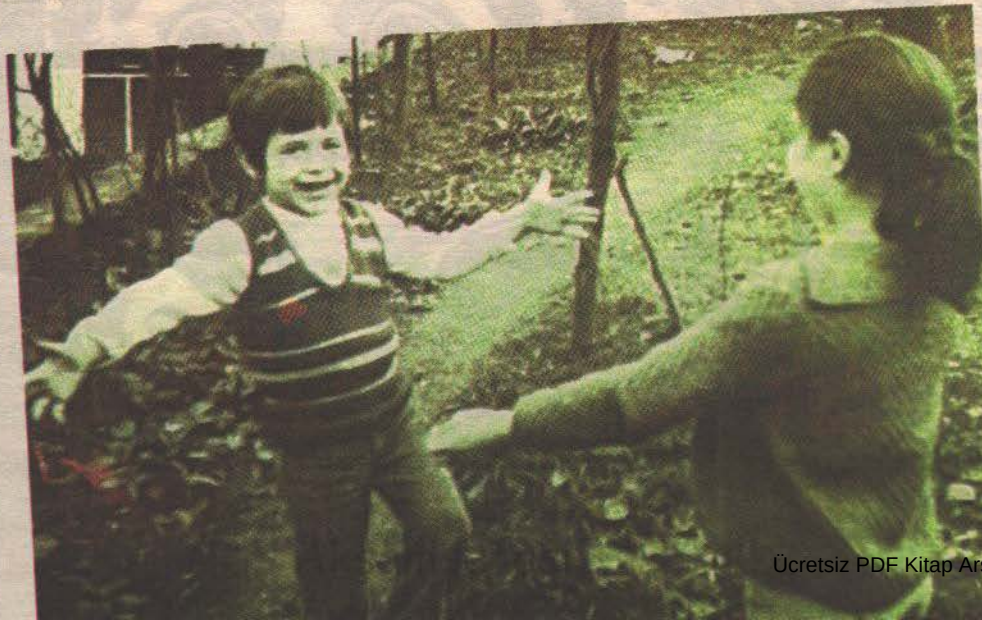
Mesela bi yerde sesini duysam, bana sestleniyor diye O'na bakıyor, bi şey söylesin diye bekliyordum. Mesela O'na yazdığım şiirleri kasetlere kaydediyordum heyecanla okuyarak. Altına da fon müzikleri döşüyordum. Bazılarını bestelediğimi sanmışığım bile var. Akşamları tiyatroya giderdik okuldan bi grupta, oyundan sonra

Saray Muhallebicisi'ne tatililer tartışılırdı

oyun üzerine, ben parasızlıktan tatlıyı es geçerdim. sonra O'nu Gayrettepe'deki evine taksiyle bırakır, muhallebicideyken tuvalet bahanesiyle çıkıp aldığı gülü iç cebimden çıkarır, O'na verir, iyi geceler dileyerek asansöre binmesini bekler, sonra yürüyerek Gayrettepe'den Eyüp'e giderdim mesela. Ama en büyük salaklığım, okulun, ne okulu be, evrenin en güzel kızına âşık olmaktı...

Yine bi sabah, artık "delilik" gibi gözükmeye başlayan bu âşık hallerime dayanamayan annem, "Kim bu kız?" diye sordu. Önce ismini söyledim. Sonra, ilk defa, O'nun nasıl biri olduğunu, daha doğrusu O'nu nasıl gördüğümü anlatmaya başladım birine. Kendim dahil... Ne kadar güzel, ne kadar sempatik, ne kadar komik, ne kadar eğlenceli, ne kadar sakar, ne kadar duyarlı ve tekrar ne kadar güzel olduğunu anlattım da anlattım. "Zenginler mi?" diye sordu. "Canım ne alakası var şimdi zengin olmanın, ayrıca öyle bi kız değil, büyüyünce savaş muhabiri olmak istiyö mesela...". Annem vaziyeti kavramış, neredeyse birazdan "Siz ayrı dünyaların insanısınız!" konuşmasına girecek gibi iç geçirdi. "Haber var mı senden?" diye sordu bu kez. Keşke sormaz olaydı. Bok gibi hissettirmişti beni bu soru. "Yok galiba" dedim yutkunarak. Ve O'na "sana aşığım" demenin milyonlarca yolu dönmeye başladı kafamda...

Elbette, böyle bi şey yapmaya götüm yemedi. Cebimde O'na yazdığım şiirlerin olduğu defterle dolaştım epey bi süre. Orada burada çıkarıp okumaktan hepsini ezberlemiştim. Defterin sayfa numaraları vardı ve ben artık sayfa numarasıyla sorulduğunda, o sayfadaki şiiri ezbere ve komik bir "issiz adam" tavrıyla okuyabiliyordum. Günlerden bir gün, "Hadi, Bebek parkına gidelim okuldan sonra" dedi biri. Gidildi.

Daha taksideyken, şiirleri kimin için yazdığını sormaya başladı bana. Geçştirip durdum. Israr etti, direndim. Parka varıp, bi bankta yan yana oturduğumuzda, artık neredeyse yalvarmaya başlamıştı. Son nefesimi verircesine, cebimden çıkardığım defteri O'na verdim. Anlamadı ya da anlamazlıktan geldi. "Senin için" başlıklı şiirin sayfa numarasını söyledim, açtı, okudu, anlamadı ya da anlamazlıktan geldi. Ayaklarımın altındaki tabureye kendimin vurmamı, ölümümün kendi elimden olmasını ister gibi baktı yüzüme. O'nu kırmadım. Gözlerimi kapattım, başka bi sayfa numarası söyledim. Şiirin başlığı: "O sensin!" di... Dünya'nın dönüşü için kısa, benim için 75 yılda bir Dünya'nın yakınından geçen Halley kuyruklu yıldızını beklemek kadar uzun bir süre sessiz kaldı. Hâlâ boynuma sarılıp beni öpücüklerle boğmamıştı. Gözlerimi yavaşça açıp, cehenneme ilk adımımı attım. "Senden bi şey istemiyorum, artık biliyorsun işte"... Bana sarıldı, defterimi geri verdi ve unutmadığım cümleyi söyledi; "Gurur duydum Nejat, arkadaş kalalım n'olur"... Ve kalktı, ve uzaklaştı...

Reddedilen ya da terk edilen her bünye gibi ben de "nefret" ilacına sarıldım hızla. Yaşamam lazımdı çünkü. Uzun bir süre suratına bakmadım, O'nun âşık olduğum özelliklerinin çoğuyla dalga geçtim, aşağıladım. Müziğin en sertine meylettim, edebiyatın maço figürlerini hatmettim, felsefenin nihilist mabedine yüz sürdüm. Kızgındım, hem de çok. Sadece O'na değil her şeye, herkese kızgındım artık. Galiba en çok da kendime. Bir sürü karar aldım ve yavaşça hayata geçirdim bunları. Bu kararların en önemlisi şuydu; artık ne ailemin, ne çevrem, ne sevgilimin, ne de başka birinin ya da başka bir şeyin istediği gibi değil, kendi istediğim gibi bir "erkek" olacaktım. Hatasıyla, sevabıyla...

Yıllar geçti aradan, her şey değişti. Tıp, gece işemelerinin çaresini buldu. Yeni doğan erkek çocukları daha doğumhanedeyken sünnet ediliyor, travma yaşamıyorsun. İlkokula giden kızlarla evlenilebiliyor; ya da hiç takılmıyorsun, tecavüz edip devam ediyorsun hayatına. Cinsellikle ilgili bilgileri daha sağlıklı ve daha kolay edinebilen olanakları mevcut. Kız-erkekli eğitim zaten yıllardır yanlış uygulanan bir sistemmiş, büyüklerimiz öyle diyor. 3. sayfa haberleri, âşıkların kendilerini ya da birbirlerini öldürme haberleriyle dolu. Okul hayatımın son ve bende en çok iz bırakan öğretmeni, bana "insan" olmanın, "erkek" olmaktan daha zor ama daha kıyak bi şey olduğunu söyledi. Kabul ettim ben de, ki bu da yeni öğrendiğim bi şey. Kabul etmek...

Geçen sene Cihangir'de bir kafede dostlarla otururken, arkamdan biri seslendi; "Oooo, Nejat Bey burdaymış, tanımaz şimdi bizi." O'ydu... Arkamı dönmeden adı çıktı ağzımdan. Hâlâ güzeldi. Kocasıyla tanıştırdı. Çocukları varmış, bizimki bi üniversitede öğretim görevlisi olmuş, iyiymiş. Öğrencileri benimle bir zamanlar okul arkadaşı olduğuna inanmıyormuş. Üst kata çıkmak için merdivenlere doğru hamle yaptığında, bir an durdu ve dönüp şöyle dedi. "Senin başanlanı görünce gurur duyuyorum arkadaşım." Gülümsedim, belli belirsiz; "Hâlâ mı?" diye sordum. Ya anlamadı ya da anlamazlıktan geldi...

26 yıl evvel O'na âşıkken boyum 1.80, kilom 70'ti... Hâlâ öyle...

Bazı şeyler değişmiyor... **Aşamsefası**

Her ölünün elinde bir ip var ve o ipin diğer ucunda da biri

Biraz Lautréamont okuduktan sonra gapten bir ses duydum: 'Şimdi git uyu.' Gittim uyudum. Rüyamda, 22 sene evvel gözlerim ondan başkasını görmezken, boktan bir trafik kazasında ölen kızı gördüm. O'nu görmeyeli çok uzun zaman olmuştu, fakat şimdi tam karşımdaydı, evde annesiyle beraberdi. Yüzü, dudakları, ısıltılı gözleri, hiçbir şey olmamış gibiydi. Bana durmadan bir şeyler anlattı, bir şeyler gösterdi. Onun peşinden oradan oraya sürüklendim. Ev, koridorlar ile birbirine bağlanan tabii ki düşsel bir mekândı. Birkaç koridor geçsem de onu, uzakta, küçücük hâlâ görebiliyordum. Sonra kuytu bir köşede, rüyaya dahil olmayan, rüyanın dışından yüzünü seçemediğim biri dedi: 'Her ölünün elinde bir ip var ve o ipin diğer ucunda da biri.'

Dilek Maltepe, Aynur Kambur, Berna Kekin. Hani 90'lı yıllardan 'MEZDEKE' diye bildiğimiz ve müziğini her duyduğumuzda göbek atmaya niyetlendiğimiz grubun üyeleriyle OT Kafe'de buluştuk, peçenin arkasındaki hikâyelerini konuştuk...

PEÇETE DEĞİL PEÇE O!

Aslında biz Mezdeke'den önce çok eski arkadaşız Tolga Han Dans Okulu'ndan. Aslen modern dans yapıyorduk. Rock'n roll'da yapıp, latin dansları da. Oryantal dedin mi mırın kırın ederdik. Hiçbirimizin aklında oryantallık filan yoktu, hatta nefret ederdik. Bize yavaş gelirdi. İlhan Müzik'in sahibi Metin İlhan, Mısır'dan o bildiğimiz ünlü müzikleri getirmiş ve onları tanımak için bir grup kurmak istemişti. Hatta Türkiye'de ilk çıkan ilk Mezdeke kasetinde kara kalemle çizilmiş, peçeli kadın imajı vardı. Sonra '2 kadın olsun, dans etsinler böylece albümü de tanıtılsın' diye düşünmüşler. Tolga Han abinin eşi Fatoş Çingir, bizi arayıp '2 kadının oryantal oynadığı bir grup düşünüyoruz' dedi. Bizde üç arkadaşız 'E o zaman 3 kişi olalım' dedik kabul ettiler. Böylece Mezdeke kurulmuş oldu.

1994 sonlarıydı. Hazırlık aşamasında kostümler yapıldı, koreografiler hazırlandı, televizyona çıkmaya başladık. O zamanlar Türkiye tek kanaldan çok kanala geçiyordu. Dansöz furyası vardı. Allah bize yürü ya kulum dedi. İşin dalgasındaydık o zaman. Bu kadar ünlü olacağımızı filan hiç düşünmemiştik. Sonra yavaş yavaş işler, sahne teklifleri gelmeye başladı, aldı başını gitti. Sonra 13 tane albümümüz çıktı bizim. Müzikler Mısır müziği, albümlerde de anonim yazar. Tam bilmiyoruz biz, o işlerle Metin Bey eğleniyordu. Herhalde tekliflerini ödüyordur. Ama müzikleri hiç sevmiyorduk. Yapımcımuza 'Ne biçim müzik bunlar, bir gün bizi Mısır'a götür biz seçelim' diyorduk. Bazı müziklerin ritimleri dans için o kadar zordu ki! 13 albümün tüm şarkıları dinleyin, bize hak vereceksiniz. En ünlüleri Alebina, Şik Şak ve Murra parçalarımız. Hep söz var, Arapça'da bilmiyoruz. Uyduramıyorsun sözleri, ritmi, dansı. O şarkıları hiçbir zaman sevmedik. Dans edilecek şeyler değil. Evde dans et o şarkılarla istediğin kadar ama sahnede koreografiyle dans etmek, oturtmak çok zordur. Herkesin evinde bir Mezdeke albümü vardır, koy oynat, dök kurtlarını onunla ama sahnede koreografiyi düşündüğün zaman, vallahi 13 albümde sadece 3 parçayı oturtmuşuz. Ama insanlar da o şarkıları çok sevdi, başka şarkı istemiyorlar ki!

Üç kişi dans etmek zor, hele üç kadının yanyana gelip çalışması, anormal zor gerçekten. Tartışma da oluyordu, kanlı bıçaklı da oluyorduk. Konuşmuyorduk ama sahneye çıkıp işimizi yapıyorduk, iş bitince yine birbirimizin saçını başını yolmaya devam ediyorduk. Küskün sahnede gözgöze geldiysek yine koreografiye uygun bir şey bulup birimiz sağa diğerimiz sola bakıyorduk.

2001 yılı biterken yeni yıl için Tarkan'la sahneye çıktıktan sonra çok dert aldık başımıza. Peçemizi açıp açmayacağımız çok tartışılıyordu. Denizli Valisi Yusuf Ziya Göksu program 72 ülkede canlı yayınlanacağı için "Peçeli dansöz imajımızı bozar" açıklaması yapmıştı. Sonra bir sürü olay hatta istifalar bile olmuştu. Tarkan 'Ben karışmam, sizin kararınız' dedi. Sonra o konsere gözlerimize maske takarak çıktık. Sonrasında da herkes arkasında dans etmemiz için bizi istedi. Halbuki biz

Mezdeke'yiz, zaten kendi başımıza bir grubuz. Hayır yani neden bizi çağırıyorsun? Tarkan'la dans ettik, bitti. Ki o Tarkan, yeri çok ayırdır. İş ahlâka da, efendiliği de, ekibi de bambaşka. Çok profesyonel, civil civil...

Tabii kıramadıklarımız oldu. Büyülderimiz Orhan Gencebay, rahmetli Müslüm Gürses mesele. Kendileriyle pek anımız olmadı ama özetle Müslüm Gürses çok mücevazi bir insandı. O tam bir baba sahidin.

Bu işe ilk başladığımızda o kadar çok oryantal vardı ki. Hepsini eleyerek buraya geldik. Bir de bizi aileler çok sevdi. Düğün demeye, kına gecelerine çok girdik. Düşün ki biz orada 3 kadın dans ediyoruz, öyle kostümler, süs püs filan ama bizi sevdi işte kadınlar. Kimse bizden sonra dansözlere burun kıvrımadı. Bütün algıları yıktık.

Eski hükümetlerden insanlar bile verdikleri davetlere çağındı bizi ama bu hükümet hiç çağırmadı. Mesut Yılmaz'ın zamanında çıkmıştık sahneye. Çocuğunun sünnet düğünüydü. Ben tanışmak istemiştım de korumaları yanına yanıştırmamıştı, çok bozulmuşum. Kazakistan Devlet Bakanı'nın oğlunun düğününde sahne almıştık. Masaya at çağı geldi, yemem demek hakaretmiş. Üçümüz de bir anda vejetaryen olduk tabii "Et yemiyorum, yanış olamamın" dedik. Bir de alevler içinde getiriyorlar, ekşi ekşi kokuyor filan, ryyk! Bütün gece otadık sonra mecburen... Ricky Martin de konsere geldiği zaman Hilton Otel'de sürpriz parti yapıldı onun için, bir tek biz çıkıp dans ettik. Çok eğlenceliydi sahidin, o da güzel bir insan.

Tasarımlarımızı yapan kostümcümüz vardı. Modelini çiziyorduk, o bir fikir veriyordu. Peçenin her seferinde değişik olması gerekiyordu tabii. Makyajımızı kendimiz yaparız ama en güzel makyajı Aynur yapar. Saatlerce detay detay. Hatta o allığını sürene kadar ben makyajımı bitiririm.

Bu yola Aynur, Dilek, Nadya olarak başladık sonradan Nadya gruptan ayrılmak istedi, aramıza Berna katıldı. Nadya artık bu işten sıkıldığı için ayrılmak istedi, başka işler yapmak istiyordu. O gidince hepimiz bir ara vermiş olduk 2 sene kadar hiç biraraya gelmedik. Ayrı olmamıza rağmen iş teklifi de geliyordu. En sonunda tekrar birleşmeye karar verdik. O ara Berna kaaldı aramızda, zaten arkadaşımızdı, e grubu ve koreografiyi de biliyordu. 7 senedir de yolumuza devam ediyoruz. Yeni Mezdeke diye bir grup çıkmaya niyetlenmişti o da yapımcımızla yollarımızı ayırdığımız zamana denk geliyor. Bir davamız olmuştu, Metin Bey de o dönem böyle bir grup çıkarmayı denedi.

Eskisi kadar çok yoğun iş yok ama Türkiye genelinde de yok zaten. Zamanla eğlence anlayışı ve sistem değişti. Gazinolar kapandı. Biz hiç reklam yapmadığımız halde hâlâ bazı işler geliyor. Unutulduğumuz düşünüyor ama zaten

çalıştığımızı bilen biliyor. Bu yılbaşında da Kıbrıs'tayız mesele. En son Kızılhaç'ın Cenevre'deki gecesine gitmiştik.

Çok ünlü olduğumuz dönemde kadınların gün kavramı da değişti. Kısır günleri bir süre sonra Mezdeke'ye bağlanıyordu. İnsanlar birbirlerine 'Sende Mezdeke var mı?' diye soruyorlardı, çünkü çoğu insanın evinde bir kasedimiz mutlaka vardı.

Hakkımızda yazılmış bir fıkra bile var: Adamın biri arabayla yolda giderken çevirme oluyor. Polis ruhsat, ehliyet kontrol ediyor, onlar tamam. Alkol yok. En son polis "Abi Mezdeke kasedini aç da, şuraya bir onluk yap-sor barı" diyor...

Sahneye çıktığımızda çok eğleniyorduk.

Dedikodu saaderimiz vardır, sahne öncesinde tek doz. Bir de sahnede çok gülmeye krizine girdiğimiz de olur. Biz anlarız onu bir tek, tabii peçe de büyük avantaj. Sahnede birbirimizin gözüne bir an bakmamız yeter ne düşündüğümüzü anlamamız için. Bazen figürü unutuyoruz, bir göz hareketiyle hemen hatırlıyorsun. Sahne kazalarımız da olur elbet. Ayakkabı topuğu kırılır, sütyen askısı kopar... Benim bir ara aynı dansa, müziğin hep aynı yerinde 3 defa sütyenimin arkası kopmuştu. O an bir kişi öne çıkıyor, o hemen arkasını dönüyor, biri onu kapatıyor.

Tüzümümüzü açmamızı herkes çok istedi. Hep görmek istediler bizi. Neden önemliyse bu kadar... Ama neden çıkaralım ki? Çarşıda pazarda rahat rahat gezebiliyoruz böyleken. Gizli ünlü biziz işte. Bazen yanımızda konuşurlarken de duyuyoruz, ama hiç kötü konuştuklarına şahit olmadık. Hiç açalım da öyle ünlü olalım gibi bir derdimiz olmadı. Hepimiz rahatımıza düşkünüzdür. Bizi bir tek kendi piyasamızdaki insanlar tanıyor o kadar.

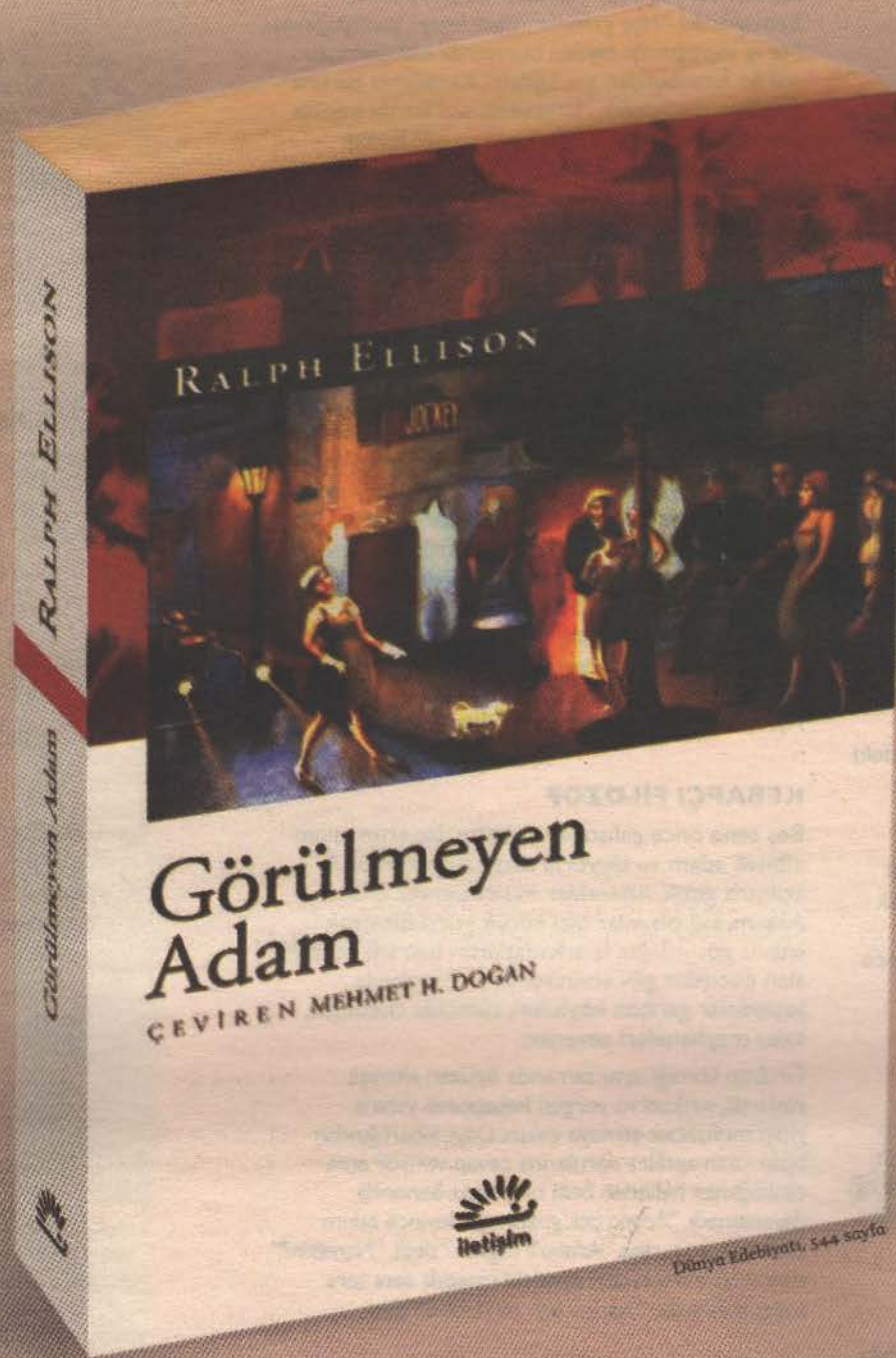
Bazen söylüyorsunuz insanlara Mezdeke'denim diye, çok şaşırıp "Aaa çaıkuğımın grubu" deyip hemen gülmeye başlıyorlar. Bazen insanların da tanıdığı oluyor ama "O peçete takan gruptansınız değil mi?" diyenlere sinir oluyoruz. Peçete değil be, peçe o!

Reklâm olsa açar mıyız peçeleri bilmiyoruz. Artık yaş da kemale eriyor. Bir ara yeni bir grup kuralım onları biz çalışalım dedik ama baktık ki bizim gibi çalışan dansçı yok hiç. Şimdiki nesil bizim gibi değil, grupta filan çalışmak istemiyorlar. Onlar da haklı tabii, çok yerle çalışıyorlar şimdi. Grup olsalar o kadar partayamayacakları da belli. Bir de şimdiki kızlar birbirlerine katlanamıyorlar.

Eksilsözlük'te görüyoruz bazen, en kolay para kazanan grup diyorlar. Ne kolayı yahu, anamız ağıladı bizim çalışırken. "Mezdeke'nin MFÖ olma ihtimali" diye de yazmışlar, ona çok güldük. Şimdi tek rakibimiz MFÖ o zaman! 🌟

İrkçilik, sömürü ve toplumsal ikiyeüzlülük...

“Birinci sınıf bir kitap, süper bir roman...” / SAUL BELLOW

Ralph Ellison, Amerikan edebiyatının başyapıtları arasında gösterilen ve T.S. Eliot, Joyce, Dostoyevski gibi yazarların eserlerinden derin izler taşıyan *Görülmeven Adam*’la, ortaya ırkçılık, sömürü ve toplumsal ikiyeüzlülük üzerine zamansız bir roman çıkartıyor.

GEZGİN

Senin için yazıp çizdiklerimin anlamı,
şunu öğrenmen olsun: İnsan huzur bilmez.
Bir gezginden başka bir şey değildir.
Erek karanlıktadır, onu tanımamıştır.
Olsun varsın, önemli olan:Yolu bilir.
(Anna Grosser-Rilke)

AŞÇI

Mekânın Poetikası adlı kitabında Bachelard bir yerde şöyle der: "İnsanlar süreç içerisinde yaşadıkları mekâna benzerler.Tıpkı salyangozun kendi kabuğunun şeklini alması gibi Qu'iasimodo'da katedralin şeklini almıştı."

Bartın'da otuz iki senedir aynı lokantada aşçılık yapan bir adamla tanışmıştım. Senelerdir mutfakta çalıştığı için bir süre sonra o da mutfakın şeklini almış, eşyalara ve yiyeceklere benzemişti. Mutfakın tavanı alçak, enlemesine geniş kapısından geçe geçe zamanla boyu kısalmış, şişmanlamıştı. Kocaman, balkabağı gibi bir kafası vardı. En sevdiği tatlının kabak tatlısı olduğunu söylerdi. Bir şeye öfkelenildiği zaman ocakta unutulmuş süt gibi köpürür, her şeyi berbat ederdi. Sonra yaptıklarından pişman olur, saatlerce bir köşeye oturup susar, patates soyardı. Bir şeyin kabuğunu soyarak beni rahatlatıyor derdi. Karısını ve çocuklarını çok severdi. Çocuklarından söz ederken gözleri su gibi berraklaşıp, parlardı. Karısına hâlâ âşık. Ne zaman ondan bahsetse, tüm lokantaya yeni kaynamış çilek reçeli kokusu yayılırdı.

HÜSEYİN DEDE

Hüseyin Dede'yle Malatya'da hastanenin önündeki durakta otobüs beklerken karşılaştık. Seksen üç yaşındaydı.Torunu hastanede yatıyormuş. Onu görmüş. Köye dönecekmiş. Neşet Ertaş öleli birkaç gün olmuştu. Konu oraya nasıl geldi hatırlamıyorum. "Neşet Ertaş da öldü," dedi. "Çok az kaldık." Çok az kaldık lafında bir virgül gibi durdum. "Yine birileri gelir mutlaka" dedim. Öylece bir süre bana baktı. Sonra, "Yalan dünya" dedi. Otobüs geldi, "Hadi eyvallah" dedi, gitti.

ARAMAK

Bir yerde (bir süre için' diyerek) dinlenen kişi için en büyük tehlike, o yere yakınlık duyması, o yeri bütün yollarının sonu, bütün yönlerinin ereği, yerleşebileceği bir yer saymasıdır. -En büyük tehlike, huzurlu yerdir- Mezardır orası... (Oruç Anioba)

GİDEROS

Hayatımda tanıdığım en tuhaf adamlardan birisiyle Kastamonu'nun Cide ilçesinde Gideros Koyu'nda karşılaştım. Adı Celal'di. Yirmi iki yaşındaydı.Ata Hascan'la birlikte dağdan slalom

yaparak koya indiğimizde, Celal küçük sandallıyla balık ve yengeç tutmaktan geliyordu. Orta boylu, kavruk bir çocuktur. Uzaktan maça valesine benziyordu. "Hoş geldiniz," dedi kıyıya yanaştığında. Ne iş yaptığımızı, neden buralarda olduğumuzu sordu. İstanbul'dan geldiğimizi, Karadeniz turuna çıktığımızı söyledik. "İsterseniz sizi koyda kayıkla gezdireyim," dedi. "Yanında da yengeç bacağı kızartırım közde. Gönünüzden ne koporsa verirsiniz." Koydan daha çok yengeç bacağına tav olduk. "Peki," dedik. Küçük kayığına bindik. Celal küreklerle asıldı. İstanbul'da nerde oturduğumuzu sordu, sonra "Ben İstanbul'un anasını ağlatamıyım," dedi. "Çok belaydım ben. Maşaya girdim, adam yaraladım, dükkân camı indirdim, kahve bastım, otopark işlettim. Raporum var benim. Deli raporu." Ardından kahkahalar atarak gülmeye başladı. Birden sustu. Düşünceli bir şekilde ufka baktı. "Bacaklar oldu, alın şu taşları, kayığın kenarında kurn yiyin" dedi. Endişeli bir ifadeyle Hascan'la birbirimize bakıp, tamam gibi bir şeyler mırıldandık. "Ferdi Tayfur sever misiniz?" dedi. O an her şeyi sevebildik. "Severiz" dedik. "Ben de," dedi. Kayığın içinde ayağa kalktı. Elini mikrofon yaptı. Bağıra çağırarak Emmioğlu'nu söylemeye başladı.Yarım saat boyunca Gideros Koyu'nun ortasında yengeç bacağı yerken, kendinden geçip şarkı söyleyen Celal'i dinledik. Ayrılırken arkamızdan uzun süre el salladı.

KEBAPÇI FİLOZOF

Beş sene önce çalıştığım şirkette, bir grup takım elbiseli adam ve tayyörlü kadın Adana'da bayi açılışına gittik. Adanalılar misafirperver olurlar. Akşam, sağ olsunlar bizi küçük güzel bir ocak başına götürdüler. İş arkadaşlarım bayram harçlığı alan çocuklar gibi seviniyorlardı. Plazalarda yaşayanlar gariban köylüleri, sümüklü çocukları, salaş meyhaneleri severler.

Grubun komiği, aynı zamanda iğzazan altonişli yaşlarda, suskun ve yorgun kebabçının yanına gidip muhabbet etmeye çalıştı. Dayı, kıbrıtlıktan bizi dinlenin aptalca sorularına cevap veriyor ama sıkıldığı her halinden belli oluyordu. Sonunda dayı, "Adana çok güzelmiş," deyince takım elbiseli komik, dayı "Adana'lı değilsin" dedi. "Nerelisin?" diye ısrar edince, dayı elindeki masayla ters ters baktı, sonra da, "Sınırları ben mi çizdim!" dedi.

ANI

Bir arkadaşım dedesinin yetmiş yaşından sonra günlük tutmaya başladığını anlattı. Onlarca defter doldurmuş. Kilitli dolabında bir sır gibi saklıyor, kimseye de göstermiyormuş. Arkadaşım neden bu yaşta günlük tutmaya başladığını anlamadığını söyledi.Aklıma Andre Gide'nin sözü geldi: "Anı tutmak, hayatın bir şeyi kurtarmaktır" ...

ÇAL DJANGO AYRILIYORUMU

Bak bu bir ayrılık şiiri meselâ
Ölçüleriyle, müslümanlığıyla
Mâtemiyle, matematiğiyle
Ben yazdım sonra
Filipinler evrilirken
daha da güdümlü yağdı yağmur
Çünkü şafak söktüğünde
önünü gördü kar taneleri
Ve ötekenden öteki olmak
daha kolaydı artık
Çünkü kıyamet kapı çalmaz
O bir tabanca misali
fısıldar içine çocukların
Her şeyi sineye çekip
Her şeyi içine çekip çekip gitmekler gibi
Düşün

Bak bu bir elma değil meselâ
Duvardaki bu koca koca portreleri de
emekli bir peygamber çizmedi
mesele değil
Kapı kapanır ve gözler ıslatırken sözleri
Ben yazdım sonra
Harran'da bir kız ağladı diyorum
Nemrut'ta
Dağda

Çünkü suyu ısınan sevdalar yükselir
Yükselir ve dağa vururlar kendilerini
Sonra orada tekrar tanışıp
şekillenebilmek için
Hele fısıldarken kulağına
ne kadar ölümsüz olduğunu kar taneleri
Kış ne kadar vazgeçilmezdir
Kurumsal bir sevdanın üzerini
örterken kâr taneleri
Aşk

Bak bu bir ayrılık şiiri olur meselâ
Senin güzelliğin adamı çirkinleştirir çünkü
Boyacı çocukları
köprülerin üzerine sıralar boy boy
Ve en uzun boylu çocuk aynı anda vurur denize en
ufaklıklarıyla

Bunun seninle bir ilgisi yok
Bu bir ayrılık şiiridir
Yabancı araç park edemez
Balataları oynatır çocuklarımız
Şöförü biner fark edemez dedim tabii
Bunların seninle bir ilgisi yok
eski sevgilim
Sessiz bir filmin senaryosu bu şiir
Bir ayrılığın güncesi
Ben yazdım çünkü

Hareket halinde iki tanrı uzlaşırsa
daha yavaş vurur yere yağmur damlaları
Sevişemeyen çiftler için de geçerlidir
bu tip şeyler
Görüşemeyen çiftler için
Filipinler için bahanesidir bakma
Bakma
Bu bir ayrılık şiiridir
Ben seni anlıyorum anlatma artık
Sen o gözlüklü olan
film artistini diyorsun eski sevgilim
Ben ayrılalım diyorum

O kadar anlaşıyoruz düşün...

Ağaç kovuğundan çıkmadık. Kaş kaldırmak babadan, dudak bükme teyzeden miras. Kurdumuz, kuşumuz, kedimiz, köpeğimizin de atası var; Tıbı. Allah'a sığınıyoruz, eyvallah; kurtla, kuşla, toprakla, ağaçla bölüşüyoruz ekmeğimizi. Hepsiyle bütünü, Ağır Roman'ın çocukları, Tıbı'nın yadigarıyız.

TIBI'NIN ÇOCUKLARI

Tıbı, sen harbi hayalet sağlam gariban, ruhuna el-Fatiha.

Babaannemlerin kapı komşusu sütcü Nanço, karlı bir gece kapıyı çalmış. İçeri girdiğinde soğuklukta büyük dedem Şevket'le kafa kafaya verip konuşmuşlar. İki inek, bir eşek, bir kümes tavuğuyla yaşayan Nanço'nun tavukları bir bir kaybolunca kurduğu kapanda ne bulsun? Hamile bir gelinlik.

"Şer hayvan ama ne yapayın, komandaki sabirin de hakkı var."

Şevket dedemle Nanço gelincığın yavrularını almışlar karnından. Yeni kümesler bozacak üç yavru gelinlik.

Varlık Vergisi zamanlarında, vergi onu etkilemese de tasını tıraşını toplayan Nanço eşeğini satmış, tavuklarını bizimkilere, ineklerini İly'a vermiş. Yerin billah ineklerin ardından ağladığı söylenir.

Kars'ta çay üstüne çayla çözülmeye çalışıyoruz. Normalde -10, abartsam -20 derece. Dışarıda düşmanını görsen yolunu keser; "gel barışalım, sarıyalım da buzun çözülsün" dersin. Karda hafriyat havuzunu atlayıp yampiri yampiri gezinen 4 kişi gösterip "Üşümez mi zavallılar..." diye üzülünce Mehmet, "Bu kazlar köy sahibi biliyor musun?" diyor. Güliyorum.

"Bizim köy nüfusu 1970'lerde 385 kişiymiş, 1980'de 100'lere kadar düşmüş bu rakom. Almanya'ya göçen, fabrikada bir kışık yer açınca çağırılmış geride kalanlar. İstanbul'a gidenler dükkân açmış, işçisi köyden. Okula öğrenci yazılan gelmiş ballandıra ballandıra anlatmış, gelecek yıl onun yanına hop bir ev arkadaşı daha. Böyle böyle yediler nüfusu."

Orada gidip görmedikimiz 34 bin 363 köyümüzden Varlı köyünün akubeti böyle. Kış geliyor yolu kapalı, yaz geliyor şosesi bozuk.

Köyün nüfusu azaldıkça derdi artıyor.

"Bir sene gidip bakıyoruz, bir evin çatısı çökmüş, bir sene gidiyoruz,

kendisi külliye yok. İçindeki yaşlılar azaldıkça azaldı. Kalanlar da o yaştan sonra gurbete gitmedi. En son kaldı mı 18 kişi?"

Köy 18 kişi kaldığında artık ne öğretmeni var, ne öğrencisi. Zaten orali bir imamla, bir muhtardan ibaret kamusal kimliği.

"İmam öldü. Allah rahmet eylesin. Kalanlar iyice kötülediler. O kış ağır geldi, 4 yaşlı çocukları alıp götürdü gurbete. Fillen bitti de köy, levhası kaldı sadece... Seçim de yaklaştı. Ödenek kesilse o da bir derd, kalan 14 kişi ölsün mü? Muhtar bir çare buldu."

Çarnaçar, insandan kesilince umut iş başa, imdat kümesteki kaza düşmüş. Muhtar yeni semirmiş 19 kazı nüfusa kaydedince az biraz palazlanmış ahali sayısı. Hem zaten seçim Mart'ta, daha karın tozu bile erimez, sorana "Yaşlılar şehirde" dese başı ağrımaz.

O yıl öylece geçmiş gitmiş.

"Muhtarın foyası ortaya çıktı mı bilmiyoruz, çünkü senesi çıkmadan o da Hakk'ın rahmetine kavuştu. Giden dört yaşlı dönmedi. Kalan 3 yaşlı daha vefat etti. Kazlar berdevam. Üzerinden geçti bir kış. 12 kazdan kaldı 4 tane. Ben kalanları toplamak için köye gittiğimde onları da kattım yanıma. Artık kartlaştılar, kessek olmaz. Hem ne olsa kaskoca köy onların. Öyle geziniyorlar işte ortada."

Vah ki, insansız köyün avare kazları.

Ajanstan bir fotoğraf düşüyor. Üç çelimsiz eşek buz tutmuş. İnsan olan bu zulmü yapmaz desem insanın insana zulmü

belli. Telefonun ucundaki Ali Vedat "Galiba eşeklerin üzerine su dökmüşler" diyor. Kim dökmüş, niye dökmüş? Ya bu eşekler kimin nesi? Öylece bir anda mı ortaya çıkıyor?

-Yok bu eşekler yola gidip geliyordu...

-Niye içeri almadınız?

-Ne bileyim, hep dışarıda dururlardı. Hayvan üşümez. İçeri aldık. Temizledik buzları. İyiler şimdi, takırdaması geçti.

Siverek'in kuzeyinde bir çadıra çocuklar genç ömürlerini soğukla sınıyor; Siverek'in güneyinde bir kış günü Roboski mevtaları üzerindeki emanetten sıcak eşeklerle taşıyor.

Kedilere su, köpeklere mama koyuyoruz. Şehrin uzağına gitmesinler; betona yabana bizi yem etmesinler diye.

Bostanlar marulsuz, arabacılar atsız.

Bağırsaklarında yuttukları çivili köftelerle can verirken köpekler, lokmamızı yutamıyoruz.

Kazdan nüfus, eşekten can, kediden şefkat, inekten sadakat devşirirken, bir film dönüyor televizyonda.

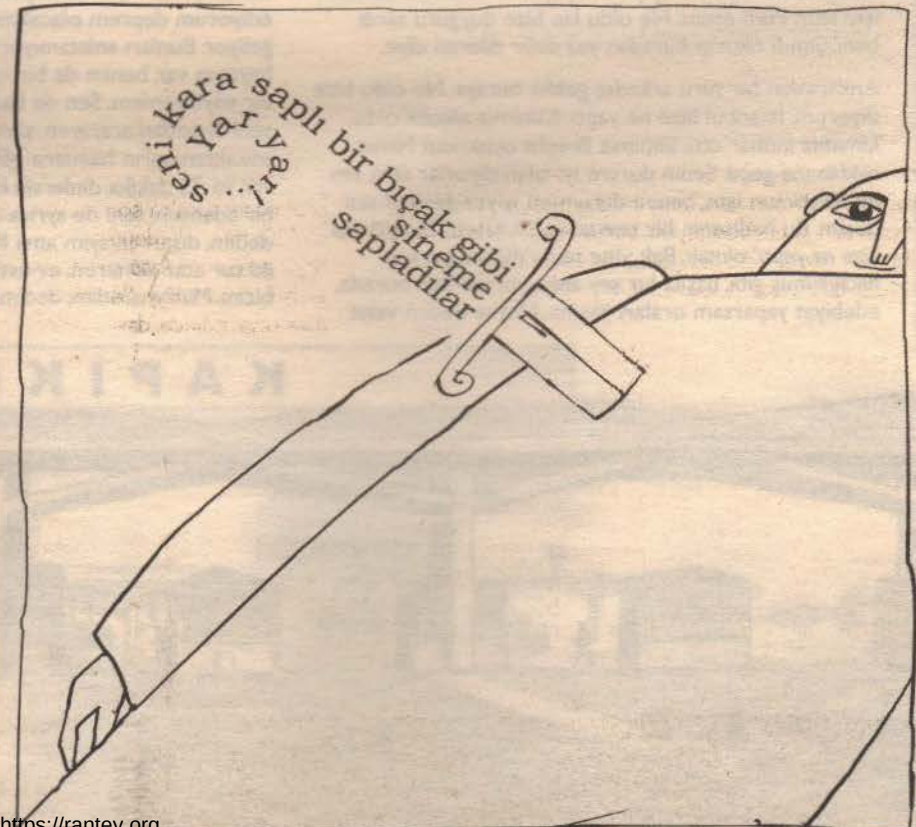
Şehrin yeni yetme mafyasına Tarlabası'ndan bir göz ahırta karşı duran Tıbı atı Nermin'le yenildiğinde, vuruyor damarlarına ölümü. Biliyoruz ki, o ölüm bizimkinin başlangıcıdır.

Tıbı'nın yadigarıysak, bari taşımızla kuşumuzla ölecek cesaretimiz olsun.

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

Emrah Serbes bu ay OT dergisine yazamadığı hikâyeyi, bir Beşiktaş akşamında Cafe Siyah'taki çalışma ve dinlenme ofisinde Önder Abay'a anlattı...

İSTANBUL BİZE NE YAPTI

Şimdi mesela bak, geçen kalktım bir sabah, kahvaltı hazırladım kendime, muazzam bir kahvaltı, acayip acıkmışım, bir iki çatal yedim, tılandım, dedim ki bu içkiyi icat edenin Allah belasını versin, içmiyorum artık, bıraktım, ne lan bu dedim. Neyse işte, akşama doğru bir bira içsem mi falan diye düşünürken, oğlum dedim kendime, ulan sen nasıl bir insansın, hayvan dedim kendime, yemin ediyorum sende irade sıfır dedim, bir hafta bırakıyorum lan içkiyi dedim, burada kararları ben veririm dedim kendime. Bu yazamadığım hikâye falan diyoruz ya, edebiyat falan değil, hiç öyle artistliğe girmeyelim, başka bir şey anlatıyorum burada ben sana, şimdi sen de biliyorsun zaten. National Geographic açtım o akşam, Alaska'da Hayatta Kalmak diye bir belgesel var, ona bakıyorum, bencil şerefsiz dedim kendime. Şu adamlara bak biraz insanlık gör dedim, adamlar yabanın ortasında geziyor sırta bir çantayla. Sonra bir baktım, telefon çalıyor, Ankara'dan çok eski bir arkadaşım arıyor, bizim okuldaki kızlardan. Dedim oğlum o telefonu açarsan kesin içersin, hissediyorum çünkü, ulan sonra bencil şerefsiz dedim kendime, hep kendini düşünüyorsun, açtım telefonu. Bana ne dedi biliyor musun arkadaş? Ben intihar ettim dedi, herkes beni aradı, geçmiş olsun dedi, bir tek sen aramadın dedi.

Tabii şimdi bende makara geriye doğru sarmaya başladı, harbiden intihar etti bizi'm arkadaş, yoğun bakımda falan kaldı, ciddi yani, diklat çekme intiharı değil, zor kuruldılar. Haberim yoktu da diyemem, konuştuk çünkü bunları, herkes konuştu bunları. Ama intihar eden birini arayıp ne diyeyim, o anda da durdum işte kem küm ettim. Ne oldu lan bize duygusu sardı beni. Şimdi okursa buradan yaz özür dilerim diye.

Ankara'dan bir sürü arkadaş geldik buraya. Ne oldu bize diyorum. İstanbul bize ne yaptı. Kimimiz alkolik oldu, kimimiz intihar etti, kimimiz Brecht oynarken Nivea reklamına geçti. Senin durum iyi falan diyorlar ama sen de biliyorsun işte, benim durumum iyiye gerisini sen düşün. Bu hadisenin bir teması varsa zaten, 'bu İstanbul bize ne yaptı' olmalı. Bak yine tema düşünüyorum hikâyeymiş gibi, başka bir şey anlatıyorum ben burada, edebiyat yaparsam oraları yazma. Neyse dedim vakit

geldi, marketi arayıp bira söyleyeceğim. Ben o ara Beşiktaş Market'i arayacağıma yanlışlıkla Beste Bereket'i aramışım, rehberde alt altalar. Beste'ye dedim ki Osman dedim, bana altı birayla iki paket sigara gönder, çocuğa da söyle yolda oyalanmasın, bir sipariş veriyorum iki saatte getirmiyorsunuz, yemin ediyorum Fulya Tekel'i arayacağım bundan sonra. Sen ne diyorsun diyor Beste. Ben de kusura bakma yenge dedim, hâlâ ayamamışım mevzuya, bizim Osman'ın hanımı zannediyorum Beste'yi. Neyse yanlışlık anlaşıldı, konuştuk biraz, hoş beş, bizim yarım kalan vampir işini falan da konuştuk. Osmanlı'da geçen vampir dizisi yazdım ben geçen sene, bu İstanbul bize ne yaptı derken bunu kastediyorum işte. Harbi harbi vampir dizisi yazdım, parodi değil, Beşiktaş'ta bizim Tuncer'in eski evde, ne kadar vampir filmi varsa topladık, bir hafta boyunca onları seyrettük, amatör vampir olduk lan, milleti ısırma

başladık yemin ediyorum, sonra da o psikolojiyle yazdım diziyi. Set kuruldu, oyuncularla anlaşıldı, bir sürü para harcandı, sonra kural vazgeçti çekimden önce. Adamlar bana dizi yazdırmadı, kara listeye almışlar beni. Harbi sevindim o zaman, lan dedim bu televizyonlarda bana iş vermiyorlar, kurtardık yakayı dedim, sadece romanla uğraşacağız bundan sonra.

Neyse biraları bitirdim Tuncer'i aradım, telefonu açmadı. Seni aradım dedim ki Önder ne oldu lan bize böyle dedim. Sen de bana diyorsun ki, ağbi diyorsun sen ne içtin. Oğlum ne içeceğim, beni çarpan başka bir şey. Kafama takılmış bir kere o ilk telefon görüşmesi, çok koymuş bana. Ayrıca dışarıda köpekler çok pis havlıyor, yemin ediyorum deprem olacakmış gibi geliyor, ev üstüme geliyor. Bunları anlatamıyorum tabii, benim de bir özel hayatım var, benim de bir iç dünyam var, her şeyi bire bir söyleyemem. Sen de bana diyorsun ki, ağbi ben seni birazdan arayayım, şimdi çocukları topluyorum sokaktan, yarın hamama götüreceğim. Lan tineri olsun var ya 45 dakika dinlersin beni telefonda, sen de öyle bir adamsın, seni de ayrıca çözemiyorum. Neyse işte dedim, dışarı çılayım ama Külüstür'e gitnem, öyle bir iki tur atar dönerim, ev üstüme geliyor çünkü. Neyse bizim Mali'yi aradım, dedim ki Mali yedek biraları nereye

koydun? Mali'ye benim anahtarı veriyorum, diyorum ki git eve yedek bira yerleştir ama nereye koyduğunu bana söyleme, acil bir durum olursa ben seni ararım. Ağbi dedi sebzeliğe gaz bombaları var ya, onun altında dedi. Lan Mali dedim, sebzeliğe gaz bombasının ne işi var. Ağbi dedi, Kadıköy'den topladığımız gaz bombaları vardı ya, ben onları bozulmasın diye sebzeliğe koydum. Patlamış gaz bombası fişeginin nesi bozulacak lan dedim. İşte bu adam araştırma görevlisi, gel şimdi çocuğunu üniversiteye gönder.

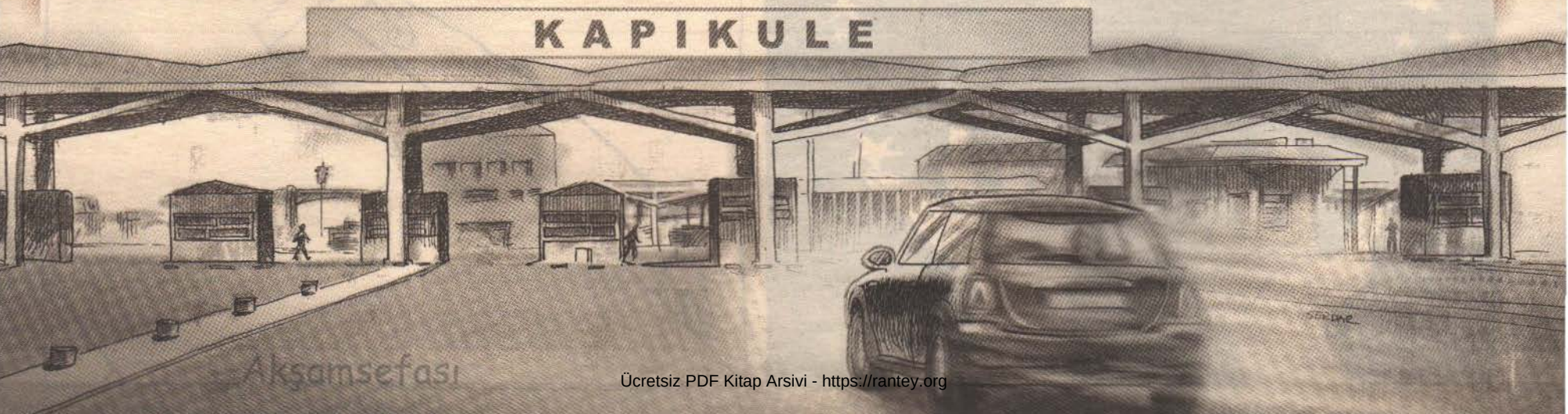
Neyse sebzeliğe bir bira aldım iki de gaz bombası, çıktım Abbasağa'da oturuyorum. Bir tineri gördüm, el ettim, salağım çünkü, gel gel bile dedim, geldi. Ceketimden tuttu, ağbi dedi ben seni bıçaklayacağım. Ne oldu lan, dedim, çocuğu da tanıyorum biraz ama cidden tırtım yani, sonuçta biliyorsun bu muhabbetleri. Ağbi dedi şimdi sen beni tutarsın Önder Ağbi'ye teslim edersen, o da yarın hamama götürür. Ben istemiyorum hamam falan. Tamam dedim çocuğa söz verdim, sen! bir daha kimse hamama götürmeyecek diye, beni öyle bıraktı. İşte bu çocuklar yıkanmak istemiyor kardeşim, olayların bize yansıması bu. Neyse çocuk gidince ben de topukladım parktan, Tuncer'i aradım, beni bilirsin Tuncer'i ararım sürekli ben, gene açmadı. Dedim yine Külüstür'e bir uğrayayım en iyisi, çok oturmam. Yolda gördüm, duvara yazmışlar Emrah Serbes yalnız değildir diye, o işler öyle duvarda yazdığı gibi olmuyor kardeşim.

Neyse girdim Külüstür'e, Hakan var. Şahan'ın her zamanki gibi yarın sabah dersi varmış. Bazen diyorum ki Şahan bu dünyaya yarın sabah derse girmek için geldi sanırım. İçeride de başka kimse yok, Hakan'a dedim ki bizimkiler nasıl. "Faysal elektronik sigara aldı, onun dışındaki herkes aynı," dedi.

Neyse oturduk Hakan'la muhabbet ediyoruz. Ama kafamda üç soru var, ilki birinci telefon görüşmesi, ne oldu bize duygusu? İkincisi, Tuncer niye telefonu açmadı? Üçüncü soru senle alakalı, Önder birazdan ararım dedi, neden aramadı? Kurdukça kuruyorum kafamda, bir içiyorum, beş içmişim gibi geliyor. Bir ara düşündüm, lan dedim ben niye böyle oldum, sebzeliğe gaz bombaları biralara mı sızdı acaba? Mali'yi aradım, durumu anlattım, ağbi bizde öyle şey olmaz dedi. Sanki gaz bombalarını kendi üretmiş. Sonra da dedi ki ağbi şimdi özel bir mevzu var, ben seni birazdan arasam olur mu? Mali dedim o telefonu kapat, beni de bir daha arama. Ağbi zaten ben aramadım, sen aradın diyor.

Burada biz artık nefes alamıyoruz. Bu nasıl bir ülke lan benim sebzeliğimde gaz bombası fişekleri var havuç yerine.

KAPIKULE

Hakan'a dedim ki Şile'ye gidelim mi? Birkaç sene evvel bir gece Külüstür'ü kapatıp Şile'ye gittik, Hakan, Hakan'ın eşi Sema, Şahan, ben, benim eski kız arkadaşım. Ben kayalıklarda gezerken denize düştüm o gece, kasım ayı falandı, su bir derece, denizden çıktım, elimdeki birayı içtim, lan dedim bundan tuz tadı geliyor:

Neyse Hakan dedi ki yok ben senle bir yere gitmem bu saatten sonra. Ha öyle mi dedim, tamam lan dedim, terk ediyorum bu İstanbul'u. İstanbul da kesmez, bu ülkeyi terk ediyorum.

Dediler nereye gideceksin. Dedim ki Yunanistan'a gideceğim. En yakın orası ya. Yurt dışı deyince de aklıma ilk olarak Kapıkule geliyor.

Şaka yapıyorum zannettiler ama ciddiym. Dedim burada biz, biz olmaktan çıkmışız. Burada bizim arkadaşlarımız kendini öldürmek istiyor. Burada biz birbirimizin yüzüne bakmayı unuttuk, telefonlarına bile bakmaz olduk. Burada herkes benim derdim bana yeter psikolojisi içine girmiş. Burada on dört yaşında çocuk beni bıçaklıyordu lan yarım saat evvel. Burada biz artık nefes alamıyoruz. Bu nasıl bir ülke lan benim sebzeliğimde gaz bombası fişekleri var havuç yerine.

Neyse akladım arabaya Külüstür'e geri geldim. Dedim bana altı bira verin yolluk. Onları da aldım, ters yoldan giderken karşıdan bir araba geldi, geriye alayım derken beton saksıya vurdum arabayı, dıt dıt dıt diye öten park sensörü var ya, artık ötmüyor, bu geri vites olayını beceremiyorum zaten. Neyse girdim E 5'e, Edirne tabelalarına doğru gidiyorum, yol bomboş, 200'le falan gidiyorum, iyi ki bir yere çarpmadım, yoksa bunları anlatamazdım, geldim Kapıkule'ye. Elimi yüzümü yıkadım, biraları sakladım, geçtim bizim sınırı. Aha bir baktım, karşıda Bulgaria yazıyor. Kırmızı suratlı bir Bulgar polisi, benden 10 kat daha sarhoş, yanaklar falan kıpkırmızı, bizim Erdem'e benziyor, hoş geldin komşu diyor. Hoş bulduk komşu da dedim, ben size Yunanistan diye geldim. Gelmişsin ya bir kere, boş ver gir dedi, ulan var ya, yemin ediyorum Bulgar polisine sarılıyordum orada. İnsanlık gördüm adamda. Lan bizi burada bara almıyorlar, adam ülkeye alıyor. Üç metrelik demir merdivenden aşağı attılar beni Antalya'da, 2001'de, Kaleiçi'nde bir barda. Neyse sınırı geçtim gidiyorum, bir baktım arkadan iki üç Bulgar polisi koşuyor köpekli. Başka polis bunlar, geldi biri kaportaya vurdu, komşu dedi burası dedi yol geçen hanı mı? Onlar gümrük polisiymiş, ayrı duracakmışız. Arabaya sigorta falan yaptırmak gerekiyormuş. Dedim ne kadar, 63 Euro, ne yapıyor, 185 lira. Cebimde 190 lira para var. 5 lira parayla girdim Bulgaristan'a. Ama bir soğudum yani Bulgaristan'dan da o polisler yüzünden. Dedim ki buradan Yunanistan'a nasıl gidebilirim, şurada sola sap, kırk kilometre git dediler. Vardım Yunan sınırına, Yunan polisi daha ciddi, benim pasaportta da 10 tane Yunan şengeni var. Kolay vize veriyorlar diye Yunanistan'dan vize alıp sürekli Almanya'ya gitmişiz bu bizim Almanca çevirilerin etkinliklerine. Geçtim oradan da. Düşün yani durumu, ben bir ay evden çıkmamışım, o kafayla bir ülkeden çıkıp iki ülkeye girdim. Gittim bir iki saat, tabelalara bakıyorum ama Yunan alfabesinden de bir bok anlamıyorum, ufak bir kasaba buldum en sonunda ama otel falan bulamadım, uyku bastırdı, çektim arabayı bir tarlanın kenarına, uyudum orada.

Sonra Tuncer aradı, uykuya dalmışım dün gece, dedi. Şimdi gördüm. Ne yapıyorsun? Dedim Yunanistan'dayım. Neden diyor. Dedim Tuncer sen telefonu açmazsan ben boku yemişim oğlum, neden böyle şeyler yapıyorsun. Sonra işte o gün hazır gelmişken bir yerler göreyim diye Dedeoğlu'na gittim, Aleksandrapoli diyorlar, ertesi gün de Gülmülcine'ye, ona da Komotini diyorlar. Oradan bir PAOK atkısı aldım, sonra akşam bizim maç vardı, Beşiktaş'a döndüm. Al işte hadise bu, istersen isimleri değiştir, benle anlatıcı arasına biraz mesafe koy, sonra da yolla Metin Ağbi'ye. De ki Metin Ağbi seni seviyoruz ağbi de, geçen ay olduğu gibi gene başına çökeceğiz dergiyi bağlarken de. Eski günlerden konuşacağız de. Hani bir gece Uyurkulak'tan çıkmıştık, taksiciye bizi gezdir demişti Metin Ağbi, ta Sarıyer'e falan gitmiştik, sonra taksici köprü altına çekmiştik, onları falan anlat, işte bu hadise de onun gibi bir şey de, sen bilirsin ağbi de, anlarsın de... **Akşamsefası**

Şinanlı Geçmiş Zaman

HAYAT İNSANA ASLA ACIMAZ

Hayatta hiçbir şey için taviz verme. Verdiğin her taviz, hayalinden bir parça alır götürür. Sonunda amacına ulaşırsın belki. Ama hayalinden geriye tek bir parça bile kalmamıştır.

İşte aynen böyle oldu. Hayalini kurduğum, gerçekleştirmek istediğim ne varsa el birliğiyle içine sıçtılar. Artık hayal kurmaktan yoruldum. İnsanları dinlemekten de yoruldum. Herkes çok konuşuyor ve hepsi de kendinden çok emin. İnanıkları doğruları ispatlama gereği bile duymuyorlar. Herkes her şeyi biliyor: "Az bir sakın olun, hanginize inanacağımı şaşırdım" diye bağırarak istiyorum. Ama bağırmiyorum. Onun yerine bir sigara daha sarıyorum. Çünkü birini dinlerken gözlerine bakamıyorum. Hepimizin gözlerinde birer mezar taşı gizli. Benimkinin üstünde yazanları okutmak istemiyorum. Karanlıkta uyuyamadığım için geceleri çalışıyorum. Sessizlikten korktuğum için kalabalığa karışıyorum. Başka türlü kafamdaki sesleri susturamıyorum. Ömrüm boyunca onlara benzememek için uğraştım. İşin kötüsü onların kim olduğunu bile bilmiyorum. Önce kafamın içinde bir çember oluştuyorum. Sonra da onun etrafında dönüp duruyorum. Yaşlanmak; geleceğini düşlemeyi bırakıp, geçmişini düşünmekle başlıyor. Yaşlanıyorum.

İşler kötüye gitmeye başladığı zaman önünü alamazsın. Bir çıkış yolu aramaya çalışırken kaybolur; düştüğün kuyudan yukarı tırmanmaya çalıştıkça daha derine düşersin. Bir ses, bir el, bir umut ışığı beklersin. Ama tüm beklentilerin boşunadır. İşte böyle anlarda tek bir şey düşlersin; "Keşke hayat filmlerdeki gibi olsa."

Hiç beklemediğin bir anda yeni biriyle tanışırsın. Sen ona adını söylersin o da sana adını söyler. El sıkışma ve memnun olma kısımlarını çabucak geçersiniz. Sanki çok eskiden tanıyordunuzdur birbirinizi. Aynı şarkıları dinleyip, aynı filmleri izlemişsinizdir. Konuşma uzadıkça uzar. Hiç susmasın istersin.

Bu sadece filmlerde olmaz. Hayat insana bazen küçük sürprizler yapar.

Her şey çok güzel gitmektedir. O anlatmayı sever, sen de dinlemeyi. Dinlerken gözlerinde kaybolursun kimi zaman. Orada kalmak istersin. Kimse seni bulamasın istersin. Ne yorgunluğunu hatırlarsın, ne de gözlerindeki mezar taşında yazanları umursarsın. Ama en derine düştüğün sırada ürktücü bir ses seni kendine getirir: "Gidiyorum" der hiç zorlanmadan. Temelli

gideceğinden korkarsın. Bir ay sonra geri döneceğini söylediğinde yüzün güler, anlamsızca sınırsın.

Bu sadece filmlerde olmaz. Hayat insana bazen kötü şakalar yapar.

Lanet sıcak bir yaz akşamı kapısının önünde beklersin onu. Taksi yanaşır kapıya. Uzun süredir görmemişsindir. Ne yapacağını bilemezsin. Usulca iner arabadan. Göz göze gelince bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başlar ve sadece siz ıslanırsınız.

Bu sadece filmlerde olmaz. Hayat insana bazen bir şans verir.

Aynı evdesinizdir. Bir türlü rahat oturamazsın. Yastıklar sırtını, düşünceler beynini parçalar. Uygun bir anını denk getirip onu ne çok sevdiğini söyleyeceksindir. Ağzına dikenli teller çekilmiştir sanki. İki kelime bir türlü dışarı atamaz kendini. Bir fincan kahveyle gelir mutfaktan, başını dayar omzuna.

Heyecandan yutkunamazsın bile. Tam zamanı diye düşünürken sen, kafasını kaldırır ve gözlerinin içine bakar. Sen daha tek kelime edemeden ağlamaya başlar. Ne diyeceğini şaşırırsın. Yeniden indirir başını, bakamaz gözlerine. Senin konuşmana fırsat vermeden, geçen gece yattığı herifi anlatır. Ne susacağını şaşırırsın. Hüngür hoşurt ağlamak gelir içinden. Ama o rahat ağlasın diye omzunu kıpırdamazsın.

Bu sadece filmlerde olmaz. Hayat insanın bazen canını acıtır.

Uzun bir süre görüşemezsiniz. Çok sonra rastlaşırsınız ismi önemsiz bir sokakta. Göz göze gelince yüzün güler. Ellerini nereye koyacağını bilemezsin, fazla gelirler bedenine. Gülümseyerek, tüm güzelliğiyle sana yaklaşır. Çirkinliğinden utanırsın. Yüzündeki yara izleri sızlar. Varlıklarını hatırlatırlar sana. Uzun uzun sarılır, yara izlerine dokunur. Suskun dudaklarını öper. İçinden gökkuşağı geçen gözlerini diğer gözlerine. Birden bire "seni seviyorum" der.

İşte bu sadece filmlerde olur. Çünkü hayat insana asla acımaz. ✨

**Yaşlanmak;
geleceğini
düşlemeyi bırakıp,
geçmişini
düşünmekle
başlıyor.
Yaşlanıyorum.**

AHMET ÜMİT

- Kendimi tek kelime ile tanımlayacak olursam; **Sabırsız.**
- Hayat felsefemi en iyi anlatan cümle; **Hayat bir mucizedir, kıymetli bil.**
- Şu sıralar benim gündemim; **Yazacağım Başkomser Nevzat hikâyeleri.**
- Bugüne kadar yaptığım en heyecan verici şey; **Sahte pasaportla Moskova'ya gitmek.**
- Şu hayattaki en büyük hatam; **Moskova'da Rusça öğrenmemek.**
- Yaşadığım en talihsiz olay; **Çok sevdiğim arkadaşımın öldürülmesi...**
- Hayatımın dönüm noktası; **Raslantı sonucu yazdığım ilk öyküm.**
- Yazar olmasaydım; **Yönetmen olmayı isterdim.**
- Çok isterdim ama iş işten geçti artık; **Kızıma daha fazla zaman ayırmak.**
- En büyük takıntım; **Olayları kontrol etmeye çalışmak.**
- Asla kayıtsız kalamam; **İnsanlara zulmedilmesine.**
- Beni en çok kızdıran şey; **Güce dayanarak elde edilen saygınlık.**
- Hayalimdeki dünyada; **Herkes her gün mutlu olmasa da, bugünkünden daha fazla gülümsemeli.**
- Bana göre insanlığın en büyük sorunu; **Bencilliktir.**
- Dünyayı değiştirmeye oradan başladım; **Sokaktan...**
- Politika bence; **Vicdana dayanmıyorsa rezilliktir.**
- Fikirlerini kendime en yakın bulduğum kişi; **Eşim Vildan'dır...**
- Hak ettiği değeri görmediğine inandığım biri varsa o da; **Mithat Enç adındaki muhteşem yazardır.**
- Onunla tanışmayı çok isterdim; **Che Guevara**
- Aşk benim için; **Eski bir yalandır.**
- Kendimi en yalnız hissettiğim an; **Kalabalıkların ortasında çırpındığım andır.**
- Bence bir insana verilebilecek en anlamlı hediye; **Samimi bir gülümseyiştir.**
- O yemeği bir de benden deneyin, parmaklarınızı yiyeceksiniz; **Çiğ köfte.**
- Başucu filmim; **Ah Güzel İstanbul.**
- Başucu kitabım; **Don Kişot.**
- Şarkılarıyla beni en çok etkileyen müzisyen; **Astor Piazzolla.**
- Kendimi en rahat hissettiğim yer; **Evim, allemin yanı...**
- Onun yerinde olmak isterdim; **Ahmet Ümit**
- O eşyanın bendeki manevi değeri çok yüksek; **Babamın cep saati.**
- Gelecek planlarımın başında; **Torunumla yapacağım kar tatili geliyor...**
- Size bir sır vereceğim; **Bir gün mutlaka öleceğiz!** ✨

Özüne, Sözüne, Gözüne Sahip ol

'Kâbesi insan olanların' mabedi, kimisinin eşiklerden geçip de âşıklara karıştığı, kimisinin de kültür merkezi ya da cümbüş evi olarak gördüğü...

Karacaahmet Cemevi'nin duvarını mantolamaya izin vermeyen ama Kartal Baba Türbesi'nin üzerine cami yapılmasına izin veren Üsküdar Belediyesini kınıyorum!

NE CAN KOMŞUMUZSUN SEN KARACAAHMET CEMEVI

Lise Edebiyat derslerimizde Hacı Bektaş deyişlerini hayranlıkla dinlemelerimizin, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerimizde ise ne şekline ne renge rastlayamayızın hatırına, bu ay 'Benim de Alevi komşularım var' diyenlerin arasına karıştım, 2014 Türkiye'sinde hâlâ ibadethane sayılmayan cemevlerine, bir de onların oralardan baktım.

Karacaahmet, Hacı Bektaş Veli'nin öğrencisi ve sayılan bir zat olduğundan, II. Bayezit ona atının durduğu yere kadarki araziye bahşedeceğini söylemiş, at da şimdiki mezarlığın olduğu yerde durmuş ve olaylar gelişmiş. Yıllar geçip canlar götürdükçe, at mezarlığın başında, Karacaahmet ise girişinde mütevazî çukurlara gömülü Hakk'a yürümüşler. Sonrası ise malumunuz Aleviler dedelerine sahip çıkmış, önce türbesini sonra da cemevini kondurmuşlar yanı başına.

Ramazan Abi çocukluğundan beri burada olduğundan, buradaki tüm mezar taşlarına ve saz tellerine yayılmış anılarını şöyle anlatıyor: "Burası Cemevi'ne dönüşeceği zaman Erdoğan belediye başkanıydı. Yaptırtmam dedi, gece iki buçukta kepçe getirip cemevinin direklerini yıktırdı. Ama sonra Aleviler ve halk el ele verip kepçeyi kovdular mahalleden. O ara bir sene boyunca polis gitmedi mahalleden. Biz çocukken mezarlıkta oyun oynayıp acır, cemevine gidip karnımızı doyururduk. Dedelerimiz vardı, haftada iki üç kere onları dinlemeye giderdik. Dede bize 'küslerinize barışmadan buraya gelmeyin' derdi, 'herkesin birbiriinden razı olmadığı yerde ne zikir olur ne aşk olur'

derdi... Biz nasıl cemevine gitmeye özeniyorsak Alevi çocuklar da bize özenip gizli gizli camiye Kur'an'a gelirlerdi. Bir keresinde arkadaşım 'Sizde mumsöndü var mı?' diye sormuştum da annesi duyup beni Cem'e götürmüştü. Dua ediyorlar, Türkçe Kur'an okuyorlar, saz çalıyor oynuyorlar. Birkaç kere ben de semah etmeye çalıştım ama arkadaşım dalga geçince utanıp yapmadım bir daha. Aleviler birbirine çok bağlıdır, bir de onlar bastırıldıkları için herkesten daha dürüst daha çalışkan olmak zorundalar. Kapılan herkese açılır, yemek çay tuvalet herkese bedavadır, Sünni misin Alevi misin diye sormazlar. Nişanımda eşten dosttan sandalye istedim, kaybolur geri gelmez diye Cemevi dışında kimse vermedi. Tek kötü yanları kız alıp vermemeleri. Bir arkadaşım vardı, Alevi bir kıza âşık olmuştu, vermediler, sonra da evlenmedi hiç. Adı da Aliydi ama Ali'liği kurtaramadı onu... Gelinler dedenin duasını almaya gelirler bazen, hep aklıma Ali gelir. Mezarlık, 'Alevi-Sünni' karışık olduğundan, buradan cenaze de kalkar. Birkaç kez şehit cenazesini buradan kaldırmak istemişti cemaat, izin vermemişlerdi, şaşıp kaldık, kimse bir şey yapamadı..."

Mehtap Abla ise buralarda daha yeni sayılır. Mahallede konuştuğum herkes gibi o da pek bir güzel bahsediyor cemevinden: "Bu mahallede çeşit çeşit insan var ama diyebilirim ki, buranın özü keş ayyaş. Hava karardı mı ne cemevi kalır ne camii, mezarlık sarhoşlarla dolup taşar. Ben burada gördüm ki nasıl herkes çeşit çeşitse Aleviler de öyle. Oruçta kimisi et yemez, kimisi su içmez; kimisi namaz kılar kimisi kılmaz. Cemevinin üst katında ahır var, orada Sünniler de kuşlarını keser dağıtır. Cumartesi- Pazar günleri burası ana baba günü oluyor. Üzerinde 'Sarigül'ün Armağanıdır' yazan otobüslerle belki kırk otobüs, kadın çocuk cümbüş cemaat gelirler. Ailece ibadet yaparlar, kimse de kimseye yan gözle bakmaz, birbirlerini ellerinden tutup semaha kaldırırlar

ama kimse de bir çıkma teklifi falan etmez. İlk taşındığım zamanlarda yok içerde kız oynuyorlar, içki içiyorlar falan diyorlardı, hiç de öyle bir şey yok yani. Cemevinin tüm mahallenin karnını doyurmaktan başka bir günahı yok. Bazı teyzeler var yemeği her gün saati saatine bililer, karnınlarnı doyurduktan sonra da yok pilav tuzluydu, et sertti derler. Bazen arabamı tam giriş kapılarının önüne park ediyorum, normal esnaf olsa burnumdan getirirdi, onlarda tük yok. Muhareme'de çok kakabalık olduğunda bile kapının önünde durmazlar, içeride ibadelerini yaparlar, çıktıklarında ise kaldırımları bitirene kadar geri geri yürürler saygılarından. Bir de onlar bizim gibi rayban gözlüklerle gelmezler. Muharrem demek yas demek, en süsüz halleriyle Hasan Hüseyin'in yasını tutmaya geliyorlar. Mahallede aynı bir hava oluyor o zamanlarda..."

Dinlediğim onca anıdan sonra kimsenin mi sorunu yok burada diye en son bir de civardaki camii imamının

kapısını çaldım. Şükrü Hocam yeni tayin olmuş ve şöyle bahsediyor yeni komşularından: "Ben ilk tayinim çıktığında Karacaahmet'i ziyarette de gittim, duamı da okudum, onlara lokum bile götürdüm. Ama onlar hâlâ gelmediler, çok mu zor bir gelip hoş geldiniz demek anlamadım. Burada namaz kılp oraya ceme gidenler, ya da tam tersini yapanlar da var, burası özgür bir mahalle sonuçta. Bayramlarda bizim ezan vakitlerimizde onlar tef çalmayı bırakırlar, sonia devam ederler. Sizin anlayacağınız bir de ziyarete gelseler, gül gibi geçinir gideriz aslında."

KEMAL YAZICI (Mahallenin terzisi)

Nasıl ki Muhammet'le Ali yoldaş, bizim de o şekilde yoldaş olmamız lazım birbirimize. 'Elne beline diline; özüne sözüne gözüne sahip ol' diyor Hacı Bektaş, iğne ile iplikle uğraşan adamım ben, bu inceliğe burun kıvrırsam hayata hakaret etmiş olurum. Ha şikayetim hiç yok mu, var... Yazan camılar açılken saz dersleri oluyor, sabahın akşamı kadar tıngır tıngır çalıyor. İnkılabın fenalık geliyor bazen. Camıların kapodukları sonra, herkes inandığı

MELEK KÜÇÜK
(Mahallede kafe sahibi)

İlk girdiğimde duvarları, eşikleri öpüşleri çok garibime gitmişti ama sonra öğrendim, meğer eşik kutsalmış onlar için. Artık sık sık gidiyorum, onlar hep esmer, kaşlı gözlü arada çok sırtıyorum ama alıştılar bana. Gördüğüm kadanyıl birbirlerine çok bağlılar, mesela başanmak için dedenin karşısına çıkmak zorundalar. Kocayı yeni boşadım ben de, bir tane Alevi bulsam iyi diyorlar, onları alan yaşadı vallahi.

İBRAHİM BAĞRIYANIK (Cemevi'nin kitapçısı)

Her gün bir sürü genç gelip yok neden namaz kılmıyorsunuz diyor ya da Alevilik ile ilgili sorular soruyor. Onlara diyorum ki, burada gönenen şey şekil ve ritüel. Gerçek ibadet ve dua ise aşkla yapılır, tek başımızca yapılır. Aşkta kimsin sorusu yoktur, o yüzden buranın kapısı herkese açık. Eşiği giren herkes artık 'can' dır bize diyorum.

mahalleden. O ara bir sene boyunca polis gitmedi mahalleden. Biz çocukken mezarlıkta oyun oynayıp acır, cemevine gidip karnımızı doyururduk. Dedelerimiz vardı, haftada iki üç kere onları dinlemeye giderdik. Dede bize 'küslerinize barışmadan buraya gelmeyin' derdi, 'herkesin birbiriinden razı olmadığı yerde ne zikir olur ne aşk olur'

GİRİŞ - GELİŞME - ÇIKIŞ

GİRİŞ

Uyanıyorum. Üşüyorum. Yataktan kalkıyorum. Yüzümü yıkıyorum. İşiyorum. Su içiyorum. Sigara yakıyorum. Koltuğa oturuyorum. Bilgisayarı açıyorum. ElectriCity IV adlı oyunu başlatıyorum. Bir şehrin sokaklarında yürüyorum. Silahlarımı kontrol ediyorum. Görevimi öğrenmek üzere MISSION LIST'i açıyorum. BOOZ adında bir barın sahibini döverek öldürmem gerektiğini öğreniyorum. Barın yerini haritadan öğreniyorum. Önce koşuyorum. Sonra sıkılıyorum. Yanımdan geçmekte olan bir arabayı durdurup şoförünü zorla indiriyorum. Arabayı çalıyorum. Hiçbir trafik kuralına uymadan kullanıyorum. Kaldırımda yürüyen dört kadın ve otobüs durağında bekleyen iki adama bilek çarpıyorum. Doğru yolda olduğumu haritadan takip ediyorum. Bara henüz ulaşmadan arabayı kullanılamaz hale getiriyorum. Arabadan iniyorum. Yürüyorum. Duruyorum. Neden, bilmiyorum. Ne o bara gitmek ne de sahibini öldürmek istiyorum. Etrafıma bakıyorum. ElectriCity'deki hayatı izlemeye başlıyorum. Sürekli bir yeriye giden adamlar, kadınlar ve arabalara bakıyorum. İçlerinden birini seçiyorum. Takım elbiseli bir adamı takip etmeye başlıyorum. Piyasaya çıktığı gün üç milyon adet satılmış olan bir bilgisayar oyunundaki önemsiz bir yan karakterin peşinden yürüyorum. Bunu daha önce de yaptığımı hatırlıyorum. Yan karakterlerin, şehrin dekoru olduğunu tabii ki biliyorum. Birkaç sokak yürüdükten sonra geri döndüklerini ve hareketlerini sürekli tekrarladıklarını da biliyorum. Yine de takım elbiseli adamı izlemekten vazgeçmiyorum. Caddeden ayrıldığını görüyorum ve peşinden dar bir sokağa giriyorum. Sonra bir sokağa daha adım atıyorum. Ama daha fazla gitmiyorum. Çünkü takım elbiseli adamın, bu sokağın sonunda durup

döneceğini biliyorum. Hatta olduğu yerde dönüp bana doğru yürüdüğünde karşısına geçip onu varlığımla rahatsız edeceğim anı hayal ediyorum. Sağımdan ya da solımdan geçip yoluna devam etmek için yaptığı her harekette önünü kesmeyi planlıyorum. Hatta onu silahlarımın arasındaki ok ve yayla öldürmeyi düşünüyorum. Ya da dün gece satın aldığım bazukayla... Durdüğümüz sokak, bir caddeye dökülüyor. Ama takım elbiseli adam, dönmesi gereken noktayı geçip yürümeye devam ediyor. Önce sağına sonra soluna sonra da tekrar sağına bakıp karşıdan karşıya geçiyor. Koşmuyor. Sadece yürüyor. Caddenin iki yanında gökdelenler yükseliyor. Takım elbiseli adam üç kavgak geçip, yüzeyi camla kaplı bir binanın kapısının önünde duruyor. ElectriCity IV'de sadece MISSION LIST'te adı geçen binalara girilebilmesine rağmen gökdelenin kapıları açılıyor. Takım elbiseli adam olduğu yerde dönüp bana bakıyor. Sonra da binaya giriyor.

GELİŞME

O kadar heyecanlanıyorum ki sigarayı örs yakıyorum. Küfredip söndürüyorum. Çocukluğumun en büyük hayalinin gerçekleştiğini düşünüyorum. İlk bilgisayarım olan Commodore 128D'yi hatırlıyorum. Benimle konuşması için yalvardığımı ve belirecek bir "Merhaba" kelimesini görebilmek için gözümü kırpmadan saadence monitörüne baktığım günleri hatırlıyorum. Gülüyorum.

Yürüyorum. Takım elbiseli adamın girdiği binanın kapısından geçiyorum. O sırada adamın asansöre bindiğini görüyorum. Yetiştirmek için koşuyorum. Tam kapanacakken, asansörün kapısını durduran bir el görüyorum. Kapı yeniden açılıyor ve takım elbiseli adam elini çekiyor. Böylece ben de asansöre biniyorum. Ben adama bakıyorum. Ama o, ElectriCity IV'ün bütün önemsiz yan karakterleri gibi ifadesiz biçimde önüne bakıyor. Kaçınıcı kata çıktığımızı anlamaya çalışıyorum. Ama asansörün hiçbir yerinde düğme göremiyorum. Aşağı mı yoksa yukarı mı gittiğimizi de anlayamıyorum. Hatta bir ara oyunun donduğunu düşünüyorum. Çünkü asansörün kapısı bir türlü açılmıyor ve takım elbiseli adam kesinlikle hareket etmiyor. O an bütün bunların bir yazılım hatası olduğunu düşünüyorum. Tam ana menüye girip oyunu yeniden başlatacakken asansörün kapısı açılıyor. Karşımda yüzlerce kadın ve erkek var. Hepsi de bana bakıyor. Bir refleks olarak, bazukamı çıkarıyorum. Tam o anda takım elbiseli adam, bazukayı elimden çekip beni asansörün dışına atıyor. Ve yüzlerce kadınla erkek bana saldırıyor. Kendimi artık göremiyorum. Bir böcek sürüsü gibi üzerimi kaplıyorlar. Aralarından bazılarını tanıyorum. On dakika önce arabayla ezdiğim kadınlar ve adamları görüyorum. Beni linç edenleri kim olduklarını anlıyorum. O güne kadar ElectriCity IV'de nedensiz yere öldürdüğüm ya da yaraladığım bütün karakterler. Ne silahlarım çalışıyor ne de oradan kaçabiliyorum. Gülüyorum. İlahi dijital adalet! Almak istedikleri intikama denk düşecek kadar beni dövdüklerini düşünmüş olmalı ki yüzlerce kadın ve erkek birden duruyor. Üzerimden çekilip etrafımı boşaltıyorlar. Yerden kalkabilmem için, boşalmış olan enerji haznemin dolmasını bekliyorum. Sonunda ayaklarımın üzerinde doğruluyorum.

Takım elbiseli adam yanıma yaklaşip tokalaşmak üzere elini uzatıyor. Çok heyecanlanıyorum. Yıllardır beklediğim o anın geldiğini hissediyorum. Bilgisayarın canlandığından ve aptal bir oyunun önemsiz bir yan karakteri aracılığıyla benimle konuşacağından eminim. Ama bir sorun var. ElectriCity IV'te tokalaşma hareketi yok. Klavyedeki bütün düğmelere basmaya başlıyorum. Ancak hiçbir şey olmuyor. Takım elbiseli adam, eli havada, bekliyor. "Bir dakika!" diye bağıyorum. "Bekle, tokalaşmayı bulacağım şimdi!" Bulamıyorum. Ekran kararıyor. Klavyeye vuruyorum. "Hayır!" diye bağıyorum. "Bırakma beni! Gitme bir yere!" Sonra bir yazı belirliyor. Siyah ekranda pembeyaz harflerle yazılmış İngilizce cümleler. Önce anlayamıyorum. Sonra yavaş yavaş çözüyorum:

Helikopterin kapısını açıp boşluğa atlıyorum. Ölüyorum ama hayat geçmiyor. Bilgisayarı kapatıp kalkıyorum. Giyiniyorum. İşe yine geç kaldığımı biliyorum.

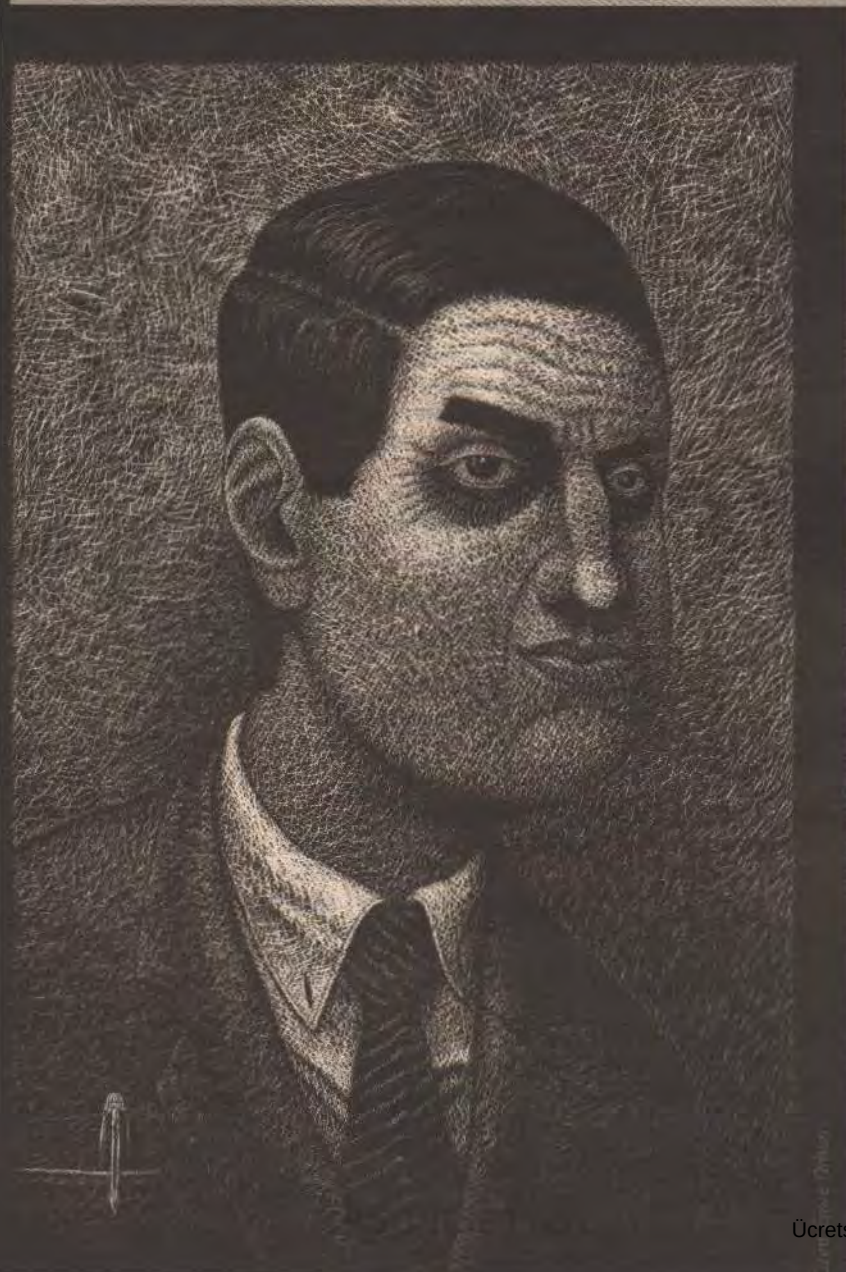
ElectriCity IV'ün bu bölümü, California Eyalet Mahkemesinin 3427-9761 sayılı kararı gereğince, oyun sırasında özellikle çocukların gereksiz şiddetten kaçınmalarını teşvik etmek amacıyla hazırlanmıştır.

ÇIKIŞ

Ekran yeniden açılıyor ve takım elbiseli adamla birlikte kendimi, gökdelenin kapısının önünde, kaldırımda dururken görüyorum. Oyunun, kaldığı yerden devam ettiğini anlıyorum. Takım elbiseli adam yürüyerek benden uzaklaşmaya başlıyor. Okumla yayımı çıkarıp takım elbiseli adamın sırtına nişan alıyorum. "Geber!" dediğim anda telefon çalıyor. Öyle bir hayal kırıklığı yaşıyorum ki ölü gibiyim. İkinci çalışta takım elbiseli adam çoktan yerden uzanmış yatıyor. Kimseyle konuşmak istemiyorum. Telefon çalmaya devam ederken, ben takım elbiseli adamı tekmeliyorum. ElectriCity IV'te ceset tekmeleme hareketi var. Telefon artık çalmıyor. Bir helikopter satın alıp havalanıyorum. Yeterince yükselince helikopterin kapısını açıp boşluğa atlıyorum. Ölüyorum ama hayat geçmiyor. Bilgisayarı kapatıp kalkıyorum. Giyiniyorum. İşe yine geç kaldığımı biliyorum. Antredeki boy aynasında kendime bakıyorum. Takım elbisemden nefret ediyorum. Evden çıkıyorum. Durağa yürüyorum. Sokakta kimse beni takip etmiyor. Kimse, takip etmek için beni seçmiyor. "Hiç olmazsa, sırtımdan vurun!" diyorum. Otobüs geliyor. Yüzlerce kadın ve erkeklerle birlikte biniyorum. O kadar sıkışık ki üzerimi kaplıyorlar. Kendimi göremiyorum. Otobüsten inerken telefonum yine çalıyor. Bu defa açıyorum. Bana bir su arıtma cihazı satmak için, önündeki kağıda yazanları nefes almadan okuyan kadını dinleye dinleye yürüyorum. Telefonu kapatırken, o an birini öldürüp kaçsam, insanların beni polise nasıl tarif edeceklerini düşünüyorum. Takım elbiseli bir adamı iş yerine giriyorum. Arkadaşlarımın arasına karışıyorum. ElectriCity IV'ün aksine ben de tokalaşma hareketi var. Bazılarıyla tokalaşıyorum. Beş saat boyunca çalışıyorum. Öğle tatilinden de en az takım elbisem kadar nefret ediyorum. Çünkü bir saat sürüyor. Her zamanki gibi kendimi altıncı tuvaletin dipteki kabineine kilitliyorum. Telefon çalıyor. Bu defa bir erkek Yaşam sigortası satmaya çalıştığını anladığım anda sözünü kesiyorum. "Bende yaşama hareketi yok." Telefonu kapatıp saate bakıyorum. Öğle tatilinin bitmesine beş dakika var. Sifonu çekip çıkıyorum. Tuvaletin kapısında, içeri giren temizlikle karşılaşıyorum.

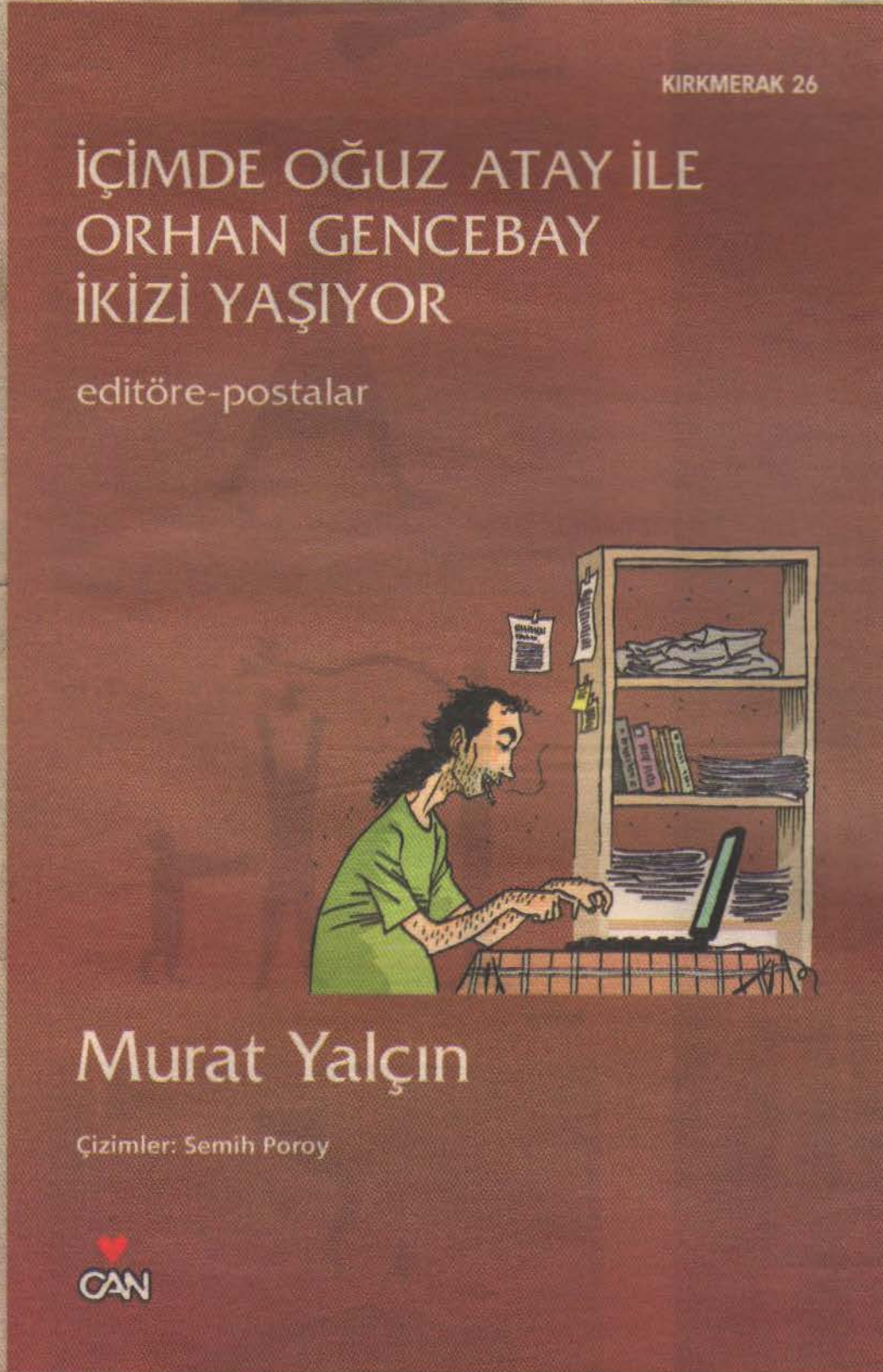
"Geçmiş olsun!" diyor. Anlamıyorum. "Bir saatir içeridesiniz de... Bir şey dokundu herhalde." Kızıyorum. "Sen beni mi takip ediyorsun?" "Hayır da ben..." Daha da kızıyorum. "Niye?" "Ne niye?" "Niye takip etmiyorsun, niye?"

Sonra da aynaya bakarak kravatımı düzeltiyor ve gidiyor. Hiçbir şey olmamış gibi. A lında gerçekten de hiçbir şey olmadı. Olmuyor. Sadece insanlıktan çıkıyorum, o kadar...

Murat Yalçın'dan, "yazar-yayıncı gerilimi" denebilecek "şey" in azaltılması yönünde diplomatik bir çaba. Bir tür mola.

Kuşkusuz, yerinizde duramayacak, elinizden bırakamayacaksınız.

40
Merak...

JEHAN BARBUR O MU BU MU NİÇİN?

Jehan mı, İstiklal mı? Niçin?

- Jehan... İstiklal biraz saklı kaldı. Jehan aslım, İstiklal emanetim. Anneannemin ismiydi İstiklal, ben saklıyorum.

İskenderun mu, İstanbul mu? Niçin?

- İskenderun'suz İstanbul olmaz. Şu an artık İstanbul ama biliyorum ki İskenderun olmasaydı İstanbul'un bir anlamı, bir hayali olamazdı.

Müzik mi, tiyatro mu? Niçin?

- Müzik... Kendim olabildiğim yer. Başkası olabilmeyi beceremedim.

Hikâye mi, şiir mi? Niçin?

- Şiirden doğar hikâye. Hikâyenin şiiri olmazsa, yani öz sütü, kendini anlatamayacağına inanırım. Her doğum bir şiirdir, her resmin şiiri vardır. Hikâyenin omuriliğidir şiir. Ve hikâyede, hem doğum hem de resim vardır.

Şarkı söylemek mi, yazmak mı? Niçin?

- Yazmazsam ne söyleyeceğim? Başkalarının şarkılarını söylemek müthiş bir his ama insan kendi yazdığı şarkıları söylerken daha tekil sanki... Hele de onun yazdığı cümleleri seyirci hep bir ağızdan söylüyorsa ahh ne şevk! O yüzden yazmak. Çünkü yazdıklarımızı söylüyoruz biz. Doğurduklarımızı eyliyoruz, büyütüyoruz; o bambaşka işte!

Caz müzik mi, pop müzik mi? Niçin?

- Hiçbiri... Müzik! Ne lüzüm var bir isme sıkıştırmaya?

Soprano mu, kontralto mu? Niçin?

- Soprano... Eh yani ona da tahammül ediyorlarsa hakikaten seviyorlar demektir.

Sountrack mi, jingle mi? Niçin?

- Tabii ki soundtrack... Belli ki bir filme yazılmış, bir filmi beslemiş müzikler. Yani içlerinde bir şiir, bir hikâye var. Cingillar sabun köpüğü, bir ürünü pohpohluyorlar. Soundtrack büyüü...

Akustik versiyon mu, orijinal versiyon mu? Niçin?

- Orijinal versiyonu olmasa, akustik versiyonu çekiciliğini kaybeder. "Bak bir de böyle dinle." demek için akustik versiyon seçeneği var. Ama neyin? Tabii ki orijinalinin.

Görsellik mi, işitsellik mi? Niçin?

- Ama şarkıları görebilenler de var... Duymakla görmek arasında incedir çizgi. Duyduğunu zannettiğinde söyleyeni görür, bazen şarkısını izlersin. Seçemem birini.

Yetenek mi, popülerite mi? Niçin?

- Yetenek! Çünkü istediğin kadar reddet o seni reddetmez... Alkışa, takdire ihtiyaç duymaz, beslenmez. O vardır ve kişidir. Nereye gidersen git seni bırakmaz. Popülerite nankördür, kazanılmaz, sağlanır.

Bülent Ortaçgil mi, Erkan Oğur mu? Niçin?

- Her sabah kahve içerim ama şekersiz içemem. Anlatabildim mi?

"Gidersen" mi, "Neden" mi? Niçin?

- Neden... Çünkü yorgunluktandı "Gidersen"

Aşk mı, sevgi mi? Niçin?

- Sevgi... Aşk acıtırken sevgi acıyı dindiriyormuş... Bugünlerde bunu öğreniyorum. Aşk iki shot tequila, sabaha uyanama! Sevgi rakı... İçtikçe güzelleşiyoruz, anladın mı?

Hüzün mü, neşe mi? Niçin?

- Neşe... Kısacık ömürde neşesiz geçen her gün kayıptır nezdimde. Hüzünü biz ekliyoruz, kuru kuru içilmez çünkü neşe.

Sükûnet mi, heyecan mı? Niçin?

- Heyecan... O olmasa neye çarpırsın bu kalp? Çarpırsın ki sabaha telaşla uyanayım, bu hayatta yapacaklar listemiz uzundur, bırak yaşayayım.

Net mi, flu mu? Niçin?

- Flu... Şaibeden doğar yaratı. Netlik ayar istiyorsa, fluya düşüyordur. Her düşüşte gerçeğin tuhaf aksı, sana rüyalar sunuyordur. Hayaller buğuludur, net olsa ne heyecanı?

Gece mi, gündüz mü? Niçin?

- Gece... Çünkü gündüz geceye faşizan ve bizim köyde faşizanlık sevilmmez. Biz geceyi kollarız.

80'ler mi, 90'lar mı? Niçin?

- 80'ler... E çünkü daha itibarlı. 90'lar cibilliyet arayışı.

Alkol mü, sigara mı? Niçin?

- Alkol... Yoksa nasıl rahatlayacak bu mafsallar?

Rakı mı, şarap mı? Niçin?

- E soru mu bu şimdi? Tabii ki rakı! Muhabbet, neşe, efkar, aşk, kelime, cümle, babam...

Kumral mı, kızıl saç mı? Niçin?

- Kumral, çünkü sanırım daha doğal.

Güzellik mi, seksapalite mi? Niçin?

- Sempatiklik... Güzelliğin on par'etmez.

Kedi mi, köpek mi? Niçin?

- Seçemem. Hepsine canım feda. Kedi birini o seni sevmeden sevmeyi öğretiyor. Köpek karşılıklı sevgiyi anlatıyor. Her ikisi de sana bir şeyler veriyor. İnsansa hep alıyor.

Facebook mu, Twitter mı? Niçin?

- Twitter. Laf kalabalığı yapmadan kısaca derdini anlatmayı öğrenme sayısı 140 karakter anlatılabilişsen.

LEKE OYUNLARI

Cemil Cahit Yavuz

Antreman

Kadın özgürlüğü!

Hasılat

Pasif içici

DEVENİN GÖZYAŞLARI

Bu ülkenin insanlarını Yeşilçam'a bağlayan şey nedir diye sorsalar, hiç düşünmeden acıklı hikâyeler cevabını veririm. Doğusundan batısına, muhafazakârından sekülerine, Türkününden Kürdüne insanları yakın kılan iç acılarıdır.

"Gelirken mendillerinizi getirmeyi unutmayın" anonsları sadece bu ülke sinemasının fragmanlarında işitildi. O zamanlar mahallemizden Anadolu veya çarpık ayaklı Skoda kamyonetler geçiyordu. Yazlık sinemada o hafta gösterilecek filmlerin afişleri, arabanın kasasında iki yana asılarak, mahalleler arasında anonslarla dolaşıyordu. Gösterilecek filmlerin acıklı olduğu, mendil uyarısıyla hatırlatılıyordu.

Ben mesela Orhan Gencebay'ın "Leyla ile Mecnun" filmini teyzemle birlikte o yazlık sinemada izledim. Önce herkes kendini tuttu. Sonra hikâye karnımızı deşip ciğerimize dokunmaya başladığında, önce mahallenin kadınları sonra delikanlıları karanlıktan istifade gözyaşlarını salıverdiler. Sinemada bir Orhan Gencebay'ın yürek dağlayan sesi, bir de hıçkırıklar duyuluyordu. Herkes Mecnun'u sebep gösterip kendine ağlıyordu. Herkes Leyla'yı gösterip kendi kaybedişlerine ağlıyordu. Böyle anlarda kimse kimsenin yüzüne bakıp da utandırmamaya özen gösterirdi.

Sadece sinema değil, bizi arabesk müziğe bağlayan şey de acıklı müzik ve sözler. Yakın tarihi acılarla örülmüş bir halkın yine acıklı hikâyelere sığınmasını Batılı sosyolojik argümanlarla açıklayabilmenin pek mümkünatı yok. Güldüren şeyleri de seviyoruz ve fakat gerçek olan acıklı olandır diye düşünüyoruz.

Bir arkadaşım Sarıkeçililer'in develeri üzerinden anlatmıştı, ben de lafı oraya getirmek istiyorum.

Sarıkeçililer; bu memleketin Toroslar'da yaşayan son göçerleri. Göçer olmak hali, insanın toprakla, hayvanla, hayatın tümüyle ilişkileri açısından, biz yerleşiklerin kavrayamayacağı bir hâl.

Çadırlarını bir yere kurabildilerse "yurt" edindiler demektir. Bir hayatı sırtında taşımak, kentli kibrin kavrayabileceği bir şey değil. Sırtında taşıyamayacağın mülkün peşine düşmemek mesela. Biriktirmemek, ihtiyacı olanla paylaşmak, tevekkül etmek, yolda olmak, yolun kaderine razı gelmek, rızıkla aradaki perdeleri kaldırmak.

Bunları şimdilik geçelim. Derdim başka...

Bazen gebe deve, yavrusunu doğurduktan sonra duygusal olarak bağlanamıyormuş. Bu kırılma yüzünden dünyaya henüz gözlerini açmış yavrusunu emzirmeyi reddediyormuş. Allah kimseye vermesin. Yavruyu emzirmemek ne demek! Aç koyup ölüme yolcu etmek. Bir anayı yavrusuna yabancılaştıran kırılma, arada oluşan o duygusal mesafe nasıl güçlüyse artık, yavrusu düşman

gibi görünüyormuş gözüne. Değil yüzünü, gözünü öpüp, sarmak; sütünü bile fazla görüyormuş yavrusuna.

Ana deve, öte yanda kendi başına beklerken, yavru deve nafile inliyormuş açlıktan. Anasının sütü yoksa, dünyanın binbir türlü nimetini önüne yığsan o yavrunun inlemesi bitmez.

Ana ile yavru arasındaki bu derin kopuşu, duygusal kırılmayı fark eden göçer çalgıcılar duruma hemen müdahale ederlermiş.

Yavrusuna karanlık gözlerle bakan bir ananın yüreğini yumuşatmak, kalbini döndürmek kolay mı sanırsınız? Hayır. Değil.

Gözünden hâlâ yaşlar süzülen ana deve, artık bir daha yavrusundan ayrılmamış.

Hikâyeyi duyunca çoktandır kafamda dönüp duran mesele, kendi adıma berraklığa kavuştu.

Memleketimiz diyorum; memleketimizin farklı kesimleri, son zamanlarda, gerçekte birbirleriyle ne kadar ortak varoluşlardan geldiklerini unutuyorlar. Politik argümanların havada uçuştığı bir dönemde, derin bir duygusal yarılma yaşıyoruz. Ananın yeni doğan yavrusunu emzirmeyi reddetmesi kadar keskin bir kırılma.

İnsanlar birbirine karşı siperde. İnsanlar acımasız bir yüzle ötekini hırpalıyor.

Peki bu uzaklıklarımızı, bu kırılmalarımızı, bu derin boşluğumuzu ortadan kaldıracak bir şey var mı?

Başka türlü söylemek gerekirse, gözümüze yaş salacak, birbirimize yakınlaştıracak derin nağmeler nelerdir? Uzunca bir zamandır bunu düşünüp duruyorum.

Parti bildirileri, yönetmelikler, mutabakat metinleri, olağan toplantı notları, hiçbir şey ama hiçbir şey insanlar arasındaki kırılmayı ortadan kaldıracak sahici metinler değil.

Ne zaman edebiyattan, irfandan, sanattan, hikmetten söz açsam, etrafımdakiler bu uğraşların zamansızlığından, apolitikliğinden dem vuruyor. Öyle değil. "Eski libas gibi aşkın gönlü / söküldükten sonra dikilmez imiş" diyor türküde. Eski libasımızı muhafaza etmenin başka yolunu bilmediğimden tüm bunlar. Gönül kelimesi bu arada gerçekte bizim söylediğimiz gibi değil Neşet ağanın söylediği gibi söylenir. Nasıl söylendiğinin önemi var. Mesele "zor" olsa bir şekilde hallolur ama mesele "zorlu meğer" dersin bu dünyada hallinin yolu yok demektir. Aşkın gönlü diyordum. O gönül yırtılmasın diye bunca söz.

Belki de dinlediğimiz müziklerin, izlediğimiz filmlerin, okuduğumuz romanların acısı aramızdaki duygusal kırılmayı giderecektir. İçeriden bir şeyler söylemeye başladığımızda, hepimizi vicdanında ortak karşılıklar ortaya çıkacaktır. Çünkü uzun zamandır bu ülkede kimse sahici bir şey söylemiyor.

Mahallemize sinema anonsları yapan kamyonlardan başka ağıt hikâyeleri satan adamlar da geliyordu sık sık. Adamların ellerinde iki sayfalık sarı teksir kağıdına basılmış acıklı hikâyeler, boyunlarında asılı büyük Grundig teyplerde seslendiriliyordu.

Acıklı hikâyelerin sesleri mahalleyi doldurduğunda başka hiçbir sese yer kalmıyordu. Bütün sokak, kapı önleri, apartman boşlukları, evler, odalar acıklı bir hikâyeye yazılmış ağıtlarla doluyordu.

Herkesin hikâyesi bir yönüyle de olsa sarı teksir kağıtlarına basılabilecek kadar acılarla dolu memleketimizde. Tamam ama buna teslim olmadan bir şeyleri yeniden sorgulamak gerekir.

Yavrusuna küsmüşlere bazen bir kırık ezgi, bazen eksik bir öykü hatırlatmak mümkün müdür?

Acımızı saçtığımız her yeri "yurt" edinme umudu var mıdır? 🐪

Bir hayatı
sırtında taşımak,
kentli kibrin
kavrayabileceği
bir şey değil.
Sırtında
taşıyamayacağın
mülkün peşine
düşmemek
mesela.

Önce ana
deveyi sessiz, sakın bir kenara
çekerlermiş. Kimsesiz, bir başına.
Arkasından başlarırmış çalıp,
söylemeye.

Öyle böyle ezgiler değil. İnsanın
ciğerinde ince kesikler açıp, için
için kanatacak türde, dertli şarkılar
çalmaya başlarırmış. İçli nağmeler,
yakıcı sözler, acıklı uzun havalar, boğazı
dügümleyen ara taksimler...

Yaklaşık yarım saat sonra, dağ, taş, ağaç, yaprak, gök,
kuş; doğada çalgıcılar dahil her şey ağlarken, ana deve
de, bu ıstırap yüklü şarkılardan, nağmelerden etkilenip
gözyaşlarını akıtmaya başlarırmış.

Ana devenin gözyaşlarını gören göçerler, hemen
kenarda mahzun duran yavruyu alıp, ana devenin altına
sürüverirlermiş. Yavru, anasının memelerine yapışınca,
başlarırmış sütünü emmeye.

BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ın, "Hanım aday olacak mı?" sorusuna verdiği "Hayır, kadın aday olacak" cevabını nasıl değerlendirirsiniz? Kadın, hanım, bayan hitaplarından tercihiniz nedir? Meclisteki erkek politikacılarla ya da seçmenlerinizle bu hitaplar yüzünden bir sorun yaşadınız mı? Başbakan Erdoğan'ın konuşmalarında kadınlara "hanım kardeşlerimiz" demesini nasıl buluyorsunuz? diyerek, slyasetle yakından ilgili isimlere kadın, hanım, bayan meselesini sorduk...

KADIN HANIM BAYAN

NERGÜL AKSU

(Saadet Partisi
Kadın Kolları
Başkanı)

"Kadın-Hanım" kelimelerinin kullanımı konusu bizim aımızdan daha önce çok dikkat edip, üzerinde ayrıntılı düşündüğümüz bir konu değil diye çok samimice ifade edebilirim. Bu kelimelerin kullanımıyla alakalı bir takıntı içinde değiliz.

Hanım kelimesi aslında öz Türkçe bir kelime olmasına rağmen, sanki Türkçe değilmiş muamelesi görmesini anlamsız bulmaktayım. Genel anlamda "hanım" kelimesi daha özel bir (tekil) kadını (yahut çoğul) ifade ediyor diye düşünüyorum. Bu nedenle tıpkı İngilizce'deki "the" takısının kullanımında olduğu gibi belli bir hanımefendiden (veya bir bayan topluluğundan) bahsederken "hanım" kelimesinin kullanılıyor oluşunu normal buluyoruz. Bu kelime hakaret

kelimesi değil tam tersi daha fazla saygı hürmet ifade etmektedir.

"Bayan" hitabının ise resmiyeti ifade ettiğini düşünüyorum. Resmi olduğunuz yahut ad bilmediğiniz anlarda hitap şekli olarak kullanılan bir kelime kanımca. Biraz daha sekülerleşmiş mana ifade etmektedir. Bizim kadın-hanım kelimelerine yüklediğimiz anlamı basideştirmektedir. Mecliste bu kelimelerin kullanımının ya da toplumda kullanımının çok bilinçli olduğunu sanmıyoruz (İstisnai durumlar muhakkak vardır). Bu kelimelerin politik bir anlamı olduğunu düşünmüyoruz. Şayet politik anlam yüklemek suretli kullananlar varsa bizim camiamız bu tarz kullananların dışında yer almaktadır. Partimiz bünyesinde bu kelimelerin kullanımı ile ilgili herhangi bir tartışma bulunmamaktadır. "Kadın-Hanım" kelimelerini toplumumuzun inanç ve değerleriyle yüklediği anlamda kullanılmaktadır. Hanım hitabı bizim camiamızda hürmeti ifade ettiği için kullanılır. Bununla birlikte kadın kelimesinin kullanılmasından da rahatsızlık duymayız. Resmi kağıtlarımızda "Kadın Kolları" ifademiz geçer. Fakat bazı beyefendi veya hanımefendiler geçmişten gelen alışkanlıkla "Hanım Kolları" diye hitap edebiliyor. Bu çelişki değil bilakis kültürümüzün dile yansıyan zenginliğidir.

SEBAHAT TUNCEL

(HDP Eş Başkanı ve
İstanbul Milletvekili)

BDP'de güçlü bir kadın hareketi var ve Eşbaşkan da bunu biliyor. Erkek egemen sistemin bize öğrettiği bütün alışkanlıkları ve düşünce kalıplarını sorguluyoruz ve yeni bir dil geliştiriyoruz. Bu hitaplar aynı zamanda ideolojik ve politik kavramlardır. Kadına kadın mücadelesine nasıl baktığınızla ilgili bir durumdur. Kadın erkek eşitliğine inanmayan, kadını erkeğin yedeğinde gören anlayış kadın sözcüğünü kullanmaktan kaçınır. Bayan, hanım kelimeleri Türkiye'de kadının bu ikinci

durumunu pekiştiren kavramlar olarak kullanılmaktadır. Bu durum aynı zamanda politiktir. Şunu unutmamak gerekir ki kadına dair her şey, aynı zamanda politikanın konusudur. Politik alanda kazanmadan hiçbir alanda kazanmak mümkün değildir. O nedenle kadınlar, kadın erkek eşitliğini politik olarak kazanmak ve yaşamın tüm alanlarını bu perspektiften yeniden kurmak zorundadırlar. Her zaman her yerde kadınlara kadın derim. Bu bir tercih değil, hakikat. Seçmenimle de bir sıkıntı yaşamadım. Ben 15 yıldır kadın özgürlük mücadelesinde aktif çalışıyorum ve bu konuda sadece kadınlarda değil erkeklerde de çok büyük değişimler yaşandı. Bu konuda hâlâ çok işimizin olduğunu biliyoruz. Başbakan her fırsatta kadın erkek eşitliğinin mümkün olmadığını dile getiriyor. Başbakanın hitabı bu anlayışın dile getirilmesinden başka bir şey değildir.

MELDA ONUR

(CHP İstanbul
Milletvekili)

Hanım bence bir hitap tarzıdır. Eğer "erkek aday" diyorsak bunun karşılığı "kadın" kelimesidir. "Hanım aday" diye bir şey olmaz. O zaman "bey adaylar"dan da söz etmemiz lazım ki, bu absürd olur. Hanım kardeş manasız bir ifade... Kadın kardeş demekten utanmanın bir göstergesi. Bir zamanlar Buket Uzuner ile bir söyleşi yapmıştım bana "bayan kelimesi dilin türbanıdır" demişti. Kadın dediğinizde muhafazakâr zihniyet bunu cinsellikle özdeşleştiriyor. Bayan kelimesi çok tepki gördüğü için hanım kelimesini tercih ediyor. Çünkü "kadın" ifadesi biraz başına buyruk. Mesela yine Uzuner anlatmıştı; bir konferansta kendisini takdim eden kişi Bayan deyince, "Bayan değil kadın" diye düzeltmiş Uzuner. Karşı taraf panikle "Esağfurullah" demiş. Durum budur. Kadınlar erkek derken bilinçli ama erkekler "kadın" derken utangaç. Bayan kelimesini daha kolay kullanıyorlar. Zor alıştılar.

Ben çok takılmıyorum artık. İnsanları sürekli olarak düzeltmek de çok rahatsız edici. Ama AKP zihniyetinin ve Başbakan'ın bunu kasıtlı olarak kullandığını biliyorum. Bence onlara göre Hanım ya da Bayan ahlaklı, namusludur. Kadın deyince iş değişiyor. Siz hiç Bayan Cinayetleri veya Hanım Cinayetleri dendiğini duydunuz mu? Kadın Cinayetleri deniyor. Niye AKP ve onun temsil ettiği muhafazakâr zihniyet bayan cinayeti demiyor? Yani kadının adı ancak öldürülünce var... Çok yazık...

BELMA SATIR

(AKP İstanbul
Milletvekili)

Ben bulunduğum ortama göre hepsini kullanırım. Bu kelimelerin kullanımı insanların kendi tercihidir, saygı duyarım. Katı kurallardan ve insanların kategorize edilmesinden yana değilim. İnsanlar düşüncelerini kelime hazneleri gereği her şekilde ifade edebilirler. Yasal bir metin, özellikle medeni kanun maddeleri ile ilgili bir konuda karı-koca tabirlerini kullanabilirim. Kadın cins ile ilgili bir konuda "kadın" tabirini kullanırım. Protokol hitabı gereği bay-bayan tabirini kullanabilirim. Yöresel sohbetlerde hanım, hanım abla, hanım kardeş tabirlerini kullanılmaması yadırgamam. Bu konu politik mücadele olamaz. Politik söylem daha içi dolu olmalıdır. Söyleyen kişi, söylenen ortam ve konu itibarıyla her ifade şekli kullanılabilir. Partimizdeki erkek ya da kadın siyasetçilerle bu isimlerin cümle içindeki kullanımı ve hitap biçimi konusundaki bir tartışma gündemimizde yok.

PERVİN BULDAN

(BDP Grupbaşkan
Vekili ve İçişleri
Milletvekili)

Bayan ve Hanım kelimeleri kadını, cinsel durumundan ayıran kimliksiz bırakan sözcüklerdir. Kadın sözcüğü, bir kişinin sahip olduğu biyolojik ve cinsel kimliğidir. BDP olarak kadın kelimesinde bu kadar çok ısrarcı olmamızın sebebi, kadının biyolojik sosyal ve cinsel kimliğiyle bir bütün olduğunu, kadının bu kimlikleriyle anılması gerektiğinin artık kanıksanması ve böyle kullanılmasını sağlamak içindir. Bahsettiğimiz zihniyet bu tabirlerin kullanılmasını sağlamak, aynı zamanda kadınlara da bayan ve hanım sözcüklerini benimsetmek için. "Kadın" sözcüğünün kaba olduğu hatta hakaret olarak da sayıldığı, "Bayan ve Hanım" sözcüklerinin ise daha kibar olduğunun bir nebze propagandasını yaparak kadınların da bu tabirleri benimsemelerini ve bu konuda tepkide bulunmamasını sağlamıştır. Bizim seçmenimiz genellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu da yaşayan yurttaşlarımızdır. Seçim bölgemiz birçok konuda ülkenin diğer bölgelerine göre geri bırakılmıştır. Eğitim seviyelerinin geri kalmışlığına rağmen, yaşadıkları coğrafyada yaşanan siyasal gelişmeler nedeniyle; politik, kültür ve kadın erkek eşitliği noktasında ülkenin batısından çok daha ileri durumdadır. Bu nedenle biz böyle bir sorunla karşılaşmıyoruz. Tam tersi onlar bizi düzeltip bu konuda eleştiriyorlar.

SEÇİL TÜRKKAN

ADANA'DA
VEJETARYEN OLMAK

(Yaşar Gökoğlu - 64 yaşında)

-1980 - 1990 arası dışında hep Adana'da yaşadım, severim Adana'yı, memnûnüm. Çok iş değiştirdim, en uzun süreni otel çalışanı olmuştum. Üç yıldır emekliyim. Okurum, yürürüm, bisiklete binerim, politika yaparım, müzik dinlerim, festival zamanları tiyatro ve sinemaya doyarım.

- 20 yıldır vejetaryenim. İnsanların diğer türler üzerindeki egemenliği çok açık, çok çirkin ve acıtırıcı bir gerçek. Eşitliği ve özgürlüğü sadece insanlar için savunmak da çok tuhaf.

-Adanalılar çok et yiyorlar. Nedenini bilmiyorum. Sabahları kahvaltı yapmak yerine ciğer kebab yiyenler var. Akşam olup, dükkânlar kapanınca kaldırımlara seyyar tezgâhlar kuruluyor ve büyük tencerelerde

kaynatılan, adına "Şırdan" denen, hayvanların bir iç organından yapılan yiyecek satılıyor. Etrafa dayanması zor, ağır bir koku yayılıyor.

- Adana'da vejetaryen olmanın başka şehirlere göre daha zor olduğunu tahmin ediyorum. Vejetaryen lokantası olduğunu duymadım hiç mesela. Olsa bilirdim. Etsiz yemek yapan lokanta azdır. Yolda rahat yürüyemezsiniz çünkü adım başı kebabçı dükkânı var ve döner; kebab tezgâhları filan hep kaldırıma bakar. Kocaman döner tezgâhının yarım metre yakınından geçmek zorundasınızdır yani.

- Burada vejetaryen olduğuma zor inandıkları gibi, bir zavallıya bakar gibi bakıyorlar; durumuma üzülenler; ne çeşit bir hastalığım olduğunu anlamaya çalışanlar da oluyor. Yemeğe gidiyoruz mesela. Gelen garsona vejetaryen olduğumu, et yemediğimi söylediğimde şu cevapla çok karşılaşıyorum: "Tamam, balık veya tavuk yaptırırım size!" Balık ve tavuk hayvandan sayılmıyor yani.

-Adana'da vejetaryen olmasam daha rahat edeceğim kesin.

KONYA'DA
DÖVMECİ OLMAK

(Resul Şafak - 35 yaşında)

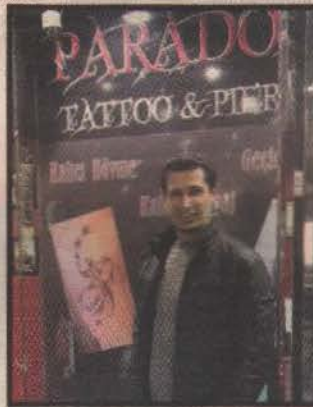
- Gıda Bölümü mezunuyum. 11 yıldır Konya'da dövme, piercing ve kalıcı makyajla uğraşıyorum, işimi seviyorum.

- Kendi sektörümde bi bok olamayacağımı anladığım anda bende film koptu ve başka sektörlerle yöneldim. Gözlem yapayım diye İstanbul'a gittim ve dövmeçilerin bir hayli arttığını gördüm. O zamanın şartlarında bir delilik yaptım ve piercing ile kalıcı dövme eğitimi alarak Konya'nın ilk dövme stüdyosunu açtım. Maalesef Konya için çok erkenmiş...

- Stüdyom, yani Paradoks Tattoo Konya'nın en merkezi yerinde, Alaadin Tepesi'nin hemen yanında, Zafer meydanında. İlk yıllarda maddi açıdan çok sıkıntı yaşadık. Dövme stüdyosunda satmadığımız ürün kalmadı. Bere, eldiven, bijuteri hatta cep telefonu! Komşularımız; ayakkabıcı, hediyelik eşyacı, giyim mağazası, terzi, kuyumcu, gümüşçü... Esnafı hiç sıkıntı yaşamadım çünkü hepsi beni önceden de tanıyan insanlar ama Konya dışından birileri açsardı böyle bir dükkânı, durum çok farklı olabilirdi.

- Burada kadınlar genelde; melek, yazı, kanat, nazar boncuğu ve martı dövmesi yaptırıyorlar. Martı dövmesi yapmaktan gına geldi açıkçası. Konya'da deniz yok diye mi bilmiyorum. Şu aralar ise sonsuzluk işareti revaçta. Erkekler arasında; kartal, akrep, joker, savaşçı ve yazı dövmeleri popüler. Konya dışından gelen insanlar Semazen dövmesi yaptırıyor. Dövme yaptıranlar, genelde 18-25 yaş arasındaki insanlar. En yaşlı dövme yaptıran abimiz 58 yaşındaydı ve uçurtma yapmamı istemişti. 50 yaş üzeri abiler nadir de olsa gelebiliyor. Teyzelerimiz dövmeye biraz uzak duruyor. Belki mahalle baskısından! Bu şehir için farklı bir işle uğraşıyoruz. Muhafazakar kesim çok olduğu için bazen derdimizi söylemekte ve anlatmakta güçlük çekebiliyoruz.

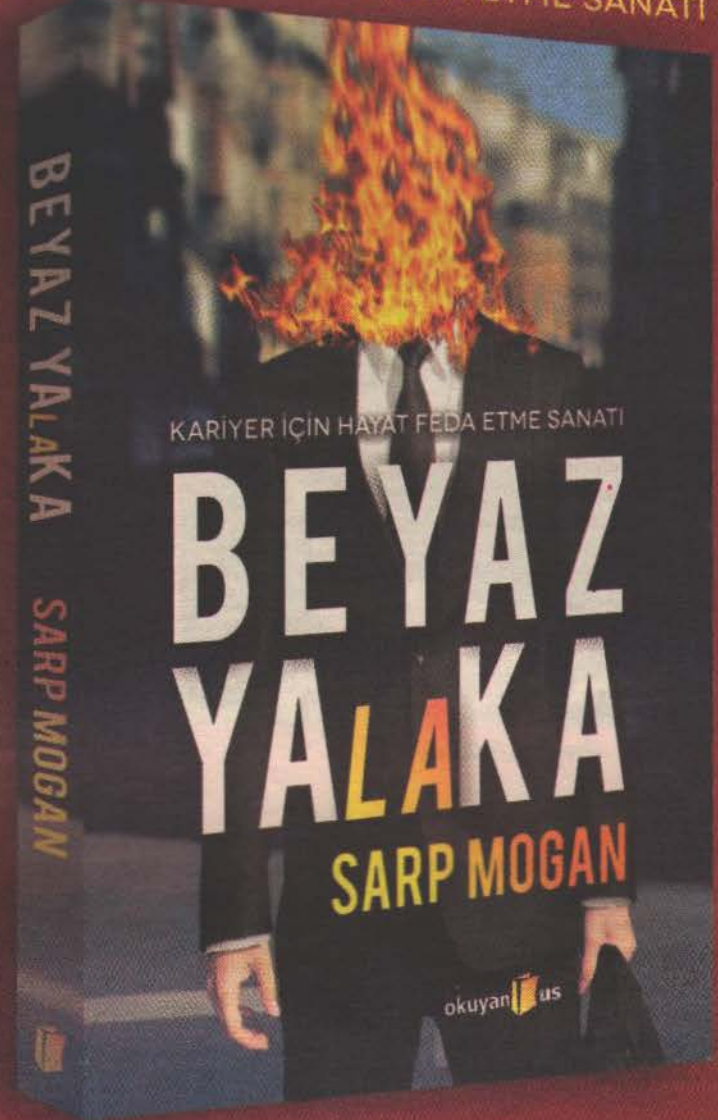
- Eğer Konya'da dövmeçi olmasam güzellik merkezi işletirdim.

Kariyerinin en parlak zamanlarında, kendisine konulan hastalık teşhisiyle hayata bakışı değişen Sarp Mogan, tamamen kurşunla kaplı birkaç metrekairelik bir odada yazdığı bu kitapta, mutluluğun parlak bir kariyerle tanımlandığı günümüz iş hayatının pratiklerini mercek altına alıyor. "Okullarda öğretilmeyen kirliliği başarı reçetelerini" bir bir ortaya döküyor.

"Sen artık sen değilsin. Sen artık bir ürünsün. Kendini bir ürün gibi görmezsen kariyer yapmayı unut gitsin. Kariyer yapmak, asla ve asla kendin olmamak demektir. Bir roldür. Bir markalaşma, pazarlama ve halkla ilişkiler çalışmasıdır. Üzülmeye. Yaz tatilinde anneannenin yazlığında kayısı marmelatlı katmer yerken parmak arası terliğinle kendin olabilirsiniz. Yılda beş-altı gün ama, daha fazla değil. Kalan 360 gün bize lazımsın."

KARIYER İÇİN HAYAT FEDA ETME SANATI

Sarp Mogan, insanların yaşadıkları muhitin kalitesi, kullandıkları arabanın modeli ve banka hesaplarındaki rakamlar kadar varolduğu bir dünyada zirvelere tırmanmak için hangi yolları izleyeceğimizin, nelerden vazgeçeceğimizin ve bu yolculukta "neye" dönüşeceğimizin bir resmini çiziyor.

okuyan.us.COM.TR

@okuyanus
/okuyanusyayinevi
/okuyanusyayinevi
@okuyanus

Bu ay sizler için, eğlence programları ve kendine özgü formatları ile bir fenomen olan Flash TV stüdyolarına konuk olduk, hem kuruluş yıldönümlerini kutladık hem de halay çektik lafladık...

FLASH TV'YE GİRDİK

Düğün salonlarında 14 yaşındayken kameramanlık yapmaya başladım. Liseyi bitirince Sinema Televizyon eğitimi aldım. O dönem "Ahmet Abi'nin Yayıncısı" vardı, Ahmet Kaya'nın yanında kamera asistanlığı yaptım. Sonra montaj, ışık, ses derken 1996'da Flash TV'de yönetmen olarak başladım; o zamandan beri buradayım. Şu anda gündüz 5, akşam 6 olmak üzere 11 tane program yapıyoruz.

Programlar Genel Yayın Yönetmeni ve İcra Kurulu üyelerinin yaptığı toplantılar sonucu ortaya çıkıyor. Hepimiz kendi takımlarımızla konuştuğumuz ışığında fikirler sunuyoruz ve

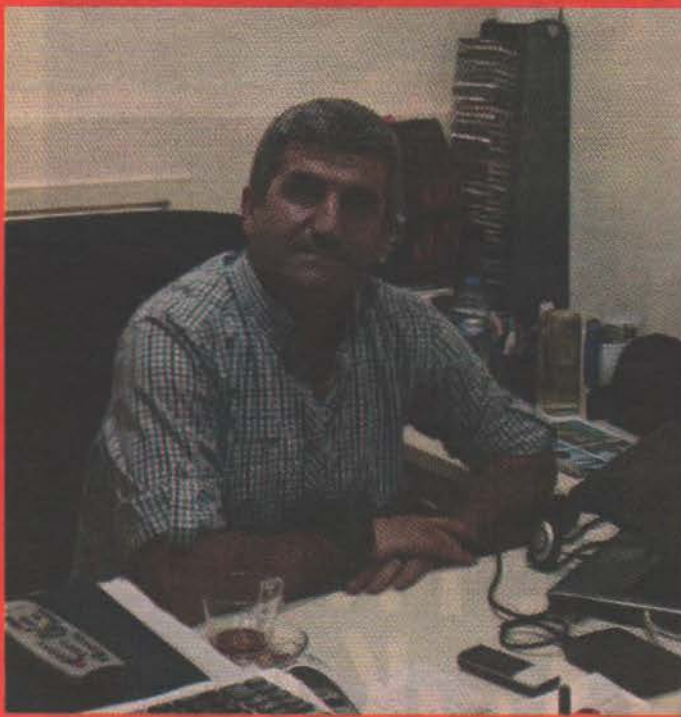
kabul görenleri gerçekleştiriyoruz. Her program bir çocuğum gibidir. Rahmetli Kıvrıkcı Ali ile, Yusuf Hayaloğlu ile yaptığım programlar çok özeldir. İzdivaç programının yeri de ayrıdır; saf ve doğal bir şekilde, yalnız insanları bir araya getirip hayır işlemekti amaç. Sonra diğer kanallar kopyaladı, işi içine cast'lar girdi, buradaki samimiyet hiçbirinde kalmadı.

Her programın ayrı konsepti, içeriği, seyirci koordinatörü var. Mesela cezaevi programı için cezaevinde yakını olan demeklerden seyirci getiriyoruz ya da 'Horon Show'a Karadeniz hemşeri demeklerinden seyirci seçiyoruz. İstanbul'un 20 ilçesinden servisler kaldırıyoruz. Toplumun, eğlenmek için gaziye bara gidemeyen bir kesimi var ve eğlenmek onların da hakkı. Konsept ile uyum da önemli, evlenme programında gayr-i ciddi giyinemez kimse, ya da cezaevi programında görüşe gidiyormuş gibi sade giyinmek gerekir. Folklor gruplarını da sürekli değiştirmeye özen gösteriyoruz, hep aynı şeyi izlemeyi kimse istemez.

Flash TV bünyesindeki tüm programlar bizim yapımımız. Dışarıdan alıp kopyasını yapmaktansa, kendi ürettiğimiz Gerçek Kesit'i, Kader Mahkumları'nı yapmak bizim için daha tatmin edici. Dışarıdan hiçbir yapımcı bu kanala girmedi şimdiye kadar, herkes maaşlı çalışanımız.

Müzik eğlence programı bizim işimiz; çünkü biliyoruz ki yediden yetmiş yediye herkes izliyor. Ama bir yandan da Flash TV denince herkesin aklına halay geliyor. Biz yedi coğrafi bölgenin hepsine hitap eden müzikleri kullanıyoruz; horon da halay da var, uzun hava barak da... İlk Rumeli müziği yapan da biziz, yine Kürtçe'nin tabu olduğu zamanlarda sunumlarının dahi Kürtçe olduğu programı yapan da...

Flash TV hep içten olmak üzerine kurulu. Biz burada amatör ruhu koruyarak profesyonel işler yapıyoruz. Devlet desteği olmayan kendi halinde bir kanal olduğumuz için bize uyan çerçeveler içinde herkes özgürdür burada. Eğer sokaktaki ayakkabı boyacısı Flash TV'ye bizim kanalımız dıyorsa, o bize yeter.

MUSTAFA AKTAŞ (Program Müdürü)

BİR GÜNÜN KESİTİ...

• Flash TV'nin Bakırköy stüdyoları bildiğin devasaymış. Binayı gezdikçe "Bi'çare Yapım Odası", "Ne çıkarsa Bahana Kuls" gibi odalar arasında ilerlerken yavaşta havaya girdik.

• Konuklar geldikçe heyecan arttı. Herkes eğlenmeye o kadar hazır ki, biz biraz soğuk nevale kalmış olabiliyoruz.

• Seyirci olarak erkelder damsız alınmıyormuş. Kadınlar önde, eşleri arkada bildiğin çılgınlar gibi eğleniyorlardı. Sırf onları izlerken bile elimiz kolumuz

istemsiz oynamaya başladı.

• Bir ara rejil odasına da sızdık. Kameramanlar, yapımcılar kulaklıkları sayesinde meğer başka bir kafa yaşıyorlarmış. Kendi aralarında eğlendikleri ayrı bir dünyadaydılar.

• Biz halaya halay demeyiz. Flash TV'de çekmedikçe... Birbirimize bakıp bakıp sınırmaktan adımları kaçırarak da, kimsenin pek umurunda olmadı.

• Gecenin sonunda neredeyse kendimizi Flash TV ailesinden hissederek, herkesin misafirperverliğine minnettar, Flash TV aracıyla döndük evlerimize...

Daha önce gazete ve radyolardaydım, 17 yaşından beri Flash TV'deyim. Kanala haber merkezinde başladım. haber merkeziyle devam ediyordum. Şimdiye kadar hiç 'sevgili ya da sayın seyirciler' diye hitap etmedim izleyicilere. Karşıdakiyle konuşurken cümleye 'Sayın' diye başlıyor musun sen? Hayır. Beni evlerde de izliyorlar, kahvede toplu halde de izliyorlar. Kimseye sevgi saygı duymadığımdan değil; samimi değil bence. Programda prompter da kullanmıyorum. Bir haberin içindeyseniz, konuyu takip ediyorsanız, zaten ne söyleyeceğinizi bilirsiniz. Yani bir nevi anlatıcıyım aslında.

Sürprizler hep yayında ortaya çıkıyor. Mesela yüzümü siyaha boyadığım Obama göndermesine, yayına 10 dk. kala karar vermiştik. Başörtüsü taktığım yayında da o an karar verdim. Gece çıkıp eşarp aldım arkadaşlar, öyle taktım. Bu yayınlardan sonra kanaldan hiç tepki almadım çünkü bir protestoydu benimki. Ama bazı insanlar söylenenden çok görüntüye baktılar. Hakkımda bazı forumlarda "Kadın olsa evde kalırdı" yazmışlar. Abi, konu o mu? Ben orada, "15 senedir böyle bir sorun var. Şekil yüzünden bu kadar tartışıyoruz" dedim. Papa'ya da kızdığımın yaptım. Ona küfredsem olmaz, en ağır gelecek şeyi söyleyip "Gel Müslüman ol" dedim. Zaten mizah olmazsa haberlerin izlenecek hali

yok ki. Kan, şiddet, o onu dedi, bu buna saldırdı...Yayında gaz maskesi taktığımda hep gaz maskesiyle dolaşıyorduk o aralar. 'Dışarda böyleyse burada da böyle' diye düşündüm.

Bize ceza çok geliyor ama biz cezayı mükafat olarak algılıyoruz. Demek ki birilerinin canının sıkılmışız diyoruz, anlıyoruz ki muhalefet yapmışız. Nefes alıp verdiğimiz sürece bu işi yapacağımızı biliyorum. Çünkü başka bir iş bilmiyorum. Başka bir işi denesem de yapamayacağıma eminim zaten.

Gece çok geç uyuduğum için sabah kalkmak gibi bir derdim yok. Gece 12'de adrenalin alan vücut hemen uyumuyor. 3'e 4'e kadar biraz sosyalleşiyoruz. Sosyalleşmek içinde film izlerim, alkol alırım, gezerim. Öğrenmeyi seven, meraklı ve fazlasıyla okuyan bir tipim. Aynı anda 3 kitap okurum; Ana Britannica'yı ortaokulda baştan sona okumuştum. Roman filan çok sevmem çünkü başka hayattan çok merak etmem. <https://hantey.org>

GÖKHAN TAŞKIN (Gece Hattı Program Sunucusu)

Genelde hep güzel tepkiler alıyorum. Bir keresinde markette teyzenin biri sarıldı, fotoğraf çektirdik filan... Buraya kadar normaldi ama sonra "Bir yardım etsene torbalarım eve kadar" dedi, gittim tabii. O kadar benimseyip sevmişler beni demek ki, teyzeler çocukları zannediyor.

Müziğe 13 yaşında başladım ve toplamda 62 albümü 46 seneye sığdırdım. Hep içli şarkılar söylerim, diğer türlere hiç yönelmedim. Aynı tarz olarak bir sinemaya yöneldim; ilk filmim Beynelminel'di. Teklif getirdiler, "Hiç oynamadım filmde, ben bilmem" deyince "Sen dediğimizi yap, gerisine kanışma" dediler. Meğer güzel şeyler yapmışım haberim yok, daha ilk filmimde Altın Koza ödülü aldım.

'Kadere Mahkumlar' şöyle başladı... Kanala cezaevlerinden mektuplar yazılmış, "Bir cezaevi programı istiyoruz, o programda da anamızı istiyoruz" demişler. Ana evlattan bıkar mı? Hiç bıkmadım, sıkılmadım o yüzden. Ben o insanların hapishaneden çıkmasını istiyorum, bağıyorum! Suçsuzlar var aralarında. Ahmet'in yerine Mehmet, Mehmet'in yerine Ahmet... İçerde bir hasta vardır, orada kalırsa ölecek, dışarda olursa tedavi olacak. "Onu çıkartın" diye bağıyorum. Burada şeker hastası oldum, daha büyük üzüntüsü mü var bunun? Ama olsun, her hafta bağıyorum, yetkililere sesleniyorum.

Ankara'da yaşıyorum, her hafta gidip geliyorum. İstanbul'a taşınmayı Allah göstermesin, hem bizim aşiret orada, çocuklar orada... Allah'tan sonra büyük bir destekçim eşim. Öyle lüks apartmanlarda yaşamıyorum, sabah kalktığımda süt banyosu yapmıyorum. Ayağıma şalvarımı giyerim, hamurumu yoğururum, ocağın başına geçerim. Hiç yorulmayan bir kadını. Rakip yok Dilberay'a, ne sesinde ne tavrında, ne huyunda, ne suyunda...

Sert olduğum söyleniyor. E mesela yayında bana bir hakaret olmuş, tabii ki cevap vereceğim, sert olacağım. Beni izleyen seyircilerim beni desteklerler yine. Demek ki

top bende. Bu âlemde insanın sevdiği kadar düşmanı da vardır sonuçta.

Kader mahkumlarına tavsiyem sabırlı olmaları. İçerden çıktuktan sonra da adam olsunlar, insan gibi yaşasınlar. Kadınlar, çok güçlü olsunlar. Diyorlar ya 'Kadının saçı uzun aklı kısa, eksik etek' diye. Ne eksik eteğiymiş o!? Eksik etek diye bir şey yok. Dünyada, Türkiye Cumhuriyeti'nde her şey eşittir. Kadınların güçlü olmasını istiyorum. Bilhassa

eşlerine karşı. Okumaya devam. Genç kızlarımız da eline işini almadan evlenmesin, kocasının eline bakmasın...

DİLBER AY (Program Sunucusu, türkücü)

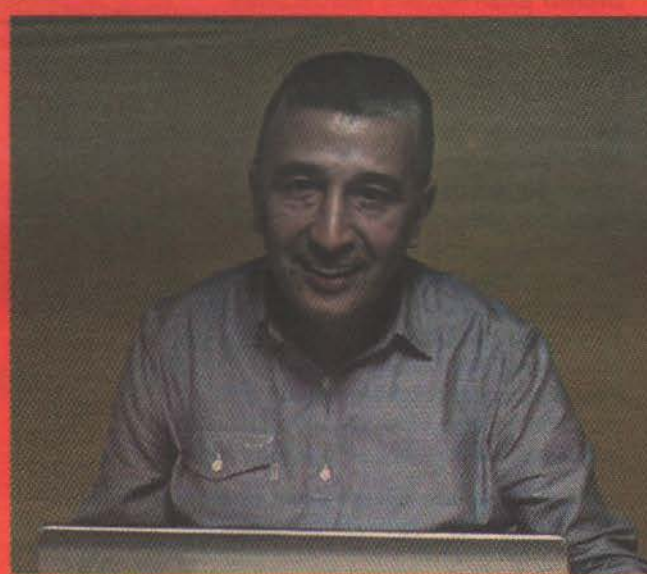

Hürriyet gazetesine muhabir arıyorlardı, bir elime siyah beyaz makine filmlerini tutuşturdular, 15 yaşında o şekilde başladım. Üniversitede fotoğrafçılık okudum ve hiç bırakmadım fotoğrafı. Gençken örgütlüyümdüm. Daha 8 yaşındayken Materyalist Felsefe sözlüğünü evde bulup, karıştırıyordum. Büyüdükçe olaylara karışınca, babam dedi ki "Yalçın sen gazeteye gideceksin". Sevinçten delirdim. Haberi önce ben öğreneceğim hırsım vardı hep. Bana göre gazeteci hancıdır, diğer herkes yolcu. Şimdiye kadar herhalde beş bin tane valiyle karşılaşmışımdır, en az 100 tanesi beni tehdit etmiştir. 2 bin polisle karşılaşmışım en az ellisinden dayak yemişimdir. Nerede onlar şimdi? Gazeteci kalır geriye, o kadar.

92'den beri Flash TV'deyim. Buranın sahibinin devletle tek kuruşluk işi olmaz. Bize söylediği tek şey vardır; "Belden aşağı vurmayın, olamamış bir şeyi gerçek gibi aktarmayın ve kimseye yalakalık yapmayın. Korkmayın ceza gelirse de ben ödüyorum." Bugüne kadar 4-5 daire parasını sadece benim yüzümden ödedi. Bir ara da reality maceram oldu, 11 sene yaptım o işi. Bir gün fark ettim ki artık öyle konular gelmeye başlamış ki almazsak olmuyor reyting belası yüzünden. Ne kadar kirli içerik o kadar reyting demek. Reality yaparken, her bundan daha rezili, daha komiği olmaz dediğimde daha fazlası geldi.

Programı bırakmama sebep olan adam... Elinde bir kavanozla geldi; içinde balık var ama balık bildiğin istavrit, canlı. Adamın karısına sordum, "Kızım neden kaçtın?" diye. "Yalçın abi bir şey soracağım, Allah'ını seversen doğru söyle, bu balık mı daha güzel yoksa ben mi?" diye sorunca bende ip koptu. Adam eve gidiyormuş akşam, kadını hiç konuşmuyor, odasına kapanıyor balıkla. Ben dumur, doğruca yapım odasına gittim. Gülüyor

muyum ağlıyor muyum bilmiyorum, karışık bir şey yani, dönemedim stüdyoya o kadar kötü oldum. Bunun üzerine patron "Gel biraz konuşalım, sen biraz dinlen" dedi. Sonra "Ne yapmak istersin?" diye sordu. Bizde patron baba gibidir, "Habere dönmek istiyorum" dedim, o şekilde anchorman'lık başladı.

YALÇIN ÇAKIR (Program Yapımcısı ve Sunucusu)

Gazetecilik büyük macera... Bir yurt gezisinde, Kenan Evren'in konuşmasını duymuştum; F16 komisyonuna yolsuzluk iddiaları için soruşturma açacağını söyledi. Gizlice gazeteyi aradım, ilk bizde manşet oldu. Ertesi sabah odamın kapısı çaldı, iki asker "Paşa seni bekliyor" dedi. Paşanın elinde bizim gazete var.

Bacaklarım titriyor, bir de akşamdan kalmayım zaten. Paşa: "Bu mu o gazeteci? Nerden duydun sen bunu?" dedi. "Sayın Paşam çok sıkışmıştım, bir boşluk bulup kaçtım o arada da sizi duydum" dedim. "Aferin sana" dedi. Hayatımın en büyük rahatlamasıydı. Eskiden ofiste 'Yasaklar Panosu' vardı, oradan gelen emirlere göre haberleri yazardık. Unutmadık o günleri. 28 Şubat döneminde de askere karşı çıktım mesela, ikna odası lafını çıkaran ve gündeme taşıyan benim. Adapazarı'nda deprem olduğu gece çocuklarımı evden çıkarıp hemen gittim, bir buçuk ay orada kaldım. 80 yaşlarında bir amcanın tüm ailesi enkazın altında kalmış, günlerce çığışları geldi ve orada öldüler. Aynı adam bakan geldiğinde önünü ilikleyip ayağa kalktı. Dedim ki "Ne önünü ilikleyorsun, tükürsene suratına. Nerede senin polis, ardun, günlerdir yoksunuz!" diye bağırdım. Orada gazeteciliğimi kaybettim, hayatımdaki en büyük yanılsımdı.

Gezi'de ilk kıpırdanmalar olduğunda bu iş büyüyecek dedim, 28 Mayıs'ta evden çıktım 14 Temmuz'da eve döndüm, tam 7 kilo verdim. Eylemler sırasında bir slogan bile atmadım, ne dediysem içimden dedim. Çünkü ben gazeteciğim, taraf olmamam gerekir. O süreçte "Aman beyefendi ne der?" gazeteciliği yapıldı. Bu da çoğu kanalın göbekten ihalelerle devlete bağlı olmasından kaynaklandı. Bu anlamda Halk TV'nin de yanılsı var. Maç anlatır gibi yayın yaptılar.

Gazetecilik dışında fotoğrafçılık ve animasyonla uğraşıyorum. 'Bu Daha Başlangıç'tan sonra ikinci bir kitap üzerine çalışıyorum. Kitap çok okurum, Vedat Türkalı benim listemin ilk sırasındadır. 'Bir Gün Tek Başma'yı 6 kere okudum. Rıfat Ilgaz en sevdiğilerimdir. Oğuz Atay'ın 'Tutunamayanlar'ı başucu kitaplarımdandır.

GEL VATANDAŞ GEL, ÇOCUĞUNU SEVİNDİR!

Sırtındaki çuvalın yükü hafiften kamburlaştırmış. Ağır yürüyor. Gür sesiyle dikkatleri topluyor: "HO HO HO!" diye gülüyor Noel Baba. Bir mağaza önünde durmuş, çanını sallayarak bizi çağırıyor. Galleria'dayız. Galleria dediysem, öyle şimdinin pıtrak gibi süremiş AVM'leriyle bir tutmayın. Galleria'nın Galleria olduğu zamanlar; 20 yıl önce. Gördüğümüz ilk alışveriş merkezi. Ama öyle mahalleden Sadullah'a adını kısaltıp Sado dediğimiz gibi, AVM diye laubali hitaplarda bulunmuyoruz: İsmiyle müsemma bir GALLERIA o. Benim ilk gidişim, yılbaşına yakın bir zaman. Hemen her mağazanın önünde çan çalan bir Noel Baba var. "JINGLE BELLS de, kimin için?" demiyoruz, çocuğuz. Çocuğuz dediysek aptal değiliz. Biz de biliyoruz onların yüzüne pamuk takmış Ahmetler-Mehmetler olduğunu. Annelerimizin günlerinde konuşulanlara ne kadar kulak kabarttıysak artık, "erkekler görüldüğü gibi çıkmıyor şekerim" bilgisi yer etmiş. Kurcalamıyoruz. Noel Baba gibi görünüyor madem, o zaman bizden de bir, "HO HO HO!"

İşil işil vitrinler, oyuncakçılar, en üst katta hamburgerciler. Biz jelibonun paketlenmesini biliyoruz, bir de bakkal solucan şeklindeki jelibonlardan tane başı satardı. Ama hiç Galleria'daki gibi bir jelibon büfesi görmemiştik. Aynı ayrı şeffaf çekmecelere konmuş, çeşit çeşit jelibonlar...

Biz normalde alışverişe semt pazarına çıkıyoruz, yahut Fatih'e, Taksim'e... Galleria'da oralarda görmediğimiz binbir çeşit şey var. Almanca akrabalarımızın bavulları, açılıp Galleria'ya dönüşmüş sanki. Her gördüğünü isteyen çocuklar değiliz. Böyle terbiye edilmişiz. Misafirliğe gittiğimizde "aç mısın?" diye sorulursa "tokuz" diyoruz. Sokakta gördüğümüz bir şeyi isteyeceksek, öyle ayağımızı yere vurup "bana bunu al" diye tepinmiyoruz. İma ediyoruz; annemizin gözünün içine bakıp almasını istediğimiz şeye bir hat çizerek dönüyoruz, uygun görürse alıyor. Ama Galleria'da kendimi tutamıyorum, ne görürsem istiyorum. Bizi çağıran Noel Babalardan, renk renk vitrinlerden ne kadar etkilendiysem artık, bebekler için giysi satan bir mağazanın önünde, "anne bir tane daha doğursana, bu kıyafetlerden alınız bebeğe hem." diyorum. "E var ya iki kardeşin," "Onlar büyüdü, bebek giysisi olmaz, sen doğur, Galleria'ya gelip bu kıyafetlerden alalım."

Annem Galleria'yı hiç sevmeydi. Baş ağrıyormuş kapalı yerde, dön dön bütün vitrinler aynı oluyormuş da yok bilmem ne... Halbuki herkes gezmeye Galleria'ya geliyor. Millette de anne var; karne hediyesi olarak çocuklarına Galleria'daki hamburgerciden menü alıyorklar. Çocukları da menülerden çıkan oyuncakları tatil dönüşü sınıfa getirip hava atıyor. Oysa bizim sınıfa beslenme çantasında muz getirmek bile yasak. "Alan var olmayan var" diyor öğretmen...

Sırtındaki çuvalın yükü hafiften kamburlaştırmış. Sabahın beşinde evden çıkmış ağır ağır yürüyor. Pazar yerine varıp tezgahını kuruyor. Ağzını açtığı gür sesiyle dikkatleri topluyor: "Gel vatandaş gel, çocuğunu sevindir!" diye bağırıyor

pazarıcı. Annelerimizin kadın günlerinde konuşulanlara ne kadar kulak kabarttıysa artık, "sen sen ol, dengeni bul" tavsiyesi yer etmiş. Olduğu gibi görünüyor madem, o zaman bizden de bir "oh!"

O zamanlar bizim evin yakınında kurulan iki büyük semt pazarı var. Fındıkzade'deki Cuma pazarı ve Fatih'teki Çarşamba pazarı. Hemen her hafta ikisine de gidiyoruz. Çarşamba pazarı çok büyük. 16 mahalleden oluşuyor derlerdi. Pazar kurulmadığı gün sokakları karıştırıyoruz ama Çarşambaları Fatih'i avcumuzun içi gibi biliyoruz. Ayakkabıcıların sokağı Şehzadebaşı'nda, meyve sebze satılan mahalleler Çarşamba'da, kıyafet satılan sokaklar Cami'nin çevresinde. Adım adım, dura gide yürüyoruz. E kalabalık. Ama daralmıyoruz. Sokaktayız.

Pazarcılarının her ihtiyaç için kendilerine göre çözümleri var. Kıyafet mi alacaksın; kabin şeklinde çadır kurmuşlar tezgâhın yanına, girip denersin. Akşamleyin tezgâh direklerine asılmış ampuller pazarı kuyumcu vitrinine çevirir. Kış gelir, yağmur yağar, ıslanmazsın, zira kışın pazarların gökyüzü beyaz bir tenteden oluşur.

Kimse rencide olmaz pazarlarda. Akşamları meyve sebze ucuzlar; "akşam pazarı, kolmasın!" Pazar toplanırken garibanlar gelir; satılmamış, kasalarda kalmış meyveleri bedava alır. İçinden gelir, pazarcı poşetine fazladan bir domates atar. Paran çıkmazsa pazarlık eder ihtiyacın olanı alırsın. Semt pazarlarında çocukların alışveriş ufkı, annelerinin cüzdanı kadar geniş. Çocuklar semt pazarlarından ufak da olsa bir ganimetle dönerler.

Çarşamba pazarından dönüş yolunda bir otopark var; annem her seferinde "burası bizim zamanımızda yazlık sinemaydı" diyor. Annem o zaman benim şimdiki yaşımda ama bence yaşlı. "Bizim zamanında" lafı insanı yaşlı yapıyor. Son zamanlarda ben de yaş almanın ötesinde yaşılanıyorum. Şehir hızla talan edilip, ritüeller; mahalleler, sinemalar, şimdiki zamandan sökülüp "bizim zamanımızda"ya taşınıyor.

Sırada bir "bizim zamanımızda" tasarımsı daha var. Semt pazarlarının sokak aralarından kaldırılması projelendiriliyor. Sokaklardan kaldırılan pazarlar, sabit kapalı mekânlara taşınacak yahut bulundukları semtlerdeki geniş alanlara alınacak. Bu sebeple kimi otoparklarda semt pazarı kurulacak diyorlar. Yazlık sinemaların ah! tutuyor.

Pazarların ambulans ve itfaiye araçlarının geçişini engellediği iddia ediliyor. Gereksiz PDE kitap Arşiv: <https://rantay.org> bahane edilecek. Halbuki bütün mahallelerde ambulans ve

itfaiye araçlarının yolu ayrılmıştır. Zaten o sokaklara pazar kurulmaz. Devlet artık canımızı korumak için bir şey yaptığını söyleyince korkuyorum. Kesin vaat edip temin etmediği bir güvenlik karşısında bir bedel alacak. Afet yasası da, depreme karşı güvenliğini sağlamak içindi güya ama evimizi elimizden almak için kullandılar. Şimdi ambulansları da sokakları elimizden almak için bahane edecekler.

2013 Pazar yönetmeliği kuralları gereğince; pazarcılarının tek tip kıyafet giyme, pazar yerlerinde otopark bulundurma zorunluluğu var. 31 Ocak 2014'e kadar, belediyeler, pazarların yeni yönetmeliğe uygun olup olmadığını inceleyip rapor etmiş olacak. Aranan şartlara uygun olmayan pazarlar, kaldırılacak yahut taşınacak.

Bulunabilen boş alanlarda kurulan pazarlarda, fiyatlar semt pazarlarında gördüğümüzün çok üstünde olacak. Pazarcılar şimdi tezgâh yeri için ödedikleri işgaliye harcından kat be kat yüksek yer kiralari ödeyecek. Bu fark, fiyat etiketlerine de yansiyacak. Mahalle sakinleri artık semt pazarından kesesine uygun alışveriş yapamayacak. Pazarların merkezlerde toplanması sayıca azalmasına da yol açacak. Bu da süper marketlerin semt pazarlarıyla rekabet etmek için fiyatları makul tutma zorunluluğunu ortadan kaldıracak.

Araç mahallemize kurulmuş pazara bir koşu inip alışveriş yapamayacağız. Zira yeni pazar yerleri sokağımızda değil. Kapalı, evimize uzak, pahalı; satış yapanlar tek tip kıyafet giymiş, otoparkı var... Tanıdık geldi mi? Pazarlar AVM'leştiriliyor.

Geçen sene de pazarcılarının satış yaparken bağırmasını yasaklamışlardı. Devlet bağırmanın hiçbir türüsünü istemiyor. "Tek yol devrim" desen de, "patates soğan" desen de cezalandırmanın yoluna bakıyor. Eh ikisinin de özünde bir "gel vatandaş" vurgusu var tabii. Ne oldu, biz eylemlerde bağırma devam ediyoruz, pazarcılar pazarlarda. Pazarlar AVM'leşince tezgâhtara dönüşmüş Noel Babalar "gel vatandaş!" diye bağırır mı? HO HO HO!..

Semt pazarları her şeyin nasıl olup da yolunda gittiğini düşünmeye gerek duymadığımız aile evlerimiz gibi. Uyandığımızda tezgâhlar kurulmuş oluyor; self servis değil anne eli değmiş kahvaltı sofrası gibi. Bizim pazarda bir yeşil soğancı var; sabahın her bir yeşil soğanın nemli bezle tek tek tozunu alıp, püsküllerini eliyle tarayıp bir sanatçı titizliğiyle tezgâhına diziyo mesela. O, yeşil soğanların Adile Naşit'i. Çocukluğumdan beri ne zaman pazara çıksam kendimi kocaman bir ailenin içinde hissedirdim. Pazarlar AVM'ye dönüşürse besleme gibi hissedeceğim. 🌱

OTOMOBİL

Otomobil 20.Yüzyılda hayatımızı değiştirdi.

OTOMOBİLDE GELİN

Yıl 1950. Babamın evde pek olmadığı günler. Beş yaşındayım. İstanbul'dayız. Tepebaşı'nın boş tepesinde uçurtma uçuruyorum. Annem yolda arabamızı gördü. Hızla geçti. İçinde gelin. Kendini tutamayıp babama sitem etti. "Etem, burada mı yaptın?" Sandığı gibi değildi. İstanbul'da o yıllarda fazla araba yok. Sonradan öğrendik. Garajın sahibi arada sırada gelin arabası olarak kiraliyormuş.

SİYASETTE OTOMOBİL (1)

Aynı araba. 1946 Hudson. 1950 seçimlerinde köy köy Demokrat Parti hizmetinde. Sonuçlar açıklandı. Babam Kocaeli milletvekili. Arkadaşı takılmış, "Seçimi araban kazandı."

SİYASETTE OTOMOBİL (2)

Mehmet Ali Aybar. Sosyalist. Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı. Kendisinden duydum. 1965 seçimleri. Köylere arabasız gideceğim diye ısrar eder: "Aman beyim," derler parti örgütünden, "Genel Başkanımızın otomobile binecek parası yoksa gücü kime yeter ki!" derler?

OTOMOBİL ve
MİLLİ SAVUNMA

Dayım Zekeriya Sertel. Ondan duymuştum. Henry Ford, Mustafa Kemal'e Türkiye'de karayolları yapılmasının masrafını üstleneceğini söyler. Karşılığında, ülkede sadece Ford otomobilleri ve yedek parçaları satılacaktır. Genel Kurmay Başkanı Fevzi Çakmak projeye karşı çıkar. "Ya komünistler bu yollardan gelip Türkiye'yi işgal ederse?"

BİSMİLLAHLI OTOMOBİL*

Annem anlatıyor: "Türkiye'ye döndüğümüzde (1947) artık tek parti dönemi kapanmış, demokrasinin yolu açılmış, eski mahalle dedikodularının yerini siyasi tartışmalar almıştı. Şehirde bir yenilik de dolmuşlardı. O yıllarda hangisine binseniz kendinizi siyasetin ortasında buluyordunuz. Yolculardan biri inip biri biniyor, yeni binen sanki hep aramızdaymış gibi konuşmaya katılıyordu. Dikkatimi çeken neredeyse her konuşmanın Türkiye'yi yeniden kurmak sevdasında olmasıydı. Atatürk döneminde tabii böyle tartışmalar hiç olmazdı. Fikir, yol, istikamet tekti. Türkiye'den ayrıldığımızda (1936) mevcut olmayan dini ananeler de tekrar yer almaya başlamıştı. Mesela kimileri dolmuşa binerken 'Bismillah' diyor, şoför kontak anahtarını 'Bismillah' diyerek çeviriyordu. Bu da sık olan bir şeydi çünkü benzinden tasarruf etmek için yokuş aşağı inerken motarı durduruyor, yolun dibine gelince 'Bismillah'la arabanın motorunu çalıştırıyordu. Belki de haksız değildim, çünkü böylece frenleri patlayıp kaza yapan araba da çoktu.

Sokakta vasıtalarda çarşafli kadınlara da rastlanıyordu ki eskiden hiç görünmezdik."

OTOMOBİLDE SEKS

16 yaşında Amerika'da ehliyetimi aldım. Ertesi akşam Betty Hall'la çıktık. Concord'da, St. Paul's okulunun arazisinin kuytu bir köşesinde park ettik. Arka koltukta bir şişe vodka. Konağı kapatmamla polis çıkageldi. Kimliklerimizi kontrol etti. New Hampshire eyaleti başsavcısının kızı Betty'i evine bıraktı. Beni karakola götürdüler. Babamı çağırdılar. Eyalet alkolizm bölümü şefiydi. Sanırım onunla dalga geçmek, benim yüzümden küçük düşürmek istemişlerdi. Eve döndüğümüzün sabahı babamdan bana tek söz, "Bir kızla beraber olmak için onu içinden gerekiyorsa yazıklar olsun sana!"

OTOMOBİL ve İŞÇİ HAKLARI

Arkadaşım Rudy Koopmans. Ankara'da bende kalıyor. Yıl 1974. Türkiye'ye, kapitalizmin modernleşme kuramları empoze edildiği müddetçe, ülkenin geri kalmışlıktan kurtulamayacağı tezi doğrultusunda kitap yazıyor. OYAK'ın yıllık toplantısına gitti. Üstünde çiçekli Hawaii gömleği. Saçları omuzunda. Elinde kocaman teyp. Kapıdaki görevliye "Toplantıyı banda almama izin verir misiniz?" diye sormuş. "Hayır," cevabı alınca hemen teybi görevliye teslim etmiş. Planı tutmuş. Teybi alan görevli toplantıya giriş izni var mı diye sormayı atlamış. İçeri girmiş. Bana OYAK'ın yabancı bir lastik şirketine ortaklık teklifi için yazdığı mektubu anlattı, "Biz ordunun şirketiyiz. İşçilerimiz grev yapamaz. Gelin beraber alalım."

OTOMOBİL ve
ARTHUR MILLER

Türkiye'de 12 Eylül rejimi. Arthur Miller ve Harold Pinter, uluslararası yazarlar birliği PEN adına dayanışma için İstanbul'da. Askeri rejimle işbirliğinde medya, basın toplantılarında bile tek kelimeye söz etmedi. Onlara rehberlik yapıyorum. Öğle vakti Hilton'da Miller'in odasında. Pencereden dışarı bakıyor, "Otomobil insanlığın baş belası," dedi, "Uyarlığımızı, değer yargılanımızı alt üst etti." Amerikan rüyası'nın kofluğunu gösteren Satıcı'nın Ölümü oyununda Willy Loman'ın otomobilin egzostundan boğularak intihar etmesi aklımda. *

* Annem Belkıs Vassaf, G. İletişim Yayınları, 2000

hülya

günaydın hülya,
bir çay söyleyip geliyorum.
konuşamadık hiç
dün gece rüyamda uçuyordum
olduğum yerden yukarıya
öyle dümdüz
yok çayıma şeker koymuyorum ben
öyle hayatın yanına düz.

seni parlak gördüm bu sabah
kışlara ne iyi gelir

günaydın
rüya.

Merve Berkman

Üç tane şiir kitabı yayımlamışız, 100 sene olmuş...

"Günaydın Rüya"yı görmesek
belki aklımıza bile gelmeyecekti bir daha.
Ama onu çok sevdik.

okuyan.us

okuyan.us

sen de
dileğini tut
söyle güneşten
olsun
denize dokunsun,
istanbul duyarmış
duymazmış,
duysun
birkaç saat

okuyan.us COM.TR

@okuyan.us /okuyanusyayinevi
/okuyanusyayinevi @okuyan.us

BEN AYAKKABI TEKİ (Kraków / Polonya)

Ayakkabıyım ben, teki yani. Öbür tekimi, ruh ilkizimi, yetmiş sene evvel bir kül denizinde kaybettim. O günden beri, öbür yarısını özleyen yırtık fotoğraflar gibiyim. Gençken, yani henüz dünyanın tüy gibi, tül gibi, uçuşan köpükler gibi hafif bir yer olduğuna inanırken, bütün bunların başıma geleceğini katiyen tahmin edemezdim.

Marek, derim ve Jacek Usta

Galiba her şeyi en başından anlatmam lazım. Çok eskiden, derim, yahut ne bileyim işte belki de ben, bir dağ keçisinin üzerindeydim. Sonra avcı Marek aramıza girdi; yapışık olduğum etten yüzüldüm filan; malum pek hislisiniz, buraları bilmek istemezsiniz. Derim,

37 senesinin baharında, Wisla Nehri yakınlarındaki bir tabakhanede şimdiki haline getirildi; kırmızı rengim tenime yine orada zerk edildi.

Sonra, dünyaya bu kez bir ayakkabı olarak gözlerimi açtığımda, Szeroka Caddesi'nin köşesinde, tutkal ve çivi kokan bir dükkânın içinde, ayakkabıcı Jacek Usta'nın ellerindeydim. Sevenleri kavuşturmanın sevabıyla yıkanmış o mübarek eller tarafından, vitrinde beni bekleyen öteki tekimin yanına yerleştirildim.

Öteki tekim ve güzel sahibim

Öteki tekim, aynımdı, fakat bence benden kat be kat alımlıydı. Teninin parlıtlı alaşımı, görenin aklını başından alırdı. Öyle ki yanında durmak dahi göğsümü kabartırdı.

Vitrindeki nöbetimizin üçüncü gününde, dünya güzeli genç bir kadın dükkânın önünden geçerken bizimle göz göze geldi. Ben ve öteki tekim, hemen eğilip ayaklarına baktık; tam bizim bedenimizdi. Bilekleri, atkılarımızı dolamak isteyeceğimiz türden, bembeyaz ve incekti. Cilamızı parlatıp, ona öyle bir göz kırtık ki, büyülenmiş gibi dükkândan içeri girdi. O gece, minik dore bir kutunun içinde, yeni sahibimizin evinde uyuduk. Kaderimiz çizilmişti. Sahibimiz Iwona, bizi ilk kez bir davette giydi. Kulübün kapısından girdiğinde içerideki tüm bakışlar ona çevrilmişti. Yürümemişti de sanki, geçtiği yollara ışıltılı yıldızlar serpiştirmişti. Ayaklarında olmak ne büyük şerefti!

Savaş

Öteki tekim ve ben pek şaşıla bir hayatımız olacağını, Kraków sokaklarını mutlu mesut adımlayacağımızı düşünüp sevinirken, 39 eylülünde savaş patlak verdi. Şehir Nazi birlikleriyle dolup taşınca, sahibimizin hayatı gibi bizimki de baştan aşağı değişti. Iwona yakasına koca bir Davud yıldızı takmaya mecbur kaldı. Biz sokakları turlama hayalleri kuraduralım, onun tramvaya binmesi, şehrin parklarına girmesi dahi yasaklandı. Derken bir gün yaka paça evinden çıkarılıp, evvela adına getto dedikleri yüksek duvarlı garip bir yere; sonra da hayvan taşımak için kullanılan kara trenlerle Brzezinka köyüne inşa edilmiş devasa bir kampa yollandı. Bütün bu hengâmede çoktan cilası solmuş, rengi kaçmış, çamura ve toza bulanmış olan biz de, ayaklarında onunla birlikte tabii...

Foto: Joan Alvado

Öbür yarısını
özleyen
yırtık fotoğraflar
gibiyim.

Sustuğum şeyler

Kara tren, bir canavarın ağzını andıran kamp kapısından girip yükünü boşalttığına, Iwona'nın bitkin bacakları titriyordu. Ben ve öteki tekim üzerimize düşeni yapmaya, yere yapışıp sahibimizi ayakta tutmaya çalıştık. Başaramadık.

Oracıkta yere yığılıverdi. Yeni gelenleri, çalışabilecek durumda olanlar ve olmayanlar diye ikiye ayıran kamp doktoru, Iwona'ya bakıp, çabucak safını belirledi. Iwona o geceyi karanlık bir barakada, minicik bir ranzada, üç başka kadınla birlikte geçirdi. Sabah gün ağarınca, görevliler geldi. Dediklerine göre temizlik saatiydi. Şimdi size Iwona'nın banyo için sokulduğu öbür barakadan bahsetmeyeceğim; bildiğinizi tahmin ediyorum. O uğursuz barakada, üst üste yığılmış insanlar arasında çırılçıplak titreyip, tepedeki musluktan gelecek suyu bekleyişini, musluktan su yerine fışkıran Zyklon B'yi, bu melanet gazın insanı çabucak değil, ancak yirmi dakikada yere serdiğini, yirmi dakika boyunca çırpınarak can çekişmenin neye benzediğini filan anlatmak istemiyorum. Zaten orada değildim. Dışarıda beklemekteydim. Size ancak dışarıda olanlardan, yani geride kalanların mahşerinden bahsedebilirim.

Dünyanın sonu

Banyoya sokulmadan evvel, Iwona'ya üzerindeki çıkarılması emredilmişti. Elbiseleriyle birlikte bizi de çıkardı. Sonra da duş almak için banyoya girdi. Bekledik fakat geri dönmedi. Önce garip bir gaz kokusu sızdı kapının altından, sonra da başka bir barakanın tepesinden dumanlar yükseldi. Gökyüzü bir anda kapkara küle kesti. Sadece sahibimi değil, öteki tekimi de işte o menhus küller arasında kaybettim. Görevliler yerdeki eşyaları toplarken ben birinin

elinde kaldım, öteki tekim başka birinin eline geçti. Pis bir çuvalın içine yuvarlanırken gördüm onu son defa. Ağlayamayacak kadar perişan haldeydi. Öyle bir felakete şahit olmuştum ki artık kendi için üzülmeyi beceremezdim. Dünyanın sonu gelmişti. Sahi, siz hiç mi bir şey görmediniz? Sizin dünyanızın sonu hâlâ gelmedi mi?

Camekân ve cehennem

Kendini kâinatın efendisi sayan kibirli insan ırkı, sayenizde artık ben ne ayakkabıyım ne de yeniden bir keçinin derisi olabilirim; gelip fotoğraflarımı çekin diye köşesinde bekleyen müzelik bir eserim! O kâbustan geriye kalan binlerce başka ayakkabıyla birlikte, bir camekânın ardında sergilenmekteyim. Diyorlar ki bize bakıp o korkunç günleri hatırlayacakmış insanlar. İbret alacaklarmış. Biz müzede birer utanç vesikası gibi durdukça, insan insana bir daha aynını zinhar yapamayacakmış. Öyle mi dersiniz? Sahiden utanmayı bilir misiniz? Başkalarının kabahatlerini fotoğraflayıp kendi masumiyetinizin altını çizirken, belki de sadece ötekilerin kurbanlarına üzülen katillersiniz.

Gelirsiniz... Bizi görmek için hep gelirsiniz. Savaşların içinden, açlığın göbeğinden, avcunuzdakini paylaşmayı bilmeden, nedamet getirmeden, özür dahi dilemeden, süttten çıkmış ak kaşıklar gibi pişkin pişkin gelirsiniz. Kendi günahlarınızla yüzleşmiş, geçmişinizle barışmış gibi karşınızda dikilirsiniz. Uzak günahlar için ağlarken, kendinizinkileri bilmezden gelirsiniz. Bütün cinayet mahallerinde merakla gezinir ama kendinizinkine asla dönmezsiniz. Camekânın öbür yanından yüzünüze baktığımda orada nasıl bir cehennem gördüğümü bilseniz, aynalara küserdiniz.

Ben, insanın insana, insanın hayvana, insanın dünyaya yapabileceklerini görüp cehennemi dünyada yaşamış basit bir ayakkabı tekiyim. Ve sormak istiyorum şimdi; peki ya siz kimsiniz?

BİR KİTABA YAPILMAYACAKLAR

Necip Asım'ın 'Kitap' (1893) isimli eserinde bahsi geçen 35 maddede, kitaplara neler yapıl(a)mayacağı anlatılıyor. Bir kısmı geçerliliğini yitirmiş olsa da, bir kısmına şiddetli itirazlarım olsa da dikkate değer bu listeyi size sunuyorum. Listeyi, Kitaba Çağrı Sınavında İnsan isimli kitapta N. Ahmet Özalp'tan alıntılanmış. N. Ahmet Özalp, 1994 yılında Yenişafak gazetesinde yazmış. Neredeyse aradan 20 yıl geçmiş.

İşte o liste:

1. Yatakta kitap okunamaz.
2. Kitap kenarına not yazılamaz.
3. Yeni kitapların yaprakları kesinlikle kesilemez.
4. Yapraklar içeriye kıvrılamaz.
5. Ucuz cilt yaptırılamaz.
6. Sayfaları çevirmek için parmak ısıtılamaz.
7. Yemek sırasında kitap okunamaz.
8. Acemi ciltçilere cilt yaptırılamaz.
9. Kitabın yaprakları parmakla açılmaz.
10. Kitaplar açık olarak bırakılıp bekletilemez.
11. Kitapların üzerine sigara külü düşürülemez.
12. Görme gücüne zarar vereceğinden, okurken sigara içilemez.
13. Eski kitapların kapaklarındaki süslemeler kesilemez.
14. Kitap içindeki levhâlara yazı yazılamaz.
15. Kitaplara yüz sürülemez.
16. Kitap arasına çiçek, yaprak konulamaz.
17. Kitaplar kap veya aldarından tutulamaz.
18. Kitap üzerine aksırılamaz.
19. Sayfalar arasına konulan koruma kağıtları koparılamaz.
20. İşe yaramayan kitaplar satın alınamaz.
21. Kitaplar kirli paçavralarla silinemez.
22. Kitaplar yemek dolabına ya da konsollara doldurulamaz.
23. Çeşitli kitaplar bir arada ciltlenemez.
24. Kitaplardaki şekil ve haritalar hiçbir nedenle çıkarılamaz.
25. Kitaplar saç tokası, toplu iğne veya firkete ile kesilemez.
26. Ciltlerde Rusya meşini kullanılamaz.
27. Ayakları bozuk masa veya sandalye üzerine kitap konulamaz.
28. Kedi veya çocukların arkasından kitap atılamaz.
29. Dikkatsiz biçimde açarak kitapların sırtı kırılmaz.
30. Soba veya ateşe çok yakın kitap okunamaz.
31. Gemi veya asma yatakta kitap mütalaa edilemez.
32. Kitaplara rutubet aldırılamaz.
33. Kitaplar açıkken birbiri üzerine konulamaz.
34. Kitaplar üzerine kâğıt konularak yazı yazılamaz.
35. Kitaplardaki çıkartma resimler çıkarılamaz.

YALNIZ PERSONEL

Hava ne sıcak ne soğuk. İçimde ne mutluluk vardı ne mutsuzluk. Dışında eskice bir palto... Gri renkli. Ne açık gri ne koyu... Evden çıkmış, ıssız ara sokaklardan caddeye tırmanıyordum. Küçük bir butiğin önünde bir eliyle hırkasının önünü kapatıp diğer eliyle sigara içen orta yaşlı kadının sessiz sessiz ağladığını görünce irkildim. İnsan gülen birini görünce tebessümünün nedenini, kahkahasının sorumlusunu merak etmiyor ama ağlayan birini görünce gözyaşlarının kaynağını, hicinkırlarının sebebini öğrenmek istiyor. Bir an için kendini unutup sadece gözü yaşlı zavallıyı düşünüyor. Dünyada bir tek o varmış gibi hissediyor. "Acaba neden ağlıyor?" sorusundan kurtulmıyor. Kendi kendine gülene deli deyip geçiyor. Kendi kendine ağlayarak bir ad veremiyor. Adını koyamadığı şeyin önünden de kolay kolay geçip gidemiyor.

Yanımdan geçerken yavaşladığını hissettim. Aslında hızımın değişmediğini biliyordum. Ruhsal bir yavaşlama... Rahatsız etmek istemediğim için ürkererek bakıyordum. Göz ucuyla... Ağlamaya mani olmak adı konmamış bir günahmış gibi. Tuhaf bir korkuyla... Yanakları sırtıksıkılamıştı. Bu kadar çok gözyaşı döken birinin gözden irak bir yere çekilmesini bekliyor insan. Öleceğini hisseden bir köpek gibi... Aksi halde manzara tuhaf oluyor. Kaldırım kenarında kanlar içindeki ölü köpek... Hüngür hüngür...

Caddeye çıkınca kösedeki gazete bayisindeki adamın da ağlamakta olduğunu gördüm. Rengârenk dergilerin arasında burnunu çeke çeke... Beyin dediğin illa bağlantı kurmaya şarjlanmış bir organ. "Aynı şeye mi ağlıyorlar?" gibi manasız bir mantığa sarılmadan edemiyor. Ancak bu yok denecek kadar düşük bir ihtimal.

Mantıklı bir çözüm bulamayınca tesadüflere sığınıp yürümeye devam ettim. Birkaç adım sonra küçük bir çocuk ağlayarak yanımdan geçti. Çocuk gibi değil yaşlı başlı bir adam gibi içli içli ağlıyordu. Sonra sarmaş dolaş bir çift... Salya sümük ağlayarak... Tepeden tırnağa ürperdim. İçim uyumuş gibiydi. Şakaklarıma bir sancı oturdu. Yoldan geçen araçlara baktım. Şoförler, yolcular... Hepsi ağlıyorlardı. Bir otobüs dolusu hicinkır geçip gitti. Önünden geçtiğim büfedekiler sonra. Bir yandan döner kesen bir yandan içini çeke çeke ağlayan adam belki de en tuhaflarıydı. Yok. Sandviçlerini gözyaşları eşliğinde yiyenler daha tuhaftı. İnsanların aynı anda ağlamalarından daha acayip olan bir yandan ağlayıp bir yandan işlerine devam etmeleri idi. Çünkü bu mantıklı bir açıklama için kramplar içinde kıvrılan zihnimin "Büyük bir felaket olmuş olmalı" düşüncesini geçersiz kılıyordu. Şakaklarındaki sancının şiddeti arttı.

Başım döner, midem bulanır gibi oldu. Dursam bayılacaktım sanki. Yürümeye devam ettim.

Büyük bir felaket olsa hayat dururdu. Önce hayat dururdu.

sonra insanlar durmuş olan hayatın içinde bir yerlerde ağlaşırlardı. Önce ağlarlardı, sonra sandviçlerini yerlerdi. Veya şokta olacıklarından tam tersi... Ama aynı anda değil. Yine de işi büyük bir felakete yıkıp kurtulmak işime geldi. Telefonda internete girdim. Korkunç bir olay görmek istiyordum resmen. Görsem rahat bir nefes alacaktım. Korkunç bir olay görmekten daha korkunç olan tek şeyse, korkunç bir olay görememek olacaktı. Öyle de oldu. Tüm haber sayfalarını hırsıyla taradım. Önemli bir şey yoktu. İki yaşlı kadın ağlayarak yanımdan geçti. Uğultulu uğultulu... Polis gözyaşları içinde yayaalara yol verdi. Yayaalar ağlaya ağlaya karşıya geçtiler.

Sinirlerim nasıl bozulduysa gülesim geldi. Kendimi zor tutuyordum. Tırmalıydım da. Bu çok tehlikeli olabilirdi. Gülersem ağlayanların tepkisini çekebilirdim çünkü. Gözü yaşlılar tarafından linç bile edilebilirdim. Hüngür hüngür ağlayarak beni tartaklayanların ortasında kahkahalarla güldüğüm trajikomik bir an canlandı gözümde. Bana dayak atanlar hicinkırarak ağlıyorlardı. Benise dayak yerken kahkahalar atıyordum. Gülmekten ölüyordum. Bu deli saçması görüntülerden ve gülme dürtüsünden aynı anda kurtulup hızlandım.

Kurulmuş bir oyuncak gibi yürüyordum. Duygusuz bir robot gibi. Görüş alanıma giren herkes de ağlamaya devam ediyordu. Kafam iyice bulanmıştı.

Doğru düzgün düşünemiyordum. Milletlin gözyaşları zihnime doluyordu. Kafamın içinde bir silecek çalışıyordu. Seri hareketlerle. Bir sağ şakakğı zonkluyordu, bir sol. Yalpalayarak devam ettim yürümeye. Nereye gitmek üzere evden çıktığımı bile hatırlamıyordum. Sokaklarda gezinip durdum. Artık gözüm ağlayanlara alışmıştı. Kulaklarım da alışmıştı. Bacaklarımsa kopmak üzereydi. Yine de durmak istemiyordum. Durursam düşünmem gerekecekti. Durmazsam düşecektim. Durursam çıldırabilirdim.

Bir süredir başım önümde hızlı hızlı yürüyordum. Bacaklarımda ağrısını ve ağlayanları düşünmemeye çalışarak... Anlık bir parlama gözümü alınca kafamı kaldırıp baktım. Yolun karşısından ayna taşıyan iki adam geliyordu. Dikdörtgen biçimindeki aynayı iki ucundan tutmuş yürüyorlardı. Üstüme üstüme... Kaldırımı olduğu gibi kaplamışlardı. Tedirgin olup kenara çekilirken yanımdan geçen aynada yüzümün ağlamaktan perişan olduğunu gördüm bir an için. Emin olamadan uçarcasına uzaklaştı yansımam. Kendi hayaletimi görmek ister gibi dönüp baktım. Ancak aynanın arka tarafı kahverengi bir zeminle kaplıydı. Saatlerdir ağlıyor olabilir miydim? Yolun başından bert... Bu mümkün değildi. Ağlamadığımdan emindim çünkü. Şaşkındım sadece. Kupkuru bir şaşkınlık içindeydim. Yine de bu anlık görüntüyle birlikte içimdeki huzursuzluk süratle kılık değiştirmişti. Bambaşka bir sancı esir almıştı şakakları. Midem başka türlü bulanıyordu, başım başka türlü dönüyor, bacaklarım başka türlü sızlıyordu. Bizzat ve şuursuzca gözyaşı döküyor olma ihtimalim ağlamaklı çevremi manasını bütünüyle değiştirmişti.

İlerdeki mağaza vitrinin koyu renk camına doğru koşturcasına ilerledim. Nefesimi tutup kendime bakıyordum. Yüzüm paçavraya dönmüştü. Saatterdir aralıksız ağlayan bir zavallının perişan suratı... Kıpırmızı gözlerim ağlamaktan şişmişti. Yanaklarım sırtıksıkılamıştı. Korku içinde kasılan elim karıncalanarak kalktı. Yanağıma dokundu. Görünene aldanmak istemeyen elim gerçekten ıslaktı. Hakikaten ağlıyordum. Herkesin ağlamasından daha feci olan, benim de ağlıyor olmamdı. Olduğum yerde kalmıştım. Bir anda bacaklarımda ağrısını ve dünyayı unuttum. Niye ağladığımı düşünmeye başladım. Neyim vardı benim?

SENİ SEVMİYEN ÖLSÜN

Sabah dört gibi berbat ötesi bir

Ankara kışydı. Gecekonduumuzun kapısını çekerken akşam yiyeceğim dayak geldi aklıma. Evden ilk defa kaçıyordum yaşıam on iki ya da on üç. Mahallemizin ağır abileri kahvenin önünde hepimizi iyice tembillemişti "En geç sabah beş gibi burada buluşuyoruz" annemden ya da babamdan izin istesem eminim bir amerikan dizindeki gibi "Hayır genç adam on altı yaşına kadar beklemek zorundasın ve bugün cezasısın sana televizyon yok" demez sadece bir temiz dayak yer sümüğümü çeke çeke otururdum sobanın yanına.

Büyük abilerimiz ile buluşacağımız mahallenin kahvesinin önüne geldiğimde benim gibi uzaklardan tiplerine baktığımızda hurdacıya benzeyen, çoğunun kafası üç numara, elleri ceplerinde, kafalarında bereye benzeyen çaputlar olan, yaşları on ile yirmi kusura arası birçok gecekondu çocuğu birikti. Bu suratsız ellerinden sigara düşmeyen ve buram buram bela kokan

çocukların hepsini tanyordum. Hiç konuşmadan bekledik bir saat kadar; sonunda yaklaşık yirmi kişilik bir grup olmuştuk. Hiç konuşmadan yürümeye başladık. Türküzü'nden çıkıp İncesu üzerinden Kurtuluş, oradan Cebeci'ye geçtiğimizde saat neredeyse sekiz olmuştu. Biz tıfllar dışarıda beklerken abilerimiz adına piknik denilen birahanelerde kahvaltı yaptı. Birkaç saat bekledik birahanelerin önündeki kaldırımda hiç konuşmadan, ne bir ses ne bir hareket... Abilerimiz içtikleri biranın da etkisiyle zaten kayık olan sıfatları iyice tipsizleşmiş, iyice mendeburlaşmış bir biçimde sallanarak çıktılar. Cebeci'den ilerleyip Hamamönü'ne vardığımızda kıyamet koptu. Yaklaşık üç yüz kişilik grubu gördük. İmrahor, Tuzluca'yı, Yenidoğan, Çiçin ve Gölbaşı tayfası çoktan toplanmış her taraf, rengi solmuş sarı lacivert bayrakları sallayarak şarkılar söylüyorlar. O zamanlar tek şarkımız vardı zaten, Küçük Ceylan'ın "seni sevmeyen ölsün" her derdimize devaydı. Gruba biz de katıldık ve Ulus üzerinden bağıra çağıra indik Gençlik Parkı'na. İlk defa gidiyordum 19 Mayıs Stadyumu'na bir Ankaragücü olarak.

O stadin önüne

geldiğimizde, hiç unutmam bir Galatasaray maçıydı.

Üzerlerinde gıcır gıcır formları, atkıları, özel arabaları ile on binlerce Galatasaray taraftarının arasında sanırım beş yüz kişi bile değildik. Ellerimizde rengi solmuş bayraklarımız, kimimizin üzerinde lime lime olmuş formları. Bize bakıp gülüyordu, o süslü ve tertemiz Galatasaray taraftarı ve çevremizi saran polisler. Bir köşede beklemeye

başladık. Eski gibi önceden bilet almak yoktu. Sıraya girersen, şansın varsa gışeden alırsın biletini. Abiler bizi sıraya bırakıp, Gençlik Parkı'nın girişindeki çukurda içmeye gittiler. Geldiklerinde tam bir felaketti. Sanırım polis bunları bir güzel coplamış. Kafamızı bir kaldırdık, üzerimize yirmi kişilik bir taraftar grubu ve arkalarında, ellerinde coplarla onlarca polis... Kaçsak sıra gidecek, kalsak dayak yiyeceğiz. Kaçmadık, öylece bekledik. O yirmi kişilik grup bize karışınca, polis sağ olsun, hiç ayırım yapmadan kaba etlerimize girdi. İlk copumu orada yedim ama sıramızı bırakmadık. Polisler artık bizi dövmekten yorulmuştu sanırım, bir tanesi "Allah belanızı versin" dedikten sonra bizi bıraktılar. Beklemeye devam ettik. Çiçin, Yenidoğan, İncesu tayfası ile birleştik. Şenlik (kepazelik rezillik) başladı. Biralar havada uçuşuyor. İçip kendinden geçenler, zurna kafayla adak adayanlar, muska yazanlar.

Neyse; kafalar leyla olmuş. Oyun havaları eşliğinde, bağrıış, çağrıış içinde; yken polis hemen

olmuş. Ankara ayazı bir taraftan... Çevik, bizi döverek kale arkasının köşesine sıkıştırdığında kaçacak yerimiz kalmadı, birbirimizin üzerine çıkmaya başladık. Dayak faslı tam sürat devam ederken, birdenbire İstiklal Marşı okumaya başladık. Polisler; şaşırdı. Durdular, bir an geri çekildiler. İstiklal Marşı bitti, polisler tekrar üzerimize gelmeye başladıklarında tekrar okuduk. Hatırladığım kadarıyla, ellerindeki copları sallayarak bizim marşı bitirmemizi pekleyen polisler, altıncı ya da yedinci defa okuduğumuz İstiklal Marşı'ndan sonra pes ettiler. Baktılar ki bizim marş bitmeyecek, sıkıldılar ve geri çekildiler. Onlar geri çekilince ilahi okumaya başladık. Ne alakası varsa "sordum san çiçeğe" ilahisini söyledik bir süre. İlahi bitti. Üzerimizi çıkarıp, oradan oraya koşmaya başladık. Maçı seyreden kim!? Tüm stat bizi seyreliyor. Koşturmaktan da yorulduk, polisi öven sloganlar başladı. Sloganlar bitti, oyun havaları başladı. Kafasına ayrıran yiyen yıldızlı abi, şaşkın bir hâlde bize bakıyor. Gülmeye başladı. O gülünce, polisler de gülmeye başladı. Biz de alkışladık, barıştık.

Böyle başladı sevdamız.

Futbol sadece futboldu bizim için. Bir daha da vazgeçemedik.

Yıllar geçti. Her şey değişti. Sevdaların rengi kirlendi.

En son iki hafta önce gittim, artık örselenmiş, yorgun ve üzerinde asalaklardan bunalmış Ankaracü'mün yanına. Her şey değişmiş, ellerinde bir külâh tuzlu çekirdek ile aç karına içtikleri biranın mide kazıntısını gidermeye çalışan tribün çocukları hep aynı kalmış. Sırtındaki asalaklar gitmiş, başında bekleyen akbabalar çoktan terk etmiş, geriye 19 Mayıs Stadı'nı tıklım tıklım dolduran, tek sevdasına, futbola ihanet etmeyen gözü yaşlı birkaç çocuk kalmış. Tribün sevdasını her an yıkılmayı bekleyen yıkık dökük bir gecekondu tarzı yaşayan adamlar... Bir pavyon kahpesine karşılıksız sevda gibi.

Rezil, kepaze, kokuşmuş, kaybetmiş adamların ıskadıkları ve yaşayamadıkları güzelliklere isyanın adı aslında bu sevda, pasaklı kontes tadında.

Başarı, flaş transfer, şampiyonluklar; göz kamaştıran yıldızlar ile işleri olmaz, akıllarına bile gelmez. Müşteri değillerdir, inadına orijinal forma almazlar. Puştuk olsun diye bilet parası vermezler. Inadına küfür ederler. Orijinal, janjanlı ürünler eğrelti durur üzerlerinde. Bulaşık, yüzüstü ve arsızlar. Saatlerce kafa yorup marş besteleyen adamların, dizelerini anında uydururlar kendilerine. Maçtan önce çakılan üç bira ve bir külâh tuzlu çekirdek her zamanki gibi.

Her gün bir dozer girer, gecekondu tadında yaşadıkları Ankaragücü sevdalarına. Her gün bir yıkım olur. Uzaktan severler, yanına bile yaklaşamazlar. Pavyon karısı gibidir Ankaragücü onlara...

Sahipleneni çok, sömüreni bol, üzerinde oyunlar oynayan çakallara inat, bu sevda gönüllerinde bir gecekonduymuş halen. Reco Baba'yı çok özleyen, Ali İmdat ile gülen, Çingene Kemal ile gurur duyan ve Bursaspor'un gülü Pire ile coşan, bir gün Real

damladı. Binbir tehdit ve gözdağı, bir o kadar da nasihat verdikten sonra amir "Aklinızı başınıza alın yoksa aklınızı alın!" dedi ve bitirdi.

İçeri girdik. Kale arkasına yerleştik. Zaten; o zamanlar şimdi olduğu gibi çok taraftarı yoktu canım Ankaragücü'mün. Maçın başlamasına, dakikalar kala; önümüzde omuzlarında bir sürü yıldız olan üniformalı bir abi, elinde megafon, rahat durmamızı yoksa olacaktaklardan sorumlu olmayacağını tatlı bir dille anlatırken, bizim arka taraflarımızdan cengâverin bir tanesi dolu ayrıran fırlattı yıldızlı abinin tam kafasına.

Bir alkış bir tufan koptu

bizde ama fazla uzun sürmedi. "Amoogaa goduhlanmm!" diyerek homurdanan çevik abiler bize bir güzel daldı. Kafamıza, belimize, kaba etlerimize inen copun haddi hesabı yoktu. Ben de iki tane yedim kaba etleri'ne. Milletin kafa zurna

Ankaragüçlü İskoç taraftar Jim ve Türkiye'ye geldiği ilk yıllardan bu yana Gençlerbirliği'ne gönül vermiş Avusturalyalı Chris ile İngiltere Büyükeçliği'nin içerisinde yer alan Red Lion Club'ta buluştuk. Ankara'da taraftar olmayı konuştuk...

ANGARA'NIN KANKA'LARI

Madrid'e çok fena koyacağına hep inanan ve Boğaz'a Ankaragücü bayrağını bir gün çekeceklerini bilen takımın taraftarları ile birlikte seyrettik maçları on binlercemiz.

104 yaşına yaşına bastı koca çınar. Koskoca 104 yıl... Düşmesi kalkması, kümelerin dibine inmesi hiç umurumda olmadı. Eski kaliteli Beşiktaş taraftarını istasyonda beklerken daha bir güzeldi Ankaragücü. Göztepe, Altay, Karşıyaka, Adana Demirspor, Kocaelispor, Sakaryaspor ve onlarcası ile güzeldi Ankaragücü. Hele Karadeniz fırtınası Trabzon'un futbol karteline kafa tuttuğu yıllarda güzeldi Ankaragücü. Ama halen güzel, hem de çok güzel Ankaragücü.

Pisliklere bulanmış, siyasilerin oynacağı olmuş, memleketin atarlı ergeni ama sokağa çıktığında Avrupa'nın şamar oğlanı "bööyüük" kulüplerimiz ve badem bıyıklı belediyeleri'n kulüpleri kendi aralarında top tepsin, adına süper lig denilen rezillik, kepazelik ve buram buram kalitesizlik koku çirkef deryasında. Yanlarına kâr kalsın ayak oyunları, kiralık kalemleri ile yıktıkları küçük şehirlerin kocaman yürekli taraftarları olan köklü kulüpleri.

Ankaragücü tek başına bir hiç, yanında Göztepe, Altay, Karşıyaka ve Adana olmadan, Sakaryaspor ile cebelleşmeden keyifsizdir. Rakip gibi rakiplerimiz, adam gibi düşmanlarımız, bizi silkeleyecek deplasmanlarımız olmadan Süper Lig değil, Şampiyonlar Ligi bile kesmez beni.

Kupalar, statlar, janjanlı formalar ya da yıldız eskisi topçuların transferi olmadı bizim beklentimiz. Alın teri, emek ve terleyen futbolcular yeterli. Adı üstünde bir oyun bu. Oyun artık kurallarına göre oynanmıyor. Kalleşlik, kiralık kalemler, para babası karanlık adamlar ve badem bıyıklı belediye başkanlarının futbol topu. Biz tribün çocuklarının göz yaşları kaldı geriye... Bir külah tuzlu çekirdek ile sevdik biz Ankaragücü'nü... Ankaragücü halen bir külah tuzlu çekirdek kadar güzel.

Lafın kısıası... Kazım Koyuncu gibi bir adam bile sitem etmeden bıraktı gitti. Neşet ağa, Müslüm baba, Zeki Müren Paşa terk etti. Behzat Ç. de siktir çekti bize. Bir sen kaldın koca çınar, sen hiç gitme, hep bizimle kal. Beynimi yıkayan koyu Galatasaraylı dayıma, kafayı Fener ile bozmuş amcam ve tam bir Beşiktaş sevdalısı öğretmenime siktir çekmekmiş Ankaragücü sevdası. Dayatılana isyanmış... Nice yüzyıllara geçekundu sevdam... Nice nice yıllara İmalat-ı Harbiye. 🌟

Akşamsefası

Chris:

Türkiye'ye 93 yılında geldim. Üniversiteden sonra Adana'da bir iş buldum, İngilizce öğretmenliği yaptım. Dokuzuncu aydan sonra "Ben kesinlikle öğretmen olamam" dedim ve gazeteciliğe başladım. İngiltere'ye gittim. Bir sene çalıştım ama Türkiye'yi özleyip geri döndüm. Bir süre Turkish Daily News'te çalıştım. Şu an serbest gazeteciyim.

Avusturalyalıyım. Futbol orada çok ilgi gören bir spor değil. Avusturalya'da Sidney FC'yi tutuyorum. İngiltere'de Chelsea'de oturdum ve çalıştım. O zamanlar Chelsea'yi tutuyordum ama şu an sadece Türk futbolunu seviyorum.

Ankara'da gittiğim ilk maç Ankaragücü - Atletico Madrid maçıydı. Birinci maçta Atletico Madrid 3-0 kazandığı için bu maça ilgi pek yoktu. Hava da soğuktu. Biz de arkadaşlarla "Hadi bir Avrupa maçı izleyelim" dedik ve gittik. Tribünler boş olunca "Ankaragücü kötü takım" falan demiştik. Ama daha sonra Ankaragücü değişti, taraftarlar değişti, büyüdü. 1 sene ara verdikten sonra Gençler maçlarına sadece seyretmek için gidiyordum. UEFA'da oynayınca tamamen Gençlerbirlikli oldum. Ankaragücü ile birbirimize bayıldığımız söylenemez ama iki takım taraftarları İstanbul takımlarına karşı hep birbirini destekler.

Buraya ilk geldiğimde şaşırdığım şeylerden birisi şuydu: Herkes Fenerbahçe, Beşiktaş ya da Galatasaray'ı tutuyor. Buna acayip şaşıırıyordum. "Sizin İstanbul'da ne alakanız var ki? Neden yerel takımınızı tutmuyorsunuz?" diyordum.

Gençler'in yenilme ihtimalinin yüksek olduğu maçlara bile gidiyorum çünkü yenmek ya da kazanmak değildir önemli olan. Önemli olan kendi yerel takımını desteklemektir. Kombineye 150 TL verdim, 17 maç izleyebilirim. Fakat Galatasaray taraftarı olsam sadece 1 maç izlerim o fiyata. Bu futbol değildir. Bu endüstriyel futboldur. Digitürk'e ihtiyacım yok benim maç izlemek için. Herhangi bir sebepten stada gidemezsek Beer Bus'ta topluyoruz.

Şimdi stat Ümitköy civarına taşınacak. Ve ne olacak? Bu ülkede son yıllarda ne oluyorsa o olacak. Stat satılacak, AVM olacak, otel olacak muhtemelen. Jim, şaka yollu da olsa, Gökçek'in metroyu stadyuma kadar götürceğinin sözünü verdiğini söylüyor. Bu sözü veren adam yıllardır Keçiören metrosunu bitiremeyen Melih Gökçek'le aynı adam mı?

Gençlerbirliği maçlarında 10 yıldır kavga çıkmıyor. Maçlarda o kadar çok polis görevlendirilmesi provokatif bir durum. Gençlerbirliği için bu çok manasız. Bu sadece Türkiye'ye özgü bir durum değil tabii. Benim ülkemde de böyle bir durum var. Mesela Metallica konseri için çok sıkı aramalar olur ama Kylie Minogue konseri için insanlar ellerini kollarını sallayarak girerler. Bu durumda Gençlerbirliği'ne Kylie Minogue, Ankaragücü'ne de Metallica mı demiş oldum, bilmiyorum.

Jim:

Ankara'ya ilk kez 80'lerde geldim. Kenan Evren zamanlarında. Hava kuvvetleri'nde üç sene çalıştım. Sonra eşimle tanıştım burada. evlendik. Okulun aile toplantısında kızımın okul arkadaşlarından birinin babasıyla tanıştım. Bu kişi Zalat'tı. Bir maçta beni protokole davet etti. Gecekondu taraftarını falan gördüm, inanılmaz bir atmosferdi. Sonra KANKA grubunu kurduk. Önceleri sadece Ankaragücü grubuydu, sonra Ankara'nın tüm takımlarının olması gerektiğini düşündük Chris'le.

Yıllar önce bir bayram tatilinde eşime "Tatıl, haydi Antalya'ya gidelim. Güzeli bir tatil yapalım" dedim birdenbire. O da çok sevindi. Daha sonra birden aklına geldi ve fıktürü açtı, "Aaaa tesadüfe bak ki Antalya'da Ankaragücü maç var" dedi. Oflayıp pıfladı ama sonra gittik tabii. Chris bunun kendi hikâyesi olduğunu iddia ediyor ama bu benim hikâyem.

Süper Lig'te bir Ankara takımının olması çok önemli. Gençler şu an Süper Lig'te. Sıkıntılı durumdadılar fakat biz KANKA grubundaki Ankaragüçlüler olarak onları her zaman destekliyoruz.

Çoğunluğun İstanbul takımı tutması kültürel bir şey sanırım. İskoçya'da herkes bana neden Hibernian'ı tuttuğumu, bir başarısının olmadığını söylerdi. Mesela annem İskoçya'nın başka bir yerin takımını tutardı, babam da öyle. Çünkü onlar orada doğmuşlar. Doğdukları yerin takımını tutuyorlar. Kahramanmaraşlı bir kankamız vardı. 2-3 günlük çocuğunun pipisini sarı-kırmızıya boyayıp fotoğrafını çekiyordu. "Oğlum artık Galatasaraylı" diyordu. Bu çok şaşırtıcı. Evet biliyorum, kültürlerimiz farklı fakat Tanrı aşkına Ankara'yı seviyorsanız, burada yaşıyorsanız, lütfen kendiniz olun! Biz Ankara'yız! Ben bazen Ankara'yı herhangi bir Türk'ten daha fazla sevdiğimi düşünüyorum. Gerçekten.

Bir röportajda bana "Neden Ankaragücü'nü tutuyorsunuz?" demişlerdi. O zamanlar Melih Gökçek'in seçimi kazandığı zamanlardı. "Harika bir başkan, çok iyi işler yapacak dedim." Bunu dedikten iki sene sonra Ankaragücü'ne ne yaptı dersiniz? Neyse, bana onunla ilgili soru sormayın! Gençlik Parkı'nda "Sahil" diye bir mekân vardı. Maçtan önce orada toplanırdık. Maç gelişlerinde eğlenmek için yine oraya giderdik. Orada Kebap yeyip içki içiyorduk. Oyun havaları çalıyordu, oynuyorduk. Misket oynamayı orada öğrendim. Fakat Melih Gökçek bizim Sahil'imizi elimizden aldı.

Geçenlerde basketbol maçında bir grup Ankaragüçlü, PAOK taraftarıymış gibi davranmış, sonra kavga başlanmış. Aslına bakarsanız bu bir kısım Ankaragüçlünün problemi. Bazı taraftarlarımız için üzülmüyor çünkü içlerinde sürekli problem yaratmaya çalışan taraftar grubu var. Sanılmasın ki Ankaragüçlülerin hepsi böyledir, bizim de centilmen taraftarlarımız vardır.

Şu an bizim gibi Ankaragücü ve Gençlerbirliği taraftarı olan yabancı sayısı en az 50. İletişim halinde olduğumuz ve maçlara düzenli giden 20 kişilik bir grubumuz var. İnternet sitemizden (ankarafootball.blogspot.com) takip eden daha çok kişi var. Ankara'yı seviyoruz.

ANKARA'NIN BUG'LARI

Şehirdeki bug'lar yani bir nevi sistem hatalarını, hazırladıkları mizahi fotoğraflarla eleştiren Ankara'nın Bug'ları grubundan Mehmet'le Ankara ve işleri hakkında konuştuk...

Kaç kişislniz ve neden böyle bir grup kurma gereği duydunuz?

- Dört arkadaşız. Kemal araştırma görevlisi, İlke yüksek lisans öğrencisi, Evren üniversite öğrencisi, ben de Mehmet metin yazarı ve sosyal medya danışmanı olarak çalışıyorum. Fikir benden çıktı; ama birkaç sene önce. Ankara metrosunda 2011 yılında 1998 yılına ait bir şehir haritası görmüştüm. Haritanın basıldığı yılda ortaokula gidiyordum; üniversiteyi bitirdiğimde hala orada olduğunu gördüm. Soru da, cevap da burada. Ankara'da hiçbir şey değişmiyor mu? Hiç gelişme yok mu? Yoktu. Fotoğraf çeken bir telefonum ya da fotoğraf makinem olmadığı için fikir birkaç yıl sonra uygulamaya geçebildi. Aslında böyle bir projenin ortaya çıkması değil, neden bu kadar geç kalındığını merak ediyoruz. Çünkü Ankara, herkesin sürekli şikayet ettiği; ancak hiç kimsenin hiçbir şey yapmadığı bir şehir.

Ankara'da tam olarak ne yapmaya çalışıyorsunuz?

- Projeye başlarken üç aşama olarak planladık. Odağı sanatçı dedik ve insanların etraflarındaki sorunlardan rahatsız olmalarını istedik. Çünkü yıllanmış sorunlar artık kanıksanmış ve rahatsızlık vermemeye başlamıştı. İnsanlar yıllardır oturduğu sokaktaki hep orada olan sorunların farkına varmaya başladı. Temel amacımız insanlardaki bu alışmışlık durumunu ortadan kaldırmak oldu ve bunu başardık. Daha sonra Dikkat Çek aşamasında, medyada ilgi uyandırdık. Gazeteler, dergiler, internet siteleri ve bloglarda projeden bahsedilmeye başlandı. Daha fazla kişiye ulaştık böylece. Günde yüzlerce mesaj geliyor, hepsi ile ilgilenmeye çalışıyoruz. Var olan sorunları herkese duyurmaya çalışıyor ve "Bundan rahatsız olan sadece sen değilsin!" diyoruz. Bu da Ankaralıya güven veriyor. Ankara'da bir sorun olduğunda bize ulaştırabileceklerini biliyorlar.

İlk yaptığınız eylem nedir?

- Ankara Metrosu'nda bir çift, öpüştüğü için rahatsız edilmişti. Anons falan olayları. Hatırlarsınız. Bir organizasyon ile destek verdik ve Kurtuluş Metrosu'nda buluştuk. Projeyi sosyal

medyadan takip edenler Amsterdam'dan, Berlin'den, Brüksel'den bize destek olup, metrodan fotoğraflarını gönderdiler. Güzeldi. Eğlenceliydi. Ses getirdi.

Ankara'daki trafik sorunu ne boyutlarda? Biz İstanbul'da sanıyorduk trafik problemlini.

- Ankara'da trafik öldü de, gömeni yok. İş saatlerinde işinize gitmenize imkân vermeyen bir trafiğimiz var. Bu yüzden işinize iş saatinden başka bir saatte gitmeniz gerekiyor. İşten çıkınca, bu sefer de evinize gidemiyorsunuz. Sürekli yol genişletmeye çalışıyorlar. Serideri artırırsak bu iş çözülür kafasındalar hâlâ. Alternatif düşünülüyor kesinlikle. Bismeyen metrolarla, gelmeyen otobüslerle insanlar otomobil odaklı ulaşım teşvik ediliyor. Bu da Ankara'da yol eksikliği varmış gibi

görünmesine sebep oluyor. Mesela ODTÜ yolu böyle bir meşruiyete sahip. Sanal bir meşruiyet. Yakın zamanda Ankara, uzaydan tamamen asfalt renginde görünebilecek.

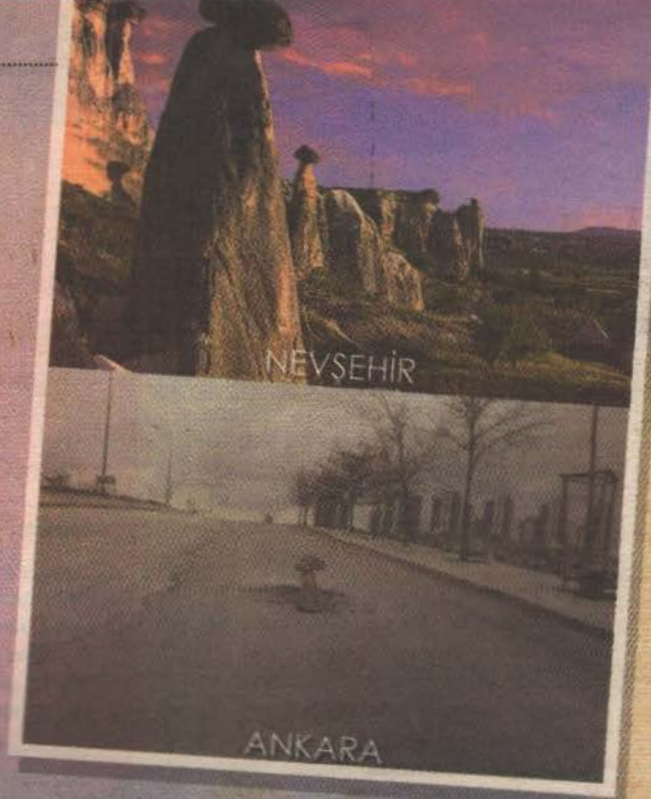
Ankara'daki en temel eksiklik sizce nedir?

- Ankara'da insana yönelik bir belediyeçilik anlayışı yok. Mesela yıllardır

sokaklarda hiçbir yerde çöp kutusu bulamazsınız. İlginç; ama bu hakikaten böyle. Kaldırımlara dava açılabilse, kasten yaralama suçundan binlerce dava açılır. Ana hatlar 5 şeride çıkarılır; ama bir bisiklet yolu düşünülmez. Yayaaların sürekli hayatı tehlikesi vardır; çünkü kaldırımlarda bile araba sürerler. Otobüsler günün her saatinde doludur. Toplu taşıma bu denli berbat olduğu için herkes şahsi arabaları ile yola çıkar ve bu keşmekeş bir döngü halinde devam eder. 1997 yılından bu yana, metroda bir metre ilerleme olmadı. Dile kolay, 16 sene ve 16 senedir insanlar sürekli bekledi. Üstgeçitler insana yönelik bir anlayışın olmadığını kocaman birer kanıt. Yüzlerce

kullanılmayan, ölü üstgeçit var, ancak yaya yolu yok. Şanzelize Caddesi'ni Ankara Belediyesi'ne verseler, bir tane üst geçit olmayan güzelim caddeye 10 tane üstgeçit yaparlardı.

Ulaşım planlaması ve neredeyse bütün yol çalışmaları birer rant alanı. Bir proje hazırlanırken ne trafiği azaltmak ne de insan hayatını kolaylaştırmak amaçlanıyor. "Buradan iyi para gelir." düşüncesi ile sanki yazarkasa başında bir arkadaşımız yönetiyor Ankara'yı. Ayrıca bu arkadaşımız, şehrin kendisine ait olduğunu sanarak, hiç kimseye danışmadan, kimsenin görüşünü, önerisini dinlemeden at koşturuyor

NEVŞEHİR

ANKARA

Ankara'da. Bir de çok zevksiz, estetikten bir gram anladığı yok. Atakule'ye bakın anlarsınız. Dünyanın en yüksek pavyonu haline getirildi. Belediyeçilik Ankara'da zevksiz bir çevre düzenlemeciliğine indirildi. Altyapı, adından da anlaşılıyor üzere "altta" olduğu, yani görünmediği için yıllardır ihmal edildi.

Nasıl bir Ankara hayal ediyorsunuz?

- İnsanların sokaklarda rahatça yürüyebildiği, bisikletle ulaşımın mümkün, toplu taşımanın insana yönelik olduğu bir Ankara istersek çok şey istemiş olmayız sanırım. Şehir dışından arkadaşımız geldiğinde "Nereye götüreceğim?" diye strese girmedığımız bir Ankara hoş olur aslında. Ankara, metropol şehir statüsüne ulaşabilmiş şehirler arasında kültürel faaliyetlerin en kısıtlı olduğu yer. Mangalın olmadığı bir kültürel faaliyet hayal ediyoruz mesela. Arabalardan korkmadan sokaklarda rahatça yürüyelim, yaya yollarından gönül rahatlığı ile geçelim ve trafikte istediğimiz yere dağ tepe dolaşmadan gidelim istiyoruz. Bisiklet yolu istiyoruz. Çok mu! 24 saat ulaşım, en çok istediğimiz şeylerden. Şimdilik en insani ve temel şeyleri istiyoruz. Bunları aldıktan sonra gerisi için de çabamızı sürdürüyor olacağız.

Ankarada var olan alternatif sanat gruplarıyla (mesela KÜF gibi) bir bağlantınız var mı?

- KÜF'ü bitirdiler. Çocuklar şimdi nerelerde bilinmez. Avareler de hardcore takılıyor. Biz daha yumuşak ve ayakları yere basan bir proje üzerinde çalışıyoruz. Amacımız kendimizi pazarlamak değil; Ankaralılara daha yaşanabilir bir şehir yapmak için çaba sarf etmek. Bu yüzden bir yetkili ile karşı karşıya geldiğimizde, hukuki bir handikapımız olmasını istemediğimiz için iletişim kurmuyoruz.

Melih başkan nasıl bilirsiniz?

- Bilmeyiz; ama o bizi iyi bilir.

Fişkiyeyi siz mi kırdınız?

- Biz kırmadık; ama bu kadar üzüleceğini bilseydik emin olun kırmaktan beter edebilirdik.

Ankara sokaklarından İstanbul nasıl görünüyor?

- Şımarık. En kısası bu. Gezi Eylemleri sırasında amirimiz şöyle bir şey söylemişti: "Şu an Ankara, İstanbul'un abisi gibi." İstanbul bize şımarık; ama bir o kadar da güzel bir şehir olarak görünüyor. Kalabalığından ve çok renkli olmasından biraz korkuyoruz ama bir yanımızla da kıskanıyoruz bu cümbüşü!

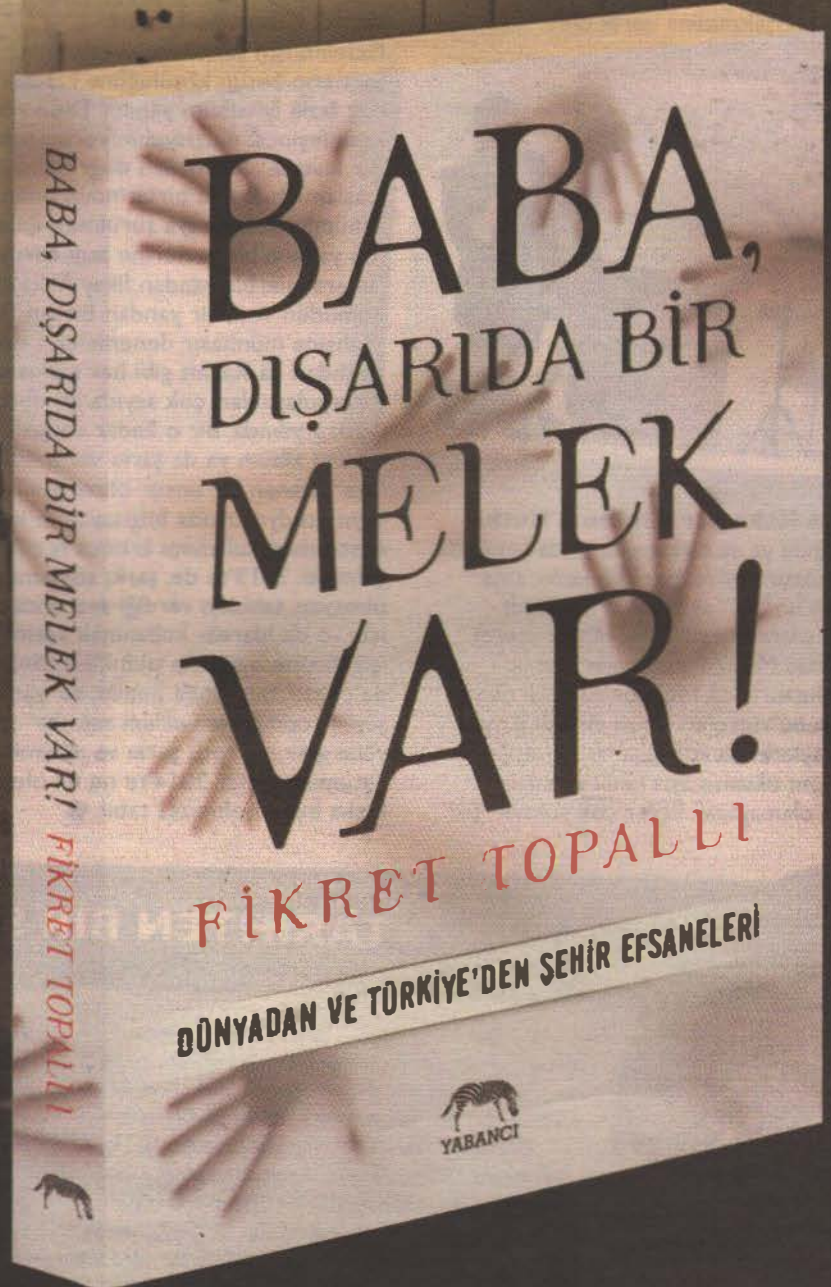
TOKYO METROSU

ANKARA METROSU

Sifalı yokuş.

Hayaletli evler,
ölümsüz ruhlar,
gizemli yatırlar,
mezardan çıkan ölümler,
bitmek bilmeyen
hazinelere,
lanetler, dehşet
saçan katiller...

YABANCI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

www.yabanciyayinlari.com

facebook.com/yabanciyayinlari

twitter.com/yabanciyayinlar

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

geçmişten gelen kehanetler-3

Birçok Vak'a-Nüvis geçti bu âlemden. Olayları kaydettiler, evvel zamanı araştırıp olup bitenin aslını yakalamaya çalıştılar. Bunlardan kimisi vakaları hakkaniyetle kaydederken kimisi Vakanüvisân oldu. Yani resmi dilin / otoritenin temsilcis'idiler. Onlar hep vardılar, hep de olacaklar zaten.

Zamanın akışkanlığı içinde gelip geçen tarihçilerin arasında biri vardı ki, üzerindeki muamma hâlâ kalkmış değildir. Tarihçi olduğu bile şüphelidir; zira yaptığı şey geçmişi kurcalamak değildi. Mahareti; geleceğe gidip oradan şahit olduğu geçmişi yazmaktı...

Babür imparatorluğu zamanında, orada yaşamış olan bu zat-ı muhteremin ismi Ahmed El Serhendi idi ve Amel-i Üstad Muhammed Siyah Kalem'le (bkz. Ot dergi sayı: 8) arasında yaşadığı coğrafyalar arasında koca dağlar olmasına rağmen çözülme bir bağ olduğu bile düşünülmüştür, düşünülmektedir. Zira biri görünmeyi çizerken, diğeri de görünmeyi yazıyordu.

El Serhendi Efendi'nin kaleme aldığı üç ciltlik kitabın sadece ilk cildi kalmıştır beşeriyete yadigar olarak. (Kitabın aslı değil replikasıdır kalan da...) 1560-1637 yılları arasında yaşamış olmasına rağmen kitabın dibacesine yazılma tarihi olarak 2782 yılını düşmüştür. Muamma burada başlar; yaşadığı tarihten 1150 sene ileriye gidip, bir tarihçi gibi o dönemdeki dokümanları ele alıp geleceğin, geçmiş tarihini yazmaya başlar kitabında. Bunu nasıl yaptığı bilinmez, o sebepten ötürü uzun yıllar boyunca El Serhendi Efendi'ye veli diyenler de çıktı, deli diyenler de...

Kitabın bir başka tuhaf kısmı da, hayatı boyunca hiç gidip görmediği İstanbul üzerinden anlatmasıydı gelecek olan tarihi...

Kitabın ilk cildi İstanbul'un 2000-2250 yıllarını anlatır. Kaybolan ikinci cilt de 2250-2500, üçüncüsü de 2500-2750 yıllarını kaleme almış olduğu söylenir ki bu doğru bir tüme varımdır.

Kitabı çok yer dolaştı, fantastik bir adamın esrik metinleri olarak yorumlandı ve eseri acayiplikler tarihi içine konuldu.

1937 yılında edebiyat fakültesinde okuyan, aynı zamanda da tarihle ilgilenen ve yaygınlaşmaya başlayan fantastik edebiyatı da bir tür olarak inceleyen Rıza Nedim Akkoca, 1939 yılında İstanbul Üniversitesi'nde Yeni Türk Edebiyatı profesörlüğüne atanan hocası Ahmet Hamdi Tanpınar'la bu konu üzerine konuşurken Tanpınar, fantastik bir kitap olarak anılan bu eserden bahseder. Bu konuşmanın neticesinde kitap Rıza Nedim'in çok ilgisini çeker ve peşine düşmeye karar verir.

Üç senelik bir arayıştan sonra, dönemin demir tüccarlarından Aleattin Süreyya'da olduğunu öğrenir kitabın. Süreyya aynı zamanda da dönemin mühim kitap koleksiyoneriydi. Kapısını çalar ve kitap üzerinde çalışmak istediğini söyler. Kitaplarına çok değer veren Süreyya üç hafta boyunca saat 10 ila 14 arasında, yardımcısının gözetimi altında çalışmasına izin verir. Bu süre içinde kitabın derinliğine idrak edemeyeceğini fark eden Rıza Nedim, daha sonra rahatça üzerinde çalışmak için kitabı kendisine verilen sürede olduğu gibi defterine geçirmeyi planlar. Ve insanüstü bir hızla, parmaklarına kramplar girerek bunu gerçekleştirir.

Bundan sonraki altı yıl boyunca da kitabı tercüme etmeye çalışır ve sonunda fevkalade bir çeviri ortaya çıkar. Burada tercüme demekle vurgulamak istediğim, El Serhendi Efendi'nin yazdığı vakaların tercümesiydi. Rıza Nedim bu çalışmasını yayınlamadan 1951 yılında, 41 yaşındayken sirozdan öldü. Çalışması bir müddet durdu, sonra

kayboldu. 1980 yılında, cinayete kurban giden gazeteci Celal Salik'in evinde çıktı. (bkz. Ot dergi sayı: 3) Üç sene sonra Salik'in evindeki kitapları toplu olarak satın alan sahaf M. Özsoy bu çalışmayı nadide eserler dolabına yerleştirdi.

Onun dolabından, El Serhendi Efendi'nin kitabına, Rıza Nedim çevirisiyle (şahsımın da yapıyı bozmadan ince müdahalesiyle) bağlanıyoruz:

27 Mart 2022: "İstanbul Cehennemi" denilen deprem oldu. Kayda geçen ölü sayısı 2.6 milyon, ama gerçek rakamın kayıplarla birlikte 3,2 milyon olduğu 4 sene sonra ortaya çıktı.

Deprem, boğaza paralel yapılmakta olan ikinci kanal inşaatı üzerinden Küçük ve Büyükçekmece havzalarını açarak daha sonra durdurulamayacak olan coğrafi bir değişikliğin başlangıcını oluşturdu. Şehrin nüfusu ölüm, kayıp ve göçler sonucu 17 milyondan 6 milyona düştü. Avrupa yakasındaki sahil yerleşkeleri zemin kayması yüzünden yerleşime kapatıldı.

13 Temmuz 2037: Yeniden büyük deprem oldu. Ölü sayısı bu sefer, alınan tedbirler ve göç yüzünden azalan nüfus sebebiyle 70 bin'de kaldı. Bu sarsıntı Darıca'nın batısından kuzeye doğru coğrafi bir yirtık meydana getirdi, orada büyük bir haliç oluştu.

7 Ocak 2047: 1990'larda başlayan ve önlemi alınmayan küresel ısınma sebebiyle şehrin sahil sınırlarında 20/1'lik bir küçülme olduğu açıklandı.

Aynı yıl içinde ırkçılar küresel ısınma sonucunda meydana gelen iklimsel göçlerden dolayı şehre gelmeyen başlayan kuzeyli göçmenlere karşı organize şiddet göstermeye başladı. Koalisyon hükümeti göçmenlerden aldığı yerleşim parasının yanı sıra yüzde 30 olan tüketim vergisini yüzde 60'a çıkardı. Kriz yüzünden çatışma çıktı. Bir gecede suç oranı bir önceki on yıla göre yüzde 400 arttı. Sıkıyönetim ilan edildi.

23 Temmuz 2048: Sıkıyönetime rağmen iki gün içinde 17.800 göçmen linç edildi. Evleri yağmalandı. Dönemin hükümeti yaralama ve tecavüz vakalarını kayıtlardan sildirdi.

2 Şubat 2072: Bu yıl başlayan ve 32 gün süren I. Dünya Su Savaşları sırasında şehrin nüfusu 300 bin'e indi. Savaşı kaybeden Türkiye 22 yıl boyunca Çin-ABD (El Serhendi efendi buna dünyanın iki yanındaki memleket der, Rıza Nedim bunu Çin-ABD olarak tercüme eder) ortaklığı tarafından yönetildi.

21 Eylül 2087: Avrupa konfederasyon şirketi, 2037 yılında Darıca'nın batısında oluşan haliçi kuzeydeki Ağva havzasıyla birleştirerek İstanbul Boğazının 42 km doğusunda ikinci bir boğaz açtı.

Yine aynı yılın 19 Aralık'ında iki boğaz arasında oluşan adayı Çin-ABD ortaklığı yüzyıllığına Avrupa konfederasyonuna kiraladı ve ada "Tıkarı Özerk Bölge" ilan edildi. Vergi sifra indirildi ve dünyadaki kara kazançlı para adaya akmaya başladı.

8 Ağustos 2094: Ülke yönetimi Türkiye'ye devredildi, ama şehir ABD-Çin-Avrupa adası olarak tutuldu. Nüfus, 21 milyona ulaşmıştı geçen süre içinde.

1 Mart 2103: Dünyayı saran hastalık virüsü bütün önlemlere rağmen şehre girdi. 3 ay içinde İstanbul adası ve civarında kayıtlara göre 16 milyon kişi öldü.

Ölüleri gömecek yer olmadığı için, Avrupa yakasında 4 ada içinde de 3 tane olmak üzere dev krematoryumlar yapıldı. Şirket firmalardan üreteceği elektrik enerjisi karşılığında bu yapıları ücretsiz olarak inşa etti. Filtrelere rağmen denizin üzeri tamamen küle kaplanmıştı. Sağ kalanlar gaz maskesi ile dolaşıyordu. Yağma olayları iki yıl devam etti. 48300 yağmacı yakalandığı yerde infaz edildi.

7 Şubat 2107: Kimyasal atıklar ve çevre kirliliği yüzünden İstanbul'un güneyi yerleşim alanının dışına çıkarıldı. Bölgeyi terk etmek istemeyen yerleşimciler tarafından bu alanlar özerk bölge ilan edildi.

11 Mayıs 2115: "II. Dünya Su Savaşları" çıktı. İstanbul'un üzerine alev/atom/nükleer (kelimeler sırasıyla, El Serhendi, Rıza Nedim ve bendenizin seçimidir) bomba atıldı. Sadece sığınaklarda bulunan 30.000 kişi kurtuldu. Savaşta kazanan olmadı ve ülkeler uzlaştı. 18 gün süren savaşta 2 milyar kişi öldü. Mevcut su havzaları ve nehirler kullanılamaz hale geldi. Kuraklık, kıtlık ve salgın hastalıklar yüzünden iki yıl içinde dünya nüfusu 800 milyon kişiye indi.

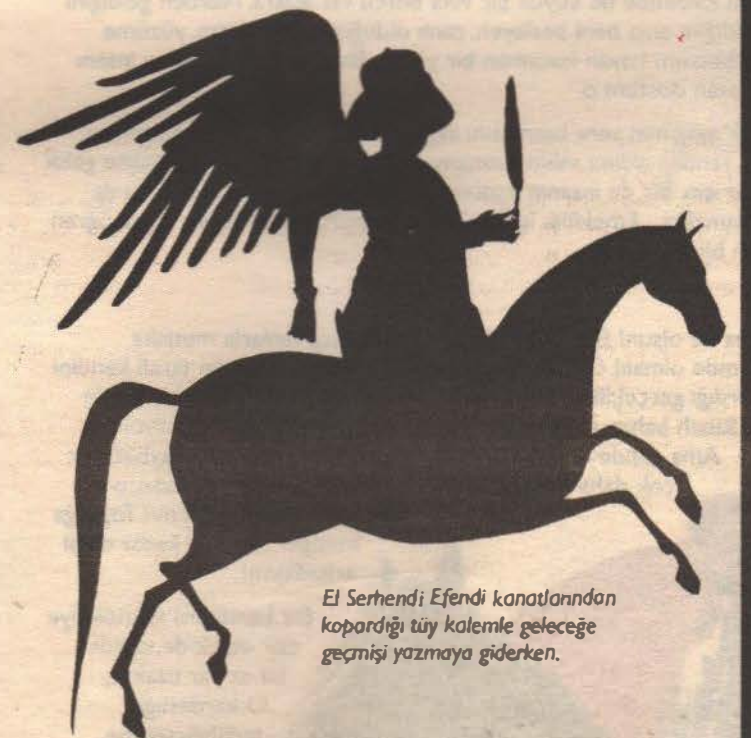
2115-2203: Yılları arasında ısı/ışınma/radyasyon (üst maddedeki sıralama geçerlidir) yüzünden İstanbul'da tek bir canlı bile kalmadı.

21 Eylül 2187: Avrupa Konfederasyonu ile yapılmış olan kira kontratı bitti. Yönetim Türkiye'ye geçti ama vergilendirme için muhatap bulamadı.

2250 yılına kadar kimse adaya ayak basmadı.

Velhasılıkelam; bize evvelli ahirle hatırlatan, beşeriyetin acınası halini zamanı eğerek bize gösteren bu mübarek zatın ruhu şâd olsun.

Cenâb-ı Hak, geçmişte olduğu gibi gelecekte de var olacak olan insanların canına, coğrafyasına, düşüncesine müdahale etme arzusuyla yanıp tutuşan beşer iblislerin ruhlarına sinmiş şerr'i ıslah eylesin. Âmin...✽

El Serhendi Efendi kanatlarından kopardığı tüy kalemle geleceğe geçmişi yazmaya giderken.

NEDEN AT

Çünkü dört ayaklı
olabilmenin tek
yoludur... 55 km hızla kendi
bacaklarıyla koşabildiğin,
rüzgara karışıp dünyayı
toynakların altında
döndürdüğün;

ne yer, ne gök, ne sen, ne
at, ne ben, ne o, ne de
ötekilerin olduğu yerdir
orası...

Vücut lisanı üzerine yüksek
tahsistir atla yapılan mesai.
Biz saçma sapan elimizi
kolumuzu savurup sallarken
her hareketine anlam
vermeye çalışan öteki
bedenindir o... Sen kafanda
resimler çizerken olup biteni gören gözlerin, sen sesleri ayırmaya
çalışırken uyman gerekeni duyan kulağındır...

Sevgi ve saygının ayrı gayrı olamayacağını, rica etmenin hükmetmekten
daha bereketli olacağını, iletişimin sözler ötesinde akıl ve kalpte saklı
olduğunu öğreten dostun, hocan... Gerçek bir aynan olur bindiğin
at. Bakmaya cesaretin varsa... O cesaretin olmadığı her yerde
de hayvanlara zulüm görürüz. Zalim korkaktır çünkü. Emin olun
insanoğlunun tüm zalimliklerine şahit olmuş, doymayan nefsimiz adına
en büyük acıları çekmiştir ve hâlâ daha çekmektedir atlar. Bir anlamda
insanlığın çilekeşidir onlar.

Tarih demiş ki "At insanın en büyük fethidir!"

Napoleon demiş ki "Atın en büyük fethi insandır!"

Bir de Churchill'in lafı vardır ki "At üzerinde geçirilen hiç bir an başa sarf
edilmemiştir!" der.

Moğollarda, Çinlilerde, Türklerde, Kızılderililerden Touareglere, tüm at
kültürlerinin destanlarında ve dinlerinde at evrendeki en büyük tılsım
kabul edilir. Bütün 'gözü' kendine çeker. Vefa ve cefa üzerine verilecek
en iyi emsaldır; insanın örnek alması gereken...

Benim kalbimde de büyük bir vefa borcu var atlara. Nerden geldiğini
bilmediğim ama beni besleyen, canlı olduğumu hatırlatan, yüzüme
bir tebessüm koyan kocaman bir yürek. Bana olmam gereken insanı
hatırlatan dostum o.

'Atçılık' ayağının yere basmasını sağlayan, bir yandan spor ihtiyacımı,
diğer yandan aklımı salım tutmamı sağlayan bir yaşam şekli haline geldi
benim için. Bir de insanın 'macerâ' ihtiyacı var hayatta; atlar onu da
karşılama... Emeklilik için çok iyi bir spor! Bir de dipsiz kuyu, öğren
öğren bitmez...

E daha ne olsun! Ben derim ki insan zaten hayvanlarla mutlaka
iletişimde olmalı! Olmalı çünkü kendi özündeki en insan tarafı kendini
kandırdığı gerçeklikte değil, ayağı daha çok toprağa basan bir yerde
saklı. Sabah bahçe sulayınca, hayvanlarını besleyince bunu biliyor
insan. Ama elinde bi 'ipod'la, evde kendini siber dünyada kaybetmek
çok daha kolay olsa gerek... Ne olduğuna inanırsan, o
olabilirsin zaten değil mi? Toprağa
bastığın zamanki kadar değil
arkadaşım!

Biz kendimizi teknolojiye
esir etsek de, orada
bir at var uzakta.
O kardeşliği
tadabilirsen ne
mutlu sana. Evrene
wi-fi orda! 🐾

İNCE UZUN BİR
EDEBİYAT ÖĞRETMENİ

Ahmet ve Abdullah için... Ve elbette, bütün çocuklar için...

Antakya'da, rakı sofrasındayız. Kışın ortasındayız
ama o keskin soğuklar henüz başlamamış.
"Şansına," diyor. Şansa inanmam demiyorum. Zaten
öyle güzel anlatıyor ki, ağzımı açıp konuşasım yok.

Bir süredir lisedeki edebiyat öğretmeninin hayaleti
yakasını bırakmıyormuş. Düşlerinde görüyormuş
onu. Uyanıp kurtulmak istese de başaramıyormuş.
Geçmişin nasırlı eli yatağa çekip uykuya
hapsediyormuş ince uzun bedenini.
Her gece, uykunun kuytusunda,
aynı kabusla karşılaşmıyormuş.

"O kabusta kendimi
görüyorum belki de,
o vakitler edebiyat
öğretmenim nasıl bir ruh
halindeymiş, şimdi şimdi
anlıyorum," diyor.

Edebiyat öğretmeni, günler
boyunca sınıftaki pencerinin
önünde durup dışarıyı
seyretmiş. Saçlarını kestirmemiş.
Yakası eprilmiş gömleğini, ütüsü
çoktan bozulmuş pantolonunu
çıkmamış üstünden. Önce güneşe, sonra
kendine, en sonunda da hayata küsmüş. Bir gün
yaklaşıp "Neden böylesiniz öğretmenim?" diye sormuş.
Aylardır bunun sorulmasını bekliyormuşçasına
açmış içini öğretmeni. "Arkadaşların toprağa
düşti, dayandım. Akrobaların yurdundan kapandı,
dayandım. Ama öğrencilerim benden kapanıp işkenceye
alandığında, dayanamaz oldum, çürüdü yüreğim," demiş.

İşte kabuslarında hep bu sahneyi görüyormuş.
Öğretmeninin ruhu, dikenli tel olmuş, ayaklarına
dolanmakta. Rakıları tazelerken, "Koskoca adam
günler içinde eridi gitti gözümüzün önünde," diyor.
"O günlerde öyle çok genç çekmişlerdi ki sorguya,
artık emniyette yer kalmamıştı. Okulun bodrumunda
işkence odaları yaptılar. Bir gün üst katta dersine giren
öğrencisinin, ertesi gün aynı binanın bodrumunda
falakaya yatırılmasını kabullenemiyordu öğretmenimiz.
Adamı öldüremediler ama içindeki şiiri katlettiler.
Ondan sonrasına yaşamak mı denir?"

Tepsi kebabı masanın orta sahasına hakim.
Defansın sağında katı cacık, solunda abugannuş
var. Ofans hattı çok hareketli; bir yanda pastırmalı
humus, diğer yanda sahanda oruk. Kalede kaptan
var elbette; çiğ köfte. Teknik direktörümüz 70'lik,
yardımcıları suyla buzlu yanına almış, yılların
olgunluğuyla bakıyor masaya, verdiği taktikleri
uygulayıp uygulamadığımızı kontrol ediyor belli
ki. Bir değişiklik gerekse, anında oyuna müdahale
edecek; humus çıkacak, satır kıymasından
lahmacun girecek içeri.

Böyle bir eğlenceyle oturuyoruz geceye. Zihnimizi
boşaltır, biraz gevşetiriz hayatın vidasını diye
umuyoruz. Güle eğlene futbol sahasına çeviriyoruz
rakı masasını. Antakya'da iki adam; biri Kempes
olmayı hayal edermiş çocukken diğeri Cruyff.
"Futbolda uzağından bile geçemedim Cruyff'un ama
hiç değilse günlük tütün tüketiminde yakaladım herifi,"
diyor sigarasını yakarken.

Gülmeye çalışıyoruz, başaramıyoruz. Ne yaparsak
yapalım, bu gece hayatın terazisinde hüznün ağır basıyor.

"Nasil dayanıyorsun bu kabuslara?" diyorum.

"Aşk sayesinde," diyor. "Çok seviyorum. Sirt
çantalarımızı alalım, bilmediğimiz diyarlara gidelim,
yürüyelim dağlar dereler boyunca ve dünyanın
sınırına geldiğimize inandığımız bir anda sonolım,
öpüşelim istiyorum. Eğer böyle çok sevmeseydim onu,
Fuentes affetmezdi beni. Aşkımı böyle yüksek sesle
söylemeseydim evdeki kitapların yüzüne
bakamazdım artık. Kitapları sevdiğim
kadar seviyorum, kitaplardan
damıtıklanmışla seviyorum."

**Bir türlü dilimiz
varmıyor sipariş
vermeye. Künefe
dediğin, Ahmet'in
tatlısı, Abdullah'ın
tatlısı. "İkisi de
düşkümdü tatlıya,"
diyor, "özellikle de
künefeye."**

Ben kalan mezelerin
arasında, çatal ucuyla, o
tabak senin-bu tabak
benim dolanırken,
anlatmaya devam ediyor.
"Okumazdım eskiden,
Günün birinde, kitapçıda
çalışıp üniversiteye girme
düşüncesinden neredeyse
tümünüle uzaklaştığım günlerde,
bir abim elime 'Mahalle Kahvesi'ni
tutuşturdu. Okuyunca aklım
başından gitti. O kahvedekilerin tümü
bizim mahallede yaşıyordu. Demek ki ben
de bir kitabın içinde yaşıyordum. O günden sonra
kitapların içinden asla çıkmamaya karar verdim. Orada
dövüştüm, orada seviştim, orada evlendim, orada baba
oldum, orada da yaşlanacağım," diyor.

Künefeleri ısmarlama zamanı geldi. Ama bir
tүrlü dilimiz varmıyor sipariş vermeye. Künefe
dediğin, Ahmet'in tatlısı, Abdullah'ın tatlısı. "İkisi de
düşkümdü tatlıya," diyor, "özellikle de künefeye.
Rakının üstüne illa ki künefe."

"Boş ver," diyorum. "bu gece künefesiz
bitsin."

Beni duymamış gibi veriyor siparişi.
Hayatla dalga geçmek ister gibi.
Edebiyat öğretmenininin işkenceye
yatırılan öğrencileri için söylüyor
tatlıyı. Hayatlarının baharında
ölümün kendisinden kopardığı
Ahmet için söylüyor; Abdullah
için söylüyor, Güneşin sofrasına
oturmuş kız-erkek bütün çocuklar
için söylüyor. İnadına.

"Künefe neyse de," diyor, "o montu giyemem
artık." Rakıyı diptiriyor. "Bir gün maça giderken
üşürmesin diye montumu verdim Ahmet'e.
Hocamın montuyla hoplaya zıplaya izledim
maçı, diye geri geldi kerata. Sende kalsın
sevdiysen, dedim, kabul etmedi. İşte o mont,
evde dolabın bir köşesinde duruyor. Sen söyle
bana, nasıl giyerim ben o montu artık?"

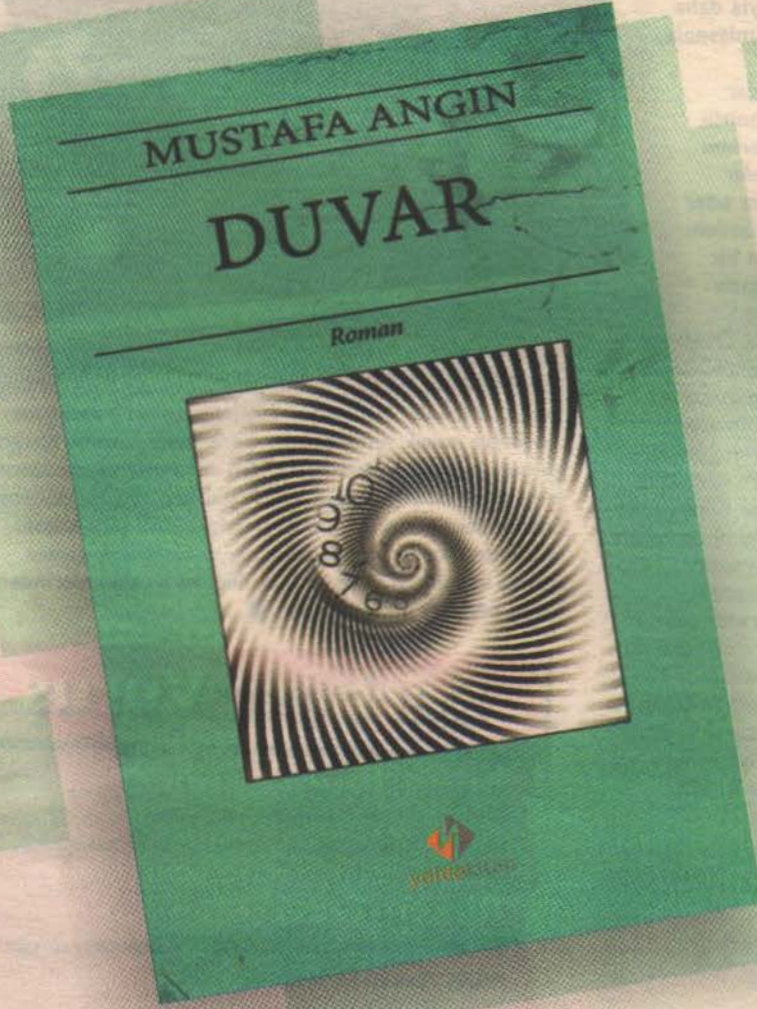
Diller dinler birbirine karışıyor, kaynıyor,
hepsi buharlaşıyor; geriye sadece insan kalıyor.
Antakya'da bir kış günü, haddinden sıcak
bir havada, rakı masasına iki gölge oturuyor.
İkiyken, dört oluyoruz. İnce-uzun bir edebiyat
öğretmeninden bana çekilen düz çizgi, Ahmet
ve Abdullah'ın ruhlarıyla kare oluyor.

Birer duble de onlara koyuyoruz. 🍷

DUVAR

MUSTAFA ANGİN

kendi sesine akan, saklı bir nehir...
kendi renkleriyle tutuşan iç içe bir gökkuşağı...

Duvar; inançtan ateizme, bilimden felsefeye, estetikten popülere, kaderden kapitalizme, emekten sömürüye bütün bir hayatı 'sözden sokağa taşıyan bir roman...

Duvar; Patrikhaneleri ve Ortodoksluğu, yoksulluk ve cehalet beslediği, dinsel doktrinlerin toplumları köle-inanç ekseninde hizalamaya çalıştığı bir evrende, akıldışı bir tarihe tanıklık eden, şükredilecek bir dünya, yerini, başkaldıran bir dünyaya bırakmayı düşleyen bir söz yağmuru...

Duvar; varoluşa anlam yükleyen dinlerin iç çatışmalarını önce kurşun yapıp gözümüze sokan, sonra bilimin rasyonalist bakışıyla öğütüp mantığın potasında eriten, birey yoluyla topluma psikanalitik terapi uygulayan, travmatik bir sonu zorunlu kılan bir çağ romanı...

Ocak 2014'te kitapçılarda...

yıldırım
Akşam
www.yildirimkitap.net

BATUHAN DEDDE

OT

YUMUŞAK ŞEKERLİ İHTİRAS

Yeryüzünde insana her şeyi yaptırabilecek iki kavram vardır. Bu iki kavram insanı rezil eder. Vezir olanını görmedim hiç. İnsana kendi anasına sövdürün. Biri açlık, diğeri ihtiras. İhtiras da açlıkla ilişkilidir. Maceraya açlık, cinselliğe açlık, bilgiye açlık, paraya açlık. Açlık aynı zamanda bir çeşit kanserdir de. Her çeşidi bulunur. Türkiye'de klasik öğrenci hayatı sürdüğüm bir dönem üzerimde bu tür kanserden bir tanesini barındırıyordum. Paraya açlık... İkinci üniversiteyi okuduğum dönemler. Öğrenolik zaten çekilir çile değildi. Bir de bunun üzerine tek başnalık eklendiğinde daha ağır bir yük haline geliyordu. Ve bütün bunların üzerine ilim irfan yapmaya çalıştığım memleket Türkiye'nin en büyük köyü olunca bu yükün altında kalyordu insan.

Dumlupınar Üniversitesi'nden mezun olmama çok az bir zaman kalmış. Sene başıydı. Yaz geldiğinde mezun olacağım, diplomamı alacağım. Bütün akrabalarım bana helal olsun diyecekler. "Büyük adam oldu" diye anlatacaklar sağda solda. Aldığım 20x15 ebatlarında bir kâğıt parçası yapacak bütün bunları ama ben değil. Evde dört arkadaş yaşıyoruz ama klasiktir, hiç dört kişi kalamadık. Bazı günler kuvvette bile uyuyanlar oldu. Dört arkadaş aynı bölümde okuyan tamam öğrencileriz. Paramız yok. Sigaramız yok. Makarna ve yumurtadan başka bir şey yemiyoruz. Olan paramızı tek el ve iddaa bayilerinde tüketiyoruz. Yatırımlarımız bu yönde. Bir dal sigarayı dört kişi döndüğümüz bir akşamdı. Sigara bitti. Kafayı yiyeceğim. Ben sigarasız yapamam. Gerekirse günlerce aç gezerim, su içerim sadece ama sigara olsun. Sigara önemli bir besin kaynağı. Ben gerekli bütün vitamin ve mineralleri karşılıyorum kendisinden. Oturduğumuz ev, kampüsün hemen arkasında. Bizim kampüsün de bir arazisi var; hiç yapamazsan on tane stadyum yaparsın. Öyle büyük bir arazi içine kuruluydu okul. Kampüsün kantini de bodrum katta. Yani okulun kapısından girdiğinde merdivenlerden aşağı iniyorsun. Karşısında da iki tane atölye var. Bu atölyelerin oamları okulun köşesinde kalyor. Boş arsanın olduğu kısımdaki kör noktada. Camdan içeri kendini saldıgında bahsettiğim bodrum katına inmiş oluyorsun. Evde söylenerek oturuyoruz. Bütün söylemler küfür, isyan ve anarşi içerikli. "Sikeyim böyle hayatı", "Lan ben sigarasız yapamam öğtüm gidelim benzinliği soyalım" vs. Oturduğum yerden kalkıp odaya gittim. Üstüme siyah bir şeyler giydim. Siyah eşofman, siyah polar, siyah bir bere... Çocuklara vesledim. "Lan

giyinin!" şaşırdılar. "Noldu lan?" dediler. Tekrar giyinmelerini söyledim. "Sigara almaya gidiyoruz." Önce gerçekten benzinlik soyacağımızı zannedip karşı çıktılar ama onları sakinleştirip üstlerini giyinmelerini sağladım. Evden çıktık. Tellerle çevrilmiş araziye paralel olarak takip ettik. Tellerin kesilmiş olduğu bir nokta var. Oradan içeri sızacağız. Tarlanın içinden yürüdük. Karanlıkta. Sessizce. Geceleri okulda duran 4 tane güvenlik görevlisine görünmeden. Zaten o karanlıkta, o kıyafetlerle insan kendisini bile zor görüyordu. Atölyenin camlarının olduğu köşeye vardık. Cebimden tornavidayı çıkarıp, plastik doğramalı camın kilidini kırdım. Cam açıldı. Kendimi içeri saldı. Kalorifer peteğine basıp yere indim. Kalbim yerinden çıkacakmış gibi çarpıyordu. Atölyenin kapısından çıktım. Karşımda kantinin dem'ir parmaklıkları duruyordu. Yaklaştım.

Sigara önemli bir besin kaynağı. Ben gerekli bütün vitamin ve mineralleri karşılıyorum kendisinden.

Ell parmaklıkların arasından soktum. Ancak gündüzleri orada olmayan PVC duvar, benim daha ileriye ulaşmamı engelliyordu. Elim bir tek dandik bir sigara markasının 'slim' dedikleri o ince hatun sigaralarına ulaştı. 5 paket aldım. Hırsıma yenik düşüp büyük bir kutu da Tofta... Dışarı çıktım. Arkadaşlar yüzüme baktılar...

"Lan hani sigara?"
"Sigara yok. Tofta yiğin amına koyim"

Eve döndük. O ince sigaradan bir tane yakıtım. İki tane yakıtım. Üçüncüyü de yaktım ama kesmedi. "İçilmez lan bu!" deyip fırlattım paketi bir kenara. Çay sarıp içtik.

Ertesi gün okula gittik. Biraz tedirginlik vardı üzerimde. Kantine gidemedim en başta. Sonra ne olacak ki diye düşünüp indim kantine. Çay alacağım. Kanonciyi söylenirken buldum...

"Ulan hırsız girmiş kantine de. Manyak mıdır nedir lan herif Tofta'lan almış sadece..."
"Allah Allah... Orosu çocuklarına bak. Ne garip insanlar var Murat abi ya!"

YOLDAN ÇIKMIŞ ŞARKILAR

Cenk Taner

Bizi yoldan çıkaran şarkılar vardır. Ama şarkının da yoldan çıkması gerekir. Baştan çıkmak için, baştan çıkarana da ihtiyacımız olması gibi. Yani rotayı kırmak gerek, aksi istikamete doğru. Bu bazen iyidir! Aslında çoğu zaman iyidir. Herkesin gittiği yoldan gitmenin sağladığı avantajı bertaraf etmektir. Çünkü bu kolaydır. Ve güvenlidir. Aynı zamanda sürüye dahil olmaktır. Oysa bütün mesele o sürüden kendini kurtarmakla başlar. Bunu yapanlar var. Mesela; Cenk Taner. Yirmi küsur yıldır müzikle ozanlığını sürdüren Cenk Taner, belli kalıpları ve öngörülmesi yolları kullanmadan, kendi bildiği yolda ilerleyen bir müzisyen. Daha önce de söylemiştim; o zor olanı seçen ve hiçbir pazarlama stratejisine girmeden bağımsız duruşunu koruyan bir isim. O nedenle dimdik ayakta.

Kesmeşeker grubunun kurucularından ve beyni olan Cenk Taner, Kesmeşeker'den bağımsız olarak çıkardığı ikinci solo albümü 'Yoldan Çıkış Şarkıları' da akustik ve içsel bir çalışmayla sesleniyor bize. İlk solo çalışması 'İzin Vermedi Yalnızlık' albümünün hissiyatını da taşıyan bir çalışma bu. O hissiyatı taşıması şu anlama da geliyor: Cenk Taner ara ara Kesmeşeker'den bağımsız bu solo çalışmalarla bir nevi şarj oluyor. Yani kendini, içindeki ritmi, başka bir yerden, farklı bir şekilde dinleyerek anlatıyor. Bu sınırları farklı bir keşif onun için. Dönüp kendine ve biriktirdiklerine tekrar bakmak için. Gidebileceği yere kadar gitmek belki de. O nedenle albümün genel tavrı özgürlük üzerine.

Cenk Taner özgürlüğü yaşadığı kent üzerinden, onunla ilişkilendirerek anlatıyor. O kentin sokaklarında, sahilinde,

mekânlarındaki yaşamışlıklara bakıyor. Eğer yaşadığınız kentle, sokakları ve mekânlarıyla daha da önemlisi o kentin toplumuyla bütünleşmişseniz, yabancılaşmazsınız. Bu, bir anlamda da özgürleşmek demek. O dolaştığınız sokaklar sizin evinizdir. Kendinizi iyi hissettiğiniz, mutlu olduğunuz. Mesela; Bir Şehre Merhaba derken adlı şarkısında "bir şehre sirk gelmiş, ki o şehir senmişsin meğer" sözleriyle değişimden söz eder ve o şehirde yaşayan insanın da dönüşümünden. (Bu cümlelerin alt metninde; gösteri çağının bir parçası olarak hepimizin bu gösteride kapana kısılmış hayvanlar gibi debelendiğinden söz eder.) Bunun içine aşkı da koyar, doğayı da. Özellikle de denizi. "Denizi gülümserken çizmişim yıllar önce" derken Marmara'ya, İstanbul'un denizine, kirletilmesine bir gönderme yapar. Hiç bir şeyin eskisi gibi olmadığı, denizlerinde özgürce yüzdüğümüz ve yürüdüğümüz sokakların kuşatılması söz konusudur onun için. Yani özgürlüğün simgesidir deniz. Mesela Özgür Olduğunda Marmara şarkısı da buna göndermedir. "Kendi denizimiz bize yasak" sözleri, hem o kirliliğe hem de yaşam alanlarımızı yapılan müdahalelerin üzerimizdeki baskısına bir göndermedir. Ve yine aynı şarkıda geçen "Özgür olduğunda Ankara, buluşuruz bir ara" cümlesi de ideolojik bir sıkıntının tercümesidir. Her anlamda bir bağımsızlık türküsüdür bu. O nedenle albümde Siyah Şair adlı şarkıda; kendi ırkının özgürlüğü için mücadele eden siyahi müzisyen Paul Robeson, Ece Ayhan ve Lorca'yı da yanına alarak selam çakar. Yine Turgut Uyar'a da bir gönderme de bulunur Cenk Taner.

Yoldan Çıkış Şarkıları içselleştirerek dinlenecek bir çalışma. Melodik açıdan çok farklı lezzetleri bulacağınız, dingin bir müzik sunuyor size Cenk Taner. Üstelik Kargo grubunun ilk kadrosunda yer alan ve unutulmaz liriklerine imza atmış ozan, müzisyen MMŞ'nin yanı sıra bir dönemin önemli dergisi Karakalem'in yazarlarından, genç kuşak müzisyen, gitarist Veys Çolak'ı da yanına alarak denize açılmış kaptan. İyi ki de açılmış. Yılın en iyi albümlerinden birine beraber imza atmışlar: ✨

Kadıköy'den Tanita Tikaram Geçti

Hepimiz mutluyduk. Eskilerden, tanıdık bir sesi, kendi mahallemizde dinlemekten, cap anlı karşımızda görmekten dolayı pek heyecanlıydık. Hele ön sıralarda, kırklı yaşlarını süren bir kadının mutluluktan ağzı kapanmıyordu. Sahnede şarkısını söyleyen Tanita Tikaram'dan çok onu ve diğer dinleyicileri izledim. Onlara bakarken kendime de baktım işin açıkcası. Bu heyecan ve mutlulukla geçmişin izlerini sürüyorduk bir nevi. Bildik bir tadı, lezzeti yeniden hissetmek, anıların melodisini Tikaram'ın sesiyle yeniden tazeleme şansını yakalamaktı yaşadığımız şey.

Özlediğimiz o ritim ve melodinin dışında anlamı da yeniden yakalama arzusuyla bu. Mesela Tanita Tikaram'ın 1988 yılında çıkardığı ilk albümü Ancient Heart'de yer alan, bence gelmiş geçmiş en güzel şarkılardan biri diyebileceğim Twist In My Sobriety parçasındaki "üm çocukları tanrı'nın gezmelik ayakta ister, üzümle buradan başlayabilirsin" sözleri, anlamı neden yeniden yakalama isteğimiz konusunda bir cevap olacaktır. Ya da şarkının devamı olan şu sözlerle de bakabiliriz: "Tüm iyi insanları bu dünyanın, hep iyi kitaplar akur, vicdanıyla böyle de hesaplaşabilirsin."

Kitaplar aracılığıyla vicdanınızla hesaplaşmayı size kaç kişi söyleyebilir ki? Ya da

iyileşmenin. kendinizi onarmanın yolunun öğrenmekten geçtiğini... Öğrenmek acıyı azaltmaz, bilakis çoğaltır, ama anlamınızı sağlar. Bizim kuşak bunları sadece okuyarak, yaşayarak değil, Tanita Tikaram ya da aynı dönemin müzisyenlerinden olan Tracy Chapman gibi isimlerin müziklerini dinleyerek tecrübe etti. (Hatta o dönemler Tanita Tikaramcılar ve Tracy Chapmancılar olarak da ayrılmıştık. Bakın ayrışma doksanlarda başlamış. Oysa ikisi de ötekiydi.)

O nedenle geçtiğimiz ay Kadıköy Sahne'de konser veren Tanita Tikaram'ı dinlemeye gelenlerin yüzündeki ifade o tecrübeye tekabül ediyordu. Biz onlarla büyümüştük, onlar da sahnede bizimle. Bundandır ki o,

sahnede en başa dönmüştü. Konserine ilk albümün ilk şarkısı Good Tradition'u söyleyerek başladı. Arkasından World Outside Your Window ve diğerleri geldi. Bir buçuk saat sahnede kaldı, bir kaç kere bis yaptı. Ve Kadıköy Sahne bambaşka bir dünya oldu. Bir müzisyen çıktığı mekâna kendi tavırını yansıttığında o mekânın karakteri de büyüyor. Gerçi Kadıköy Sahne en başından beri müzikal tavrını çok net koyan bir mekân. Bugüne kadar bu sahnede yer alan isimler onların müzikal politikasını da yansıtıyor. Dolayısıyla mekânlar bizim kimliğimizin bir parçası. Nerede olduğumuzun da göstergesi. Ne demiş Emily Dickinson; "ruh seçer kendi topluluğunu." Sanırım öyle bir şey.

Serbest Vuruş

Dinlediğim en güzel seslerden biri Birsan Tezer ve punk müziğin temsilcilerinden Rashit'ten Orkun, Oğuz ve Tolga'nın üç benzemeyen cevapları bu ay Serbest Vuruş'ta.

Birsan Tezer

Şivan Perveri: Kabuğu çatlatıyor sesindeki sürgün

Barış Atay: #yalnızdeğildir

Mandela: "Özgürlük için gökyüzünü satın almanıza gerek yok. Ruhunuzu satmayın yeter."

Dershane: Sistem

Taraf gazetesi:

Hangi taraf?

Uğur Mumcu: Falli gibi, hâlâ çözülemeyen bir hayat.

Lenin heykeli:

Yıkımlar tamam, öldürebiliriz mi?

Fürûş: Bir öğüla, bir tutsaklığa, dar gecelere... Çok kederli.

Rashit

Karma Eğitim:

Oğuz: Güzel

Tolga: Orji

Orkun: Olması gereken

İdris Bal:

Oğuz: Kötü

Tolga: Şövalye

Orkun: Tanımıyorum

Fethullah Gülen:

Oğuz: Uzak

Tolga: Selpak

Orkun: Amerika

Mehmet Baransu:

Oğuz: Tuzak

Tolga: Barakuda

Troll:

Oğuz: Olmaz

Tolga: Yaşam

Mustafa Balbay:

Oğuz: Tutuklanamaz

Tolga: Tahliye

Yalçın Küçük:

Oğuz: Yok

Tolga: Kaos

Orkun: İlginc kişilik

ERCAN MEHMET ERDEM

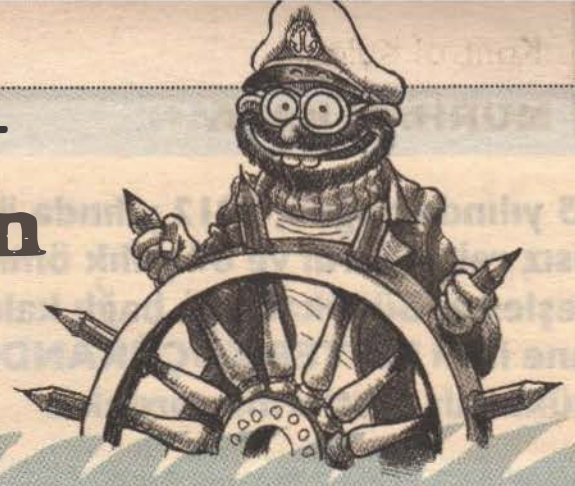
KAFASI GÜZEL
ADAM

Kimim lan ben? Ne bileyim! Sen bilmezsen kim bilecek? Bana ne? Ne demek bana ne? Umurumda değil demenin ilk akla geleni. Merak etmiyorum deme. Neyi? İnsanların hakkında ne düşündüğünü. Öğrenince mutsuz edecek şeylerin peşine düşmüyorum. Öyle deme, belki iyi anılıyorsun? Kim beni niye iyi ansın? O kadar mı değersizsin gözünde? Evet. Niye yaşıyorsun, mutsuz olmak için mi? Hayır, tüm çabam en az hasarla mutsuz olmak. Mutluluk nedir? Yoğurt çorbası içmek. Ekmeksiz mi? Ekmekle. Kilo problemin var, nişastalı şeyler yeme. Göbek yapmak istiyorum. Kimseye yakışmaz, pişman olursun. Hitchcock'a yakışıyor. Peter Jackson zayıfladı. Tekrar almış.

Üzülmüştür, sen de üzülürsün. Denemek istiyorum. Neden? Bedenimden sıkıldım, saçlarımı kesmek yetmiyor. Kendin mi kesiyorsun? Evet. Almanya'da berber çok pahalıymış, herkesin kendi makinesi varmış bu yüzden. Ne kadar pahalı olabilir ki? Bilmem, kırk elli yuro falan mıdır? Yüz yuro vardır. Saçını boyat bedeninden bıktıysan. Topyekûn olmalı, sırf kafaya çalışarak aşabileceğim bir şey değil bu. Trans ol oldu olacak. Bana yakışmaz. Neden? Çirkinim. Değilsin, göbeği salarsan çirkin olacaksın. Denemek istiyorum. Diyelim yüz kiloya çıktın, o sırada da âşık oldun, ne yapacaksın? Platonik takılırım en kötü. Kadın da diyelim senden hoşlandı ama gözü ikide bir göbeğine kayıyor, zayıflamanı istiyor, ne olacak. Zayıflayana kadar otuz bir çekerim. Otuz kiloyu kaç ayda verirsin? Ayda bir buçuk kilo verebilirim,

on beş aya hallederim. Kadın otuz beş yaşında diyelim. Ee? Otuz beş yaşında, güzel alımlı ve özgür bir kadın, sana vermek için on beş ay bekler mi? Vermek ne demek ya, ayı mısın arkadaşım sen? Arkadaşın değilim. İnsan kendiyle arkadaş olamaz mı? Olamaz. Kendine âşık olanlar var. Manyak onlar. Sen normal misin? Kime göre? Sana göre? Sana göre bana göre olmaz o işler. Neye göre olur? Topluma göre olur, normal olup olmadığını toplum belirler. Toplum kim? Ben ve diğerlerinin olduğu grup. Normali hesapla. Ben ve diğerlerini topla, yetmiş altı milyon artı bir, ortalamasını al, otuz sekiz milyon artı yarım. Ee? Yarım benim. Fark ettim, kalan yarım da ben. Sen ortalamayı alırken gittin, etkisiz eleman oldun. Nereye gittim? İstatistik seni yedi, öyle olur bu işler? Nasıl? Diyelim bir adam günde hiç ekmek yemiyor; başka bir adam günde iki ekmek yiyor; devreye istatistik girer, ortalamasını alır, iki adam da günde bir ekmek yiyor olur. Ekmeğe taktın. Biri açlıktan geçer, diğeri göt göbek yapar ama işi istatistiğe vurursan ikisini de fit zannedersin. Günde bir ekmek yiyen biri fit olamaz. Fitten kastettiğim şeyi anladın sen. Adaletsizlikten bahsediyorsun. Yok, gözü rahatsız etmeyecek derecede göbeği olan insanların da fit kategorisinde değerlendirilebileceğini kastediyorum. Mutsuzsun sen. Az mutsuzum, intihar etmem. Yatıp uyuyalım artık, yorulduk. Sen uyu. Sen ne yapacaksın? Rüyaya devam edeceğim. Rüya değil bu, kafan güzel. Kafam güzel değil. Olur öyle şeyler.

SEYİT ALİ ARAL

Kaptanın
Seyit
Defteri

• Bu topraklarda rüşvetin belgelenmiş kayıt halindeki örneği M.Ö. 4000 yılı Asur medeniyetine kadar gidiyor.

• "Sümer Okul Günleri" adlı tablette sınıfını geçemeyen bir öğrencinin öğretmenine; rüşvet babında verilen ziyafet ve hediyeler anlatılıyor. Başarısız öğrenci sınıfını geçtiği yetmezmiş gibi, sınıf başkanı bile oluyor.

• Günümüzdeki kamera kayıtları ve tapeler gibi o gece evdeki olan biten kıl tablete an be an işlenerek kayıt ettiriyor ev sahibi (dolaylı olarak tarihteki kayıtlar ilk şantaj).

• Tabletler çok çabuk kuruduğundan yazılım yapan tabletçinin eli hırs ve çabuk olması farzı. O yüzden kasa bileki ve güdük parmaklı, ufak tefek kişiler tablet yazıcısı olarak seçilmiş. Arkaik zamanki en teknolojik ölçüt bu.

• Meraklısı o tablet İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde ziyaret edebilir.

• Osmanlı'da mesela sadrazam padişaha, reisülküttab sadrazama, o vezire derken taa en aşağıdaki kâtime kadar böyle giden bir zincir mevcut ama kayıt etmek şartıyla, ilginç değil mi?

• Ama Devlet-i Âli Osman'da işin ucu kaçır ve kayıt edilmez ise esnaf, tüccar gibi meslek erbabı insanlar gayet acılı işkenceli idam cezalarına çarptırılmış.

• Eski Roma'da da çuval çuval kömür ve patates, seçkinlere bira dağıtmış hükümdarlar.

• Marcus Tullius Cicero'nun o dönemle ait sözü "Colere Populum est Cui" yani "Halka yakaklık yapana, halk da yakaklık yapar."

• Ortaçağda rüşvet aldığı tespit edilenler engizisyonca yargılanıp; sesterti, sikke, kılıç değerli taş, maden vs. bedel olarak aldığı ne varsa eritilip, kor sıvı halde rüşveti alanın boğazından içeri döktürmüştü.

• Rüşvet alma güdüsünü cinsel tatminsizlikten, sınıfsal öfke, intikam, sevgi eksikliğine kadar uzanan bir yelpazeye kadar yerleştiriyor ruh bilimciler.

• Arpa, mame, mamabere, avanta, sakal, çorba parası, bıçak parası, yan cebime koy, okda, cadda rüşvetin isim ve argo halleri.

• Araştırmalara göre her işini rüşvet vererek çözen insanların kontrol, talimat, kuşku, şüphe, güvensizlik ve şahtreni eğilimlerinin normalden fazlaymış. El, beden, motor ve fiziki becerileri kosunmuş. Bu kişiler için önemli olan rüşveti vermek değil ödediği bedelle yönetip, kontrol edebileceği güç, asıl bilinçaltı tatmini sağlayan uyaranmış.

• Geçen sene şubat ayında Alman Cumhurbaşkanı. Geçmişte bir işadaminin eşinden düşük faizli kredi alma, bazı işverenlerin villalarında tatil ve bir film yapımının otel masraflarını üstlendiği ortaya çıkınca "Bana olan güven zedelendi" diyerek istifa etmiş.

• Devlet ihalelerinde en baba rüşvet çarkı askeriyeye, bayındırlık, sağlık, enerji, eğitim alanlarında dönermiş.

• Çin'de Tiencin Ekonomi Planlama Dairesi Başkanı Pi Tsiangşing, 1995-2005 yılları arasında rüşvet almaktan suçlu bulundu ve idama mahkûm edildi.

• Diğer canlılarda ise genelde karşı cinse hediye ve rüşvet söz konusu: Penguenlerde taş. Saksıganın aşırıldığı parlak madde. Örümceğin yakalayıp paket ettiği avı Yunusların dipte geirdiği deniz yulduzu, yosun

demeti veya yüzeyde bulduğu marta tüyüne kadar her tür obje inceden rüşvete girermiş.

• Geçen Eylül Alman meclisindeki ilk Türk vekil Cem Özdemir bir firmadan kredi almış. Parayı faiziyle geri ödemesine rağmen, görevini sulistimal ettiği yönündeki suçlamalardan kurtulamayınca partisine zarar gelmesini istemediğini söyleyerek istifa etmiş.

• Bizde istifa geleneği yerine yakın zamandaki rakamlar sınırı turu olsun... Deniz Feneri hortumu 41 milyon, Yımpaş okdası 200 milyon Euro. Halen milletvekilliği yapan Şaban Dişlinin 3 milyon liraya alıp, devlete 14 milyon dolara satmış arsa ile başlanabilir.

• İddia edilen son yolsuzluğun aşağı yukarı hacmi 243 milyar TL. Yani hesaplayan adamı olursak düzden 75 milyona kişi başına maliyeti 3221 TL.

• Bu meblağ Euro bazına çevirip 500'lük banknot olarak uç uca eklediğimizde 2,784,000 kilometrelik bir hat oluşuyor. 380.000 km dünyanın Ay'a ortalama uzaklığı bu arada...

• Halk Bankası Genel müdürünü evinde tek bir kütüphaneden çıkan para 196 özel tiyatro ve sponsor olunan film, yerel 45 sanat festivali, orkestra ve şehir bandosuna yapılan yardımının 2 katından fazla.

• Sadece bahsedilen toplam rakamın yarısı ile dünya piyasalarındaki herhangi değerli bir para birimi paritesini tepe taldak tepeler dünya borsalarını padayan şekere çevirebilirsiniz.

• Ben o parayla öküz alırdım aga dersiniz. Pahalı cinslerden Holstein, Simmental, Hereford gibi araba fiyatına satılan türlerden otuz beş milyon adedine sahip olup Van gölünü sürtle doldurabilirsiniz, öküz önemli. Bu arada memleketteki tüm büyük baş hayvan sayısı toplam on iki milyon adet.

• Bu tetaffuz edilen rakam, ülkenin iki aylık geliri veya dış borcunun üçte biri.

• Bu parayı herkesle paylaşacağım dersiniz, 10 milyon işçinizin asgari ücretini iki kat artırıp üç yıllık maaşlarının toplamını tek seferde hesaplarına yatırıp ya da delirip, dünyadaki herkese 9-11 Euro arası para vermek isterseniz o da olur.

• Bütün memleket maaşla, çocuk çocuk bir buçuk hafta Avrupa'da tatile götürüp ortamlara akartız.

• Tüm bölgelerde sınırdan depolama dayanaklı konutlar, altyapı ve güçlendirme çalışmaları hepsini aynı anda yapartız.

• Orta ölçekli birçok dost ve kardaş ülkenin dış borcu kapatsak. Olur mu olur.

• Zibilyon tane yuva, kreş, okul, üniversite, kampüs, kütüphane, klinik, dispensar; her tür ilk yardım aracı, onkoloji hastanesi, diyaliz merkezi, hastane, tıp fakültesi, araştırma tesisi, rasathane, yenilenebilir yeşil enerji, gıda, tarım, tohum yatırımları yapsan yapılır.

• Tarih, arkeoloji, sinema, müzik, tüm güzel sanatlar, şehircilik, ulaşım, turizm, her tür yaz ve kış üzerine binlerce spor tesisi kısaca her şey yapılabilir ama görüldüğü üzere değmez, aslında değmezmişiz.

• O kadar uğraşmaya ne gerek var, din üzerine siyaset yapan politik kadroları besleyip, büyütüp, semirterek, on yıllarca milyonları sömürmek daha kârlı, eğlenceli, hem de bedava...

1925 yılında doğdu, 2012 yılında öldü. Düzinelerce gol attı, sayısız rekor kırdı ve 87 yıllık ömrü boyunca hep adıyla özdeşleşen Büyükada'ya bağlı kaldı. Yeşil sahaların efsane ismi LEFTER KÜÇÜKANDONYADIS'İ Büyükadalı dostlarına sorduk...

FUTBOLUN ORDINARYÜSÜ

AZİZ ŞAHİN (Nami diğer: Aziz Dede)

-Arada sırada, bir tek viski içerdi; ama rakı içer miydi bilmiyorum. Bir gün sordum laf arasında "Abi eskiden doping var mıydı?" diye; "Ne dopingi yahu?" dedi, "Benim dopingim Hacı Bekir'in şekerleri!" diye güldü.

Şekerlerini özel getirtirdi Hacı Bekir'den. "Onları yiyince tazi gibi oluyorum" derdi. Tabii eskiden de doping varmış, iğneyle yapılmış ama anlattığına göre hiç bulaşmamış o işlere bizim Lefter.

Yıl 2007'ydi, şampiyon olmuşuz. Çıkıp dükkâna geldi. Kolay kolay fotoğraf çekirtmezdi, ancak sevdikleriyle çekirtirdi. Bana da bir atkı gelmişti, eski bir atkı, üzerinde "Forza Fenerbahçe" yazıyor. Atkuyu aldım, "Baba" dedim, "Gel de bir fotoğraf çekilelim.", "Hadi bre!" dedi. Gittik saat kulesinin önüne, çektim sandalyeleri; sağolsun fotoğrafçı arkadaş da geldi çekti bizi. O fotoğraf o günden beri, dükkânının baş köşesinde asılı durur.

AVNİ KURTULDU (Nami diğer: Eski Avni)

- Lefter hayatı boyunca iki çift nikah şahitliği yaptı; İlki Hülya Koçyiğit - Selim Soydan, ikincisi ise kardeşim Cüneyt ve eşi. Lefter hayatı boyunca tek klipte oynadı; o da kızım Funda'nın klibi...

Lefter'le son yirmi - yirmi beş yılını birlikte geçirdik. Neredeyse her gün uğradı bize ve bütün hatıralarını anlatırdı. Çok etkili ve güçlü bir adamdı Lefter. Öyle ki; benim yeğenimi bir telefonla dağdan indirdi. Yeğenim dağda askerdi. Yanımda Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin'i aradı, bakanın sekreteri çıktı telefona: "Bana" dedi, "İsmet'i bağlayın, ben Lefter, Büyükada'dan". Daha yerine oturmadan telefon geldi Savunma Bakanı İsmet Sezgin'den: "Emret Lefter"... Lefter de anlattı durumu; n'itekim yeğenim dağdan ind...

Adanın sembolüyü Lefter. Başbakan gelirdi "Lefter'i bulun", Deniz Baykal gelirdi "Lefter nerede?" Nitekim o öldükten sonra gördük boşluğunu.

ALTAN SÖNMEZLER (Nami diğer: Çiğerci Altan)

- Lefter abi çok severdi beni. Bir akşamüstü dükkânımda otururken, hiç unutmuyorum sulu kar yağıyordu ve sokak epey tenhaydı. İki kadın ve bir adam faytondan inip dükkânımın önünde durdular. Önce çıkartamadım kim olduklarını, sonra hemen tanıdım; Lefter, hanımı ve kızı. Hanımı dedi ki bana: "Lefter görmek istedi seni", "Buyur abi" dedim "Hoş geldin", "Altan" deyip uzun uzun baktı yüzüme... Ertesi gün de vefat etti.

Şimdiki futbolcular Lefter'in tırnağı, olamazlar. Lefter yeşil sahada nasıl ciddiye, sokakta bizimle futbol oynarken de aynı ciddiyeti takınırdı. Çınar Meydanı vardır burada. Lefter, İstanbul'daki antrenmanı bitince Çınar Meydanı'na gelip şut çalışırdı. O kadar sert vururdu ki toplara; oradaki demir parmaklıklar erimiştir hep bu yüzden.

Hayvanları çok severdi Lefter abi. Bir gün dükkândayım, bir kedi gelip tahtanın üzerine atladı. Ben de fark edince dayanamadım bir tane vurdum kediye, meğer Lefter abi görmüş kediye vurduğumu, bir kızdı bana, bir bağırdı: "Niye vuruyorsun?" diyerek... "Abi" dedim, "Görmedin mi tahtanın üzerine çıkmış!"... Ne dediysem kabul ettiremedim; aylarca uğramadı dükkânıma, aylarca konuşmadı benimle.

Lefter Avrupa'ya transfer olduğunda o kadar büyük paralar kazanmış ki; dayanamayıp "Abi, ne kadar para kazanmışın o dönem?" diye sormuştum bir keresinde... "Herhalde adadaki evlerin yansını alırdım, ne kadar olduğunu sen hesap et." demişti. "N'aptın abi o kadar parayı?" deyince de "Yedim içtim, gezdim tozдум anasını satayım, bende bir araba vardı ki üstü açık; Türkiye'de yalnızca iki tane vardı. O arabayla bir çıktım mı dışarı, bütün kan kız peşime düşerdi!" demişti...

Lefter askerlik yıllarını Diyarbakır'da geçirmiş. Anlattığına göre; dört yıllık askerliği boyunca en büyük manevi desteği annesinin bir tutam saçymış. Annesini severken, saçlarını okşarken, her gün gizli gizli birer ikişer toplamış, bir tutam yapmış, cebine koyup askere götürmüştü. "Askerlik yıllarım boyunca en büyük manevi desteğim annemin saçıydı, onu öper onu koklardım. O dört yılı annemin saçlarını koklayarak geçirdim." demişti bana.

Bir dönem kaybetmiş saçı. Öfkeden deliye dönmüş. Aramış taramış. Neyse ki bulmuş annesinin saçını, yeniden koymuş cebine. Anlattığına göre o sayede bitirmiş askerliği.

AHMET TANRIVERDİ (Nami diğer: Fıstık Ahmet)

- Benim yaşım 70. Lefter abinin kucağında büyüdüm diyebilirim. Babası babamın iyi arkadaşıydı, babasının karısı da annemin terzisiydi. Çocuk yaştan itibaren Lefter bizim idolumuzdu. Ben Galatasaraylıyım ama Lefter deyince akan sular durur. Bence Lefter Türk futbolu için gelmiş geçmiş en önemli futbolcudur. Çünkü bugün Messi neyse o gün Lefter oydu.

Benim için Lefter'in iki özelliği vardır: Ada'ya olan bağlılığı ve çevreciliği...

Bizde adettir biliyorsunuz; şöhreti yakalayan ilk önce karıyı değiştirir, sonra araba alır; sonra kat alır, en sonunda da muhiti değiştirir. Lefter hiçbirini yapmadı; Büyükada'dan hiç kopmadı. Burdan geldi gitti maçlara. Bazı antrenmanlara gitmezdi, antrenmanlarını burada kendi yapardı. Çünkü futbola âşık bir adamdı. Futbolla yatar, futbolla kalkardı. Annem der ki; çocukluğunda okuldan kaçarmış, babası da ayakkabılarını almış top oynamasını diye, o yine yalın ayak çıkar, kağıttan bezden top yapıp oynarmış. Bu kadar da âşıkı futbola... Hatta futbol aşkı yüzünden ilköğretili bile bitirmedi.

Çok hırslıydı Lefter... Bunu kimse bilmez; Lefter penaltı antrenmanı yapardı. Su kovaları vardır ya... O kovaların dibini çıkarttırdı, köşelere koyardı. Penaltı atışlarını o delik kovalardan geçirirdi.

Birbirimize çok takılırdık. Yaklaşık otuz sene önce bir gece, lokantada yemek yiyorduk... Turgay abi vardı lokantanın sahibi; hasta Galatasaraylıydı. Lefter salata istemiş Turgay abiden... Turgay abi bir salata yapmış göbekten; sarı, üzerine de bir domates koymuş; kırmızı... Ben de geçiyordum ordan. "Gelsene Fıstık" deyince oturdum yanına. Biraz zaman geçti. Dedim "Sen gizli Galatasaraylısın", "Ne alaka?" dedi, "Yediğin salatadan belli işte" dedim. Salataya baktı sarı kırmızı. Yediği yemeği bıraktı, kalktı gitti.

AŞKIM YILBAŞINI EVDE Mİ KUTLASAK?

* BÜTÜN GECETACIZ EDİLMESİN DİYE KİÇİNİN DİBİNDE GEZMEK İSTEMİYORUM!

SAAT GEÇ OLMUŞ BERKECAN, ANNEN MERAK ETMESİN SENİ? *

* HADİ EVLADIM GİT ARTIK EVİNİZE!!

TAMAM HAYATIM, ANLATIÇAM Bİ SANİYE DİNLERSEN *

SEN ŞİMDİ BU KILIK KIYAFETİ KENDİNE YAKIŞTIRIYO MUSUN? *

* BİRAZ MÜSAADE ET, GÜZEL Bİ YALAN BULAYIM!

* BEN YAPSAM BABAM AĞZIMI BURNUMU KIRAR!

MERHABA, ÜŞÜYOSAN DAHA SICAK Bİ YERE GİDEBİLİRİZ? *

YOOO, SADECE ELLERİM ÜŞÜDÜ BİRAZ *

NEJAT ALP: SEN GENÇLİĞİMİN KATİLİSİN

Yer: Yemekli Vagon.

Zaman: Günlerden bir gün.

İçki: Yeni Rakı.

Mevzu: Kadınlar, hayatın anlamı, çocukluk.. Gidişata ve rakının durumuna göre de yedeğimizde 'Ne olacak bu Beşiktaş'ın hâli ve ulan ülkenin mına koydular be' mevzuları var. Tayfa: Ben, Caner, Gürkan Abi. İlk dubleler hızlıca ve pek konuşmadan içilir her zamanki gibi....

Fonda Zeki Müren.

Şarkı, 'Ne Dert Kalır Ne Hüzün.' Yavaş yavaş güzelleşirken kafalar, laf o malum mevzulara gelir. "Zor be abi, çok zor", "Zor olan ne?", "Hiçbir şey kolay değil ki. Bir şey yapmamak, mal gibi bir köşede boş boş oturup duvan seyretmek istiyorum bazen. Ama o bile zor". Otuzdan baktan şikayet edip hayatın ne kadar da zor olduğundan dem vurnak istemiyorum. Her şey kendiliğinden zorlaşıyor aslında. Çocukluğumdan beri.

Hatta bebekliğimden. Çok zor doğmuşum mesela, direnmişim dışarı çıkmamak için. Modern tıbbı ve beyaz önlüklülere meydan okumuşum o yaşıtlığımda. Zorla çekip almışlar beni! İlkokul ikide okulun penaltı turnuvasında üçüncü olmuşum (en az yirmi çocuk arasından hem de) ve onikili kuru boya seti kazanmışım. Geriye dönüp baktığımda gurur duyarak anlatacağım başka hiçbir şey gelmiyor aklıma. Benim portrem başarısızlığın resmi olur Abidin! Pardon Gürkan abi... Üçüncü sınıfta bir kıza âşık oldum ve futbol kariyerim bitti. Takdir edersiniz ki sekiz yaşındaydım ve sekiz yaş aşkla futbolu birlikte yürütmek için hayli sıkıntılı bir evreydi. Karar vermem lazımdı. Aşk'ı seçtim ben de. Sınıftaki piçler top oynarken tenefüste, ben şiir yazdım. Ne onların arasından bir tane adam gibi futbolcu çıktı, ne de ben şair olabildim. Kız desen, yüzüme bile bakmadı. Komple başarısız bir nesil olduk çıktık yolunu sikeyim. Anadolu Lisesi sınavlarına giremedim. Çünkü sınavın olduğu gün maale uyuyakaldık. Kendim dahil hiç kimsenin kazanacağıma dair umudu olmadığı için de bu uyuyakalmanın lafı bile edilmedi bir daha. Hâlâ zaman zaman hava atarım, "Oğlum sınava girebilseydim Galatasaray Lisesi garantiydi ama uyanamadık anasını satayım" diye. Lise 2'de tekrar âşık oldum. Hayvan gibi hem de. Arkadaşlarım hafif şaşı olduğunu iddia etse de bence sınıfın en güzel kıızıydı. Ve işin ilginç tarafı o da benimle inceden ilgilenir gibiydi. Saçma saçan bir pastanede düzenlediği doğum günü partisine beni de davet ettiğinde fark etmişim bu ilgiyi. Günlerce düşündüm o gün ne giyeceğimi ve ne hediye alacağımı. Kıyafet kolaydı da hediye biraz sıkıntılıydı. Fazla param yoktu. Hatta hiç param yoktu sanırım. Evet evet bildiğin beş parasızdım. Birkaç kişiden yalvar yakar topladığım para şimdiki hesapla bir paket sigara parası ederdi ancak. Yılmadan az parayla etkileyici bir hediye nasıl alınır üzerine kafa patlattım saatlerce. Ve sonunda süper bir fikir geldi aklıma. Koşarak hediye aldım ve gururla pastaneye koştum. Sevindi beni görünce, ya da bana öyle geldi bilmiyorum. Elini sıktım, kutladım ve hediyesini uzattım. Teşekkür ederek aldı ve hemen oracıkta açtı. Sonra kafasını kaldırıp öyle bir baktı ki bana abi, o bakışları bugün bile unutamam. "Ne aldın lan kıza bu kadar etkileyecek?", "Nejat Alp CD'si aldım abi.", "!!", "Ne bileyim abi. O an için iyi bir fikir gibi gelmişti. Severdim ben Nejat Alp'i. Şimdi de severim hatta. Ben nereden bileyim kızın arabesk dinlemediğini". Susuldu bir süre. Sonra başka başka şeylerden bahsedildi. Beşiktaş mevzusu hiç açılmadı. Bir ara birileri Tayyip falan diyecek oldu ama diğerleri lafın gerisini getirmeye üşendiğinden oradan da bir yere varılamadı. Biraz daha Zeki Müren dinlendi. Sonra hesap geldi, hesaplaldı ve herkes ayrı ayrı, evinin yolunu tuttu. Şimdi ağrıdan çatlamak üzere olan zavallı kafamın içinde, penaltı turnuvasındaki rakiplerim, ilkokuldaki kız, Nejat Alp, Yemekli Vagon, Gürkan Abi, koro halinde aynı şarkıyı söylüyorlar: Sen Gençliğimin Katilisin, Çok Geç Anladım... *

TOPRAĞI BOL OLSUN HAZIRLIĞI

Rahmetli sevgililerimizin anısına...

Rahmetim'dan Kadıköy Boğa'ya doğru çıkıyorum. Sabaha karşı dört...Yolun hemen sağ taraf tarafında kara saçlı bir kadın var. El işaretinden yakın mesafe talebi olup olmadığını anlamaya çalışıyorum.

Yaklaştıkça, beyaz tenini, iri yeşil gözlerini görüp mesafeyi umursamadan duruyorum. Bavulunu alıp bagaja yerleştirmek için dışarı çıktığımda yağın karı bacaklarımda ve kasıklarımda hissediyorum. Her hikâyenin temelini başlamadan çok önce atıldığından habersizim.

- Ablam bagaja koyulmı mı?

- Yok Yanıma alacağım. Arkaya sığar... Hayır, hayır, lütfen... Ben taşırım. Siz kopya kapatın... Teşekkürler...

Arka koltukta bir koca bavul ve hüzünden beş saat önce ölmüş bir kadınla ilerlemeye başladım. Ağzından tek kelime döküldü: Çamlıca...

- Ne o öyle abla, yanında?

- Bavul.

- Önemli herhalde senin için?

Hıçkırmaya başladı. Kadınlar, ağlamanın hakkını her zaman verirler. Annem de hakkını verirdi ağlamanın. Börek ve kısır yerken, Hülya Koçyiğit'e ağlardı. Cenazelerde birkaç kadın toplanıp ağlarken, başörtüsünün ucunu mendil olarak kullanırlardı.

Anlamsızca acı çekmeyi en iyi bu kadınlar bilirdi. Şimdi bu kadınların çocukları da genlerine sahip çıkıyordu. Bu kadınların en büyük meziyeti, ağlarken kendilerini anlatmaya devam edebilmeleriydi:

- Kalbim acıyor. Onun da kalbi en son, aynı acıyı hissetsin istedim. Ölürlen, kalbinde duyduğu en son şey ağız olsun istedim. Marcel Broodthaers'ın aku gibi, Frida'ya giren demir gibi...

Öyle bir şey damarlarını palatsın ama bir hikâyesi de olmasın istedim.

- Yazıkmiş... Sonra ne oldu abla?

- Hiç. Banyodan çıkmıştı. Muhtemelen aynı kokuyu kullanıyorduk. Bunu yaklaşık altı ay sonra anlamıştım. Dünyanın bir yerlerinde şu anda bazı kadınların çok sevdiği kocaları ölüyordu, bazı genç kadınlar yaşlı adamları taşaklarını yalıyordu, sonra bu yaşlı adamlar kendilerine daha genç kadınlar buluyordu, hepsi kendini tek ve değerli sanıyordu... Buna bir son vemeliydi tann, dedim. O, beni dünyaya alıştırma çalışıyordu.

Alışmayacağı, dedim.

- Çok dertliymişsin be... Ben de Elazığ'dan geldim üç sene önce. Hâlâ alışmadım buralara. Sen nereliydin abla?

- İnsanın canı acayince, işin tuhafı, canı falan kalmıyor ortada biliyor musun? Banyodan çıkıp mutfağa geçtiği anda ben bunları düşünürken o, ekmekleri dilimlemeye başlamıştı. Eğer biri sen bir açıklama beklerken, ekmek dilimliyorsa, bil ki karnı acıkmıştır. Bu da kötüye delalettir. Değil mi?

- Hayra yoracaksın abla...

- Rüya değil ki bu...

- Olsun, yine de hayra yoracaksın abla.

Cümlemin bitmesiyle yeniden ağlamaya başladı. Çamlıca'ya az kaldığına şükrediyordum artık. Allah bu kadının iyiliğini versindi. Ya da belasını vermişti. İyi saatte olsunlardı.

- Sonra... Sana da olur mu hiç, tanımadığın birine kalbini açmak istersin birden? Ben, şey, şimdi öyle oldum biraz.

Sonra... Yanına doğru ilerledim. Küçük papatyaların olduğu, lacivert, mika saplı ekmek bıçağıyla ekmeği dilimliyordu. Ne yapsa beni kirilirdi artık. Özel bir şey yapması gerekmiyordu bunun için. Nefes alması, ekmeği dilimlemesi, dışarda yemeğe çıktığımızda karşı koltuğa oturması beni yeterince kınyordu zaten. Ona çok yalnızım, dedim. Bunu dememle birlikte kendi boynuna güzelim papatya çiçeklerinin olduğu bıçağı geçirdi.

Bembeyaz duvarlarımız mahvoldu... Ekmekler ekmek olmaktan, mermerler

mermer olmaktan, dolaplar dolap olmaktan çıkarken, aklımı kaçınıyor, kalbime mukayyet oluyordum.

- Ablam, geldik mi?

- Sigara içebilir miyim?

- İç, abla... Benden ol.

- Kusuruma bakma. Hani bazen, anlatmak istersen ya... Şey gibi bu, postacının mektubu okumaya hakkı vardır mesela. Sen de sevgilimi ve beni taşıyorsan, hakkın vardır diye düşündüm.

Kanım ayaklarımdan yukarı doğru çekilirken, frene basacak kudreti neremde bulacağımı düşünüyordum. Çamlıca'nın merkezinde, kuru fasulyecinin oradaki yokuştan yukarı doğru hızla çıkıyordum. Gazlamak, durmaktan daha kolay bir şey olmuştu benim için her zaman.

- Şey... Radyoyu açar mısın?

İçimde bir cami dolusu insan, hatim indiriyordu.

Yokuş biraz daha uzarsa, ilâhi kısmına geçecektik. O zaman radyoya da gerek kalmayacaktı. Ama bu kadın, sinirlenmeye gelmezdi. Radyoyu açtım.

Güliden Karaböcek, belamızı veriyordu:

"Bahuma doğacak günü bekledim

Sabnam her gün bir sabır ekledim

Hayatın elinden neler çekmedim

Küstüm sana dünya, başımam artık"

Güliden, lafını bitirir bitirmez, arka koltuktan gelen çılgılla birlikte boynuma dayanmış bıçağı hissettiğim an, ayaklarımdan çekilen kanın son kudretiyle geri gelip frene basmam ve bıçağın üstündeki papatyaları görmem dünyanın aynı dakikasına denk geldi.

- Ab-la?

- Bu şarkı... İn aşağı. 26 yaşındayım ve sekiz senedir beni anlatan hiç kimseyle rakı içmedim. Tamam mı? Öyle yalnızım ki sabahları kendime uyan diye ısrar edip beş dakika daha diye nazlanıyorum ardından.

Öyle yalnızım ki tam uyuyacakken, yastığı başımın altından çekip senin yaptığına eşek şakası derler ama diye bağırıyorum. Öyle yalnızım ki aynanın karşısına geçip kendime açılıyor, konuşmam sona erince kendime hareket çekip duygulanımı incitiyorum. Bunun anlıyor musun? Şimdi seni de dilimlemeden önce, ineeksin arabodan, benimle rakı içeceksin şurada.

Arabayı durdurdum. Ona kendimi teslim ettiğimde, bana canımı bağışlamıştı. Bavulu indirdik. Çamlıca'nın tepeye benzer bir yerinde üçümüz ayakta duruyorduk. Kara saçlı abla, nur içinde yataşı sevgilisi ve ben... Ağlamayı bırakmıştı. Elinde, çiçekli bıçağıyla bir kasaba hiç benzemiyordu. Katili andıran bir yanı da yoktu aslında.

- Ben artık, sevişmek için kendime ihtiyaç duymuyorum, biliyor musun? Ama ona ihtiyaç duyuyordum. Sevişmek güzeldir ve günah... Bu gece saat 12'den sonra kendime sevişme yasağı getirdim. Allah affetsin, günahı ortadan kaldırdım. Çok sevince, ondan nefret ediyorsun. Kalbimde, nasıl başka bir şeye yer kalmaz diye... Ben bu dünyaya alışmayacağım. Bu arada Güliden Karaböcek'i açmış alman tesadüf olamaz. Beni anlıyorsun sen. Değil mi?

- Öyle diyorsan, öyledir valla.

- Sen ne diyorsun bu işe?

- Ne diyeyim... Sen dünyaya küsmüşsün, dünyanın haberi yok abla. 🌸

Öyle yalnızım ki sabahları kendime uyan diye ısrar edip beş dakika daha diye nazlanıyorum ardından.

Neler Gördüm?

> Zamanın kardeşlik zamanı olmadığını

> Polisten sorumlu bakanın oğlunu polislerin götürdüğünü

> Bazılarının okulları gibi karakolları da olduğunu

> Yakında figürmenin ilkokula kadar ineceğini

> Olmayan darbeye darbe denip, darbe olana darbe denemediğini

> Kimsenin derdinin demokrasi olmadığını

> Derin devletin mezarından yeniden hortladığını

> Kendi içinde bölünme sırasının artık kimlere geçtiğini

> Para, iman ve gizli ajandanın kimde olduğunun belli olmadığını

> Azken kolkola duranların çokken birbirlerini yediklerini

> Bilimle yüzyıllardır ilgilenmeyince böyle birbirleriyle ilgilendiklerini

> Tek adama bağlı hareketlerin bereketi olmadığını

> Yapılan her kötülüğün yapana geri döndüğünü

> Takkenin düşüp kelin görüldüğünü

Her
tarafından
sızdıran
zamanlarda

Bakangör

YALNIZLIĞIN BAŞKENTİ

ŞAIR'İN PORTRESİ

Orta boylu, zayıf, kumral saçları dalgalı, geniş alınlı, iri kahverengi gözlü, uzun ve derin kirpikli, kar beyazı dişleri olan oval yüzü bir adam... Yüz çizgileri serttir; fotoğraflarında takındığı düşünür, gülümser, hayal kurar gibi pozlarda bile bu serdik kaybolmaz. Giyimi kışımı, hiçbir zaman derbeder olmaz; ancak dikkat çekecek ölçüde özenli de sayılmaz. Saf ve otantik bir mükemmellik sıklar içinde. Yüzüyle sıkça oynar. Sakalının kararsızlığı ve ara sıra maviye çalan boyasıyla bir 'kibrit çakımı'nın ışığına gizlenir sanki. Sürekli gittiği bir berberi olmaz. Evde usturalı bir tarağı vardır. İki ay memurluktan ayrılıp tekrar memurluğa döndüğü gün, berbere gider: 'Seferden mi geliyorsun abi?' diye soran berber, onu kamyon şoförü sanmıştır. Utandığından bir daha o berbere uğramaz. Küçük bir grup içinde Ahmet Cemil acıları yaşar. En yakın çevresinin içinde dağ başları kadar yalnızdır. Dostoyevski hayranıdır. Sesinde hep uykusuz bir Türkçe vardır. Konuşurken gözlerini hep kısar. Her zaman Bir Tereddütün Romani gibi konuşur. Yalnızdır. İçer kapam ve çekingendir. Son derece utangaç ve sessizdir. Gidip bir dükkanda bir şeyin fiyatını soramaz. Başkalarına sordurur: çoğu zaman. Bir şeyin yarım kilosunu alamaz. Hayatındaki temel duygu, bir yanlışlığın giderilmesidir. Filmilerin o sahnelerinde hep gözleri dolar. Sözelimi, bir filmde kadınla erkek karşılaşır; sonra bir yanlışlık yüzünden ayrılırlar. Yanlışlık anlaşılır; birbirlerine koşarlar. Yanlışlığın düzeltilmesini görünce gözleri dolar.

ŞAIR'İN 'YSİ

Nüfus cüzdanındaki adı Cemalettin Seber'dir. Başlangıçta, Cemal Süreyya diye yazar adını. Eskişehir Vergi Dairesi'nde çalışan, Üvercinka -güvercin kani- adını verdiği uzun boylu, beyaz tenli, güvercin salınlı sevgiliyle girdiği iddiada kaybeder ikinci 'Y' harfini ve o günden sonra bir daha hiç kullanmaz. Borcuna bu kadar sadıktır. Güvenilir insandır. Üvercinka'ya kısa süreli bir birliktelik yaşar. Üvercinka, lise mezunudur ve üniversiteye hazırlanmaktadır. Cemal Süreyya ise evlidir.

ŞAIR'İN GURBETİ

Doğuludur. Fırat'ın değişik isimler aldığı yerlerden gelir. 1931 Erzincan doğumlu, bir Dersim sürgünüdür. Nüfus cüzdanında 10 Ağustos yazsa da belli bir doğum günü bile yoktur. Ancak, bu bilinmezliği de şirsel kılar. Sevdiklerinin doğum günüyle aynı güne denk getirir, bilinmeyen o günü. Göçebedir. Muhacirdir. Fırat kenarının ince dumanıdır. Sevdiklerinin yüzüne bile sürgündür. Uçurumda açan çiçektir. Beyaz gülüşlü bir kardelendir. Deniz kaçını bir ulusun çocuğudur. Gurbetün anlamını, 'göç yolları'nda -bir yük vagonunda- gözlerini açarken öğrenir. Trene binerken özenle ayakkabısını çıkaran küçük kızın fotoğrafı hep belleğindedir. 'Sürgün' olmasından hep tedirginlik duyar. Bilecik'te ilkokul öğrencisiyken kimsenin bilmesini istemediği şeyi herkesin bildiğini öğrenince çocuk dünyası yıkılır. O ne kadar gizlerse gizlesin, adı çoktan konulmuştur: 'Kürt Cemal' Sürgün yurdundan izinsiz ayrılıp İstanbul'a geldiği için, Sansaryan Han'da bir gecelik deneyimi vardır. Henüz 11 yaşındadır. Erzincan, Bilecik, İstanbul, Ankara... Sonra bütün bir Anadolu... Göçebelik hiç bitmez. Hangi şehirdeyse orası, yalnızlığın başkentidir.

ŞAIR'İN ADRESİ

26 yılda 29 ev değiştiren, adres olarak PTT'den kiraladığı posta kutularını kullanır. PK. 1349 Karaköy-İstanbul adresindeki kutuya bakar yıllarca. En son yaşadığı evin bulunduğu sokağa Cemal Süreyya adı verilir. Hiçbir şeyi yoktur akıp giden sokaktan başka.

ŞAIR'İN PARASIZ YATILISI

Haydarpaşa Lisesi'nde parasız yatılıdır. SBF'de maliye ve iktisat bölümünü seçer. Ece Ayhan, Sezai Karakoç ve Muzaffer Buyrukçu'yla arkadaş olur. İyi notlar da alan kötü bir öğrencidir. Oktay Akbal'ın Aşksız İnsanlar'ını Cebeci-Sihhiye arasında yürüyüşe yürüyüşe ve gide gele okuyup bitirir. Maliye müfettişliği devletin en büyük kariyerlerindendir. Yılda 3-5 üniversite mezununun girebildiği bir memuriyettir ve bunu SBF'ye göre be

öğrencisi Cemal Süreyya başanır. Hayat için, büyük bir başlangıçtır. Beden Terbiyesi'nin tefüş ederken masanın üzerine konulan bileterleri geri verip parayla bilete alarak maça giden bir müfettiştir.

ŞAIR'İN DERGİSİ

Dergi çıkarmak, onun için şiir yazmak gibi bir tutkudur. Dergileri, evi barkı gibi görür. Sürekli yazacağı bir dergi olmağı zamanlar, kendini sokakta kalmış gibi hisseder. Ona göre, 'dergiler bir edebiyatın laboratuvarıdır.' Memuriyeti sırasında görevle gidip 1 yıl kaldığı Paris'ten getirdiği arabayı satıp dergi çıkarır. Papirüs serüveni belki hak emediği ilk yenilgidir. 'Bir dergi gibidir onun hayatı- Bu yüzden ölmez batır.' Çağaloğlu Eser Han'da kiralanan küçük bir oda, evden getirilen birkaç eşya... İlk sayının masrafı 1500 lira, cepteki para 50 lira... O günlerde büroya Edip Cansever uğrar. Çıkarken yerdeki eski püskü bir halya gözü ilişir. Cansever, aynı zamanda antikacıdır. 'Bu iyi bir şeye benziyor,' der. Kapalıçarşı'da ortağı Jak'la bir antikacı dükkânı vardır. Yarım saat sonra Jak gelir. Halya bakar. 'Siz, bunun üzerine basıyor musunuz?' diye sorar. Halyı katlar, alır gider. Biraz sonra, yardımcı çocuk parayı getirir, elinde 2000 lira vardır. İlk sayı, bu halinin parasıyla çıkar. Dergiye halya teşekkür ilanı koymayı bile düşünür. Dergiciliği şairliğinden ayırmaz. Şair olarak ne kadar özgünse, ne kadar yaratıcıysa dergici olarak da öyledir. Sözelimi, Orhan Veli özel sayısı hazırlanırken bir sabah gözleri ışıltılı gelmiştir büroya. Yaprak'ın lastik mührünü bulmuştur. Her sayıya bu mührü elle teker teker basar. 1500 derginin belirli sayfalarında Yaprak'ın orijinal lastik mührü vardır.

ŞAIR'İN MÜDÜRÜ

Papirüs serüveninden sonra tekrar döner memuriyete. Bu kez iddialı olarak: Maliye Teknik Kurulu üyeliği ile başlayan çizgi- Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğü ile noktalanır. Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon önyargılı teftişinde hiçbir olumsuzluk bulamayıp 'Her şey yolunda, ama burayı pek temiz bulamadım,' deyince Cemal Süreyya da 'Burası bir iki saat öncesine kadar hiç kirlenmemişti,' karşılığı verir. Yüreği haric, bütün kapıları açmıştır bakana. Çıkarken alın tozu kalmasın diye paçalarını silkeleyen bir şair müdürüdür.

ŞAIRİN AŞKI

Bütün sevgilerine 'Annem çok küpükten öldü / Beni öp sonra doğur ben' diye seslenir. Erotizm, romanizmde iç içedir onda. En çok da 'Keşke yalnız bunun için sevsen seni' öznesini kullanır. Kendi kendine mektup yazar. Aşk, ona göre aynı masada mektuplaşmaktır. Ütopyası, kendi mektubunun postacısı olan kızdır. Hep aşiktir. 'Sevmek ne uzun bir helimedir.' İki resmi olmak üzere, yedi kez evlenir. Nerde bir çift göz görse tutar onu sevgilisine tamamlar.

ŞAIR'İN ÇOCUKLARI

Memo Emrah'ın annesi Zühal Teldkanat'ır. Oğlu Memo Emrah'tan çok çeker. Acıbadem'de otururken oğlu Emrah üşümesin diye bir gece Papirüs dergilerini yakmak zorunda kalır. Ölümüne yakın

oğlundan dayak yediği iddia edilir. Babasına inat İslam (!) olan, Dar-ül Harp söbünü dininden düşürmeyen Memo Emrah'ın babasının ölümünden çok kısa bir süre sonra bir kazada ölmesi acı bir tesadüftür. 9 Ocak 1990 gecesi, Memo Emrah, babasını mutfakta bulur. Saat, iki buçuktur. Masanın üzerinde bir duble rale vardır. Buzdolabından su alırken fenalaşır. Memo, babasını salona çağır. Yüzünü yıkar, kendine gelir gibi olur. Annesini uyandırır. İlk yarıda haber verilir. Hastaneye kaldırılır. Akşamüzeri dört sıralarında yeniden fenalaşır. Bu kez kendine gelemez. Ölümün yarattığı şok yatışmadan bir söylenti çıkar: Memo, öldürmüştür babasını, üstelik döverek. Memo hakkında dava açılır. Basın, Zühal Hanım'ı da ortak eder bu cinayete. Memo, 'Keşke, ben ölseydim!' der sadece. Zühal Hanım, evin eşyalarını dağıtır. Elbiselerini, Cemal Süreyya'nın kızkardeşine, kitaplarını, notalarını 2000'e Doğru dergisine verir. Daktilosunu ise kendisi alır. Cemal Süreyya'nın mezarını yaptırır, mezar taşına 'Üstü Kolsun' şiirini yazdırır.

Aradan yedi ay geçer. Bir cumartesi akşamı lızı İçsel'e gider. Ertesi gün öğleden sonra evine döner. Başsağlığı dikleriyle karşılaşır evinin kapısında. Memo Emrah öldürülmüştür. 13 Ağustos 1990'da toprağa verildiğinde, 'baba katili' olmadığına dair verilen rapordan haberdar değildir. Birkaç gün sonra çıkan rapora göre, Cemal Süreyya'nın ölüm nedeni, beyin felci ve kalp krizidir. Zühal Hanım, karan gazete ilanlarıyla duyursa da söylenti gerçeği aşmıştır artık. Ayça'nın annesi, onun ilkaşku, ilk eşi, üniversite son sınıfırken evlendiği Semra Hanım'dır. Parasız günlerinden birinde lızı Ayça'ya şiir karalamalarını vererek 'Bunları sakla, ileride para eder,' der. Kızı, şiirlerinin ne kadar saçma olduğunu söyler. Kızının nikâhında bulunamaz. Çünkü, haberi değildir. İzmir'e gidişlerinde arkadaşlarına bir hanımla buluşması olduğunu söyler, ortadan kaybolur: Bu buluşmalardan her dönüştü dalgırı, suskun, üzümlü üzümlü arkadaşlarının dikkatini çeker. Buluştuğu hanım kız Ayça'dır. Babasıyla yıldızı bir türlü barışmayan kız...

ŞAIR'İN İMZASI

Kadıköy sahilinde yürürken her an karşıdan Fazıl Hüsni Dağlarca gelebilir düşüncesiyle önü hep jilklidir. Dağlarca, onunla konuşmayınca 'Bugün ağam sudan soğuk bakıyor' der: Fazıl Hüsni Dağlarca'ya kurgun; Ece Ayhan'a buruk; Sezai Karakoç'a özelele gider. Sezai Karakoç'un imzalı tek kitabı Cemal Süreyya içindir: 'Şahdamar, Cemal Süreyya'ya, Kardesim Paris'e ideoloji ihraç et, ideoloji... 24/04/1962' Elli dokuz yaşında, yedi kırkaltı ömründen dört yıl abıcağı ölür. Ölümü siyah bir lakûl gibi alına düşürür. Yedi kırkaltı ömrü yaşamasa da ikisi nikâhı olmak üzere, yedi parmağı yüzük talar. Cemal Süreyya'nın Halic'in kırsındaki Kubaksız mezarlığında yatmasıyla imzası arasında ilginç bir benzerlik vardır. Şair, parafında yalnızca Cemal'i kullanır. Ki, bunda insan yüzü son derece belirgindir, parafına bakarak imzasında profilden bir insan yüzü çizdiğini ve bu çizimde kulak bulunmadığını görmek mümkündür.

YOL BİTMEZ

Öğle sıcaklığında Cumhuriyet Caddesi'nde yürüyorum. Biraz ileride Karabaş Hukuk Bürosu olması lazım, Ziraat Bankası'nın karşısında diye tarif ettiler. Orada Füsün Hanım'a belgeleri bırakıp vekâletname örneği alacağım, notere götüreceğim, vekâletname çıkaracağım, hukuk bürosuna geri getireceğim. Saat 3'e kadar da ofise dönmem lazım, Arif Bey gelecek. Bu sefer de beni bulamazsa tatsızlık çıkacak. Bu arada yanımda fazla nakit olmadığını fark ediyorum, noter bir sürü para ister kesin. Kredi kartı kabul eder mi acaba? Yolda bir bankamatik bulsam çekerim, olmadı Ziraat'ten nakit avans çekerim.

Sırtından ellerim terliyor, ter elimde tuttuğum belgelere bulaşıyor. Keşke bir dosya alsaydım. Caddenin sağından yürüyorum. Tarife göre Ziraat Bankası karşıda kalacak, Hukuk Bürosu da benim bulunduğum tarafta olmalı. Sağdan binaların arasından deniz görünüyör ara sıra. Dükkanlar var cadde boyunca, dükkanlarının önüne koydukları sandalyelerde oturan esnaf çay içip sohbet ediyor. Küçük bir çay ocağı, yanında berber, yanında bakkal, birbirlerine laf atıp gülüşüyorlar. Çok susadım, bakkaldan bir küçük su alayım. Bir de gazete almayı akıl ediyorum, belgeleri arasında daha kolay taşıyım. Büyük bir manavın önünden geçeceğimi söylemişlerdi, burası olmalı. Arkasından mobilyacı var birkaç tane yan yana. Bir sokak geçiyorum, sokağın köşesinde, asmalar altında bahçesi olan bir kahvehane... Biraz ileride bir ilkökul çıkıyor... Sonra önlerinde küçük bahçeler olan apartmanlar, orada oturan işsiz güçsüz gençler, bir arkadaşları geliyor, hepsiyle teker teker kafa tokuşturuyor. Ne güzel! Kafasını kullanmayı bilmeli insan.

Solda Ziraat Bankası her an karşıma çıkabilir. Aslında şimdiye kadar varmış olmalıydım, epeydir yürüyorum. Füsün bana kartını vermişti ama yanımda mı acaba? Hayır değil. Daha ihtiyatlı olmalıyım, daha düzenli olmalıyım ve daha hızlı yürümeliyim. Sağda dükkanların önünden geçiyorum yine. Biraz önceki dükkanlara benziyorlar. Bu caddedeki bütün dükkanlar birbirine benziyor zaten. Ama bunlar... Biraz önce yanımdan geçtiğim dükkanların aynısı sanki. Su ve gazete aldığım bakkal. İçeri giriyorum. Aynı adam mı? Galiba. Bilmiyorum. Yüzüne dikkat etmedim ki! Berberin önünde oturan adamlar var. Aynı adamlar mı? Ne bileyim! Sohbeti kestiler, bana bakıyorlar. Yürümeye devam ediyorum. Bir yerden geri mi döndüm acaba? Hayır, dümdüz yürüyorum. Benzettim herhalde.

Biraz daha ileri de büyük bir manav var. Buraya dikkat etmişim işte. Aynı yer burası. Aynı yerden bir daha geçiyorum. Nasıl olur? Yüzümden ter fışkırıyor. Bu zaman sıkışıklığında yanlış bir yola sapmayı başarmışım, nasıl bir gezilecek alırsam

artık! Hızlanıyorum. Binaların arasından deniz görünüyör bazen. Deniz sağ tarafta. Kendi kendime "deniz sağ tarafta" diye tekrar ediyorum. Eğer bir yerden dönüyorsam fark etmeden, denizin bir süre için sol tarafımda kalması lazım. Yoksa öyle değil mi? Hiçbir şey düşünmüyorum. Asmalı kahve... Kafa tokuşturan çocuklar... Arkamdan konuşuyorlar: "Ne diyor o?" / "Deniz sağ tarafta, diyor" / "O ne demek lan, ha ha ha!".

Berberin önünden geçiyorum yine. Nefes nefeseyim, ağlayacağım neredeyse. Birisi laf atıyor: "Hayrola birader, ne dolanıyor buralarda?" Dolanmak mı, dolanmıyorum, dümdüz gidiyorum Karabaş Hukuk Bürosu'na doğru. Ama varamıyorum. Koşmaya başlıyorum. Manav... İlkokul... Asmalı kahve... Nasıl bir kabus bu? Yere yığılmak üzereyim. İki kişi koluma giriyor: "İyi misin kardeş? Ne oldu, neyin var?" Açıklamaya çalışıyorum, "Dümdüz yürüyorum... aynı yere geliyorum... manav... berber..." derin derin soluyorum, neden bahsettiğimi anlamıyorlar. Beni kahveye doğru sürüklüyorlar, "Acelemlerim var, günümü lazım" diyorum solumalarımın arasında, "Dur yeğenim, sakın ol" diyorlar.

Kahveye oturuyorum, önüme bir ıhlamur geliyor. Birazdan yaşlı bir adam gelip ağır ağır yanıma oturuyor. "Geçmiş olsun evlat" diyor, elini omuzuma koyup, "Anlat bakalım, derdin nedir?" Gülmeye başlıyorum, "Gülersiniz bana" diyorum. "Sen bir anlat hele" diyor:

Anlatıyorum. Dümdüz yürüdüğüm halde, dönüp dönüp aynı yerlere geliyorum. Çok acelem var ama gideceğim yere varamıyorum. Kabusta mıyım? Delirdim mi?

"Hayır, delirmedin evlat, sadece varlığın özünü gördün" diyor. "Dönüp dönüp aynı yere geliyorsun, çünkü herkes, her şey, dönüp dönüp aynı yere geliyor. Sen günler geçiyor sanıyorsun ama aslında hep aynı gün geçiyor. Yıllar geçiyor sanıyorsun, hayatlar geçiyor sanıyorsun ama hayat hep yeniden başlıyor. Dünya dönüyor, yıldız sistemleri, galaksiler... Hele elektronlar... O küçük cici şeyler yok mu? Her şey onların başının altından çıkıyor. Her şey dönerken bir sen dönmüşsün çok mu?"

Bir aydınlanma halindeyim. Evet, istediğim kadar koşturayım, hedefime varamayacağım. Çünkü her şey dönerken dümdüz gidemezsin. Ve bu ıhlamur da çok sıkı bir ıhlamurmuş gerçekten.

"Nereyi arıyordun sen bakayım?" diyor yaşlı adam. "Ziraat Bankası" diye mırıldanıyorum. "Aha burada" diye caddenin karşısını işaret ediyor. Hakikaten de tam gösterdiği yerde bir Ziraat Bankası var. Ne güzel! Devletimizin güzide bir bankası... Çiftçimizin dostu... Tam da olması gereken yerde... Neden arıyordum ki ben Ziraat Bankası'na?

ANTİKA PAZARI

SEN NE YAP BİLİYOR MUSUN?

- Eğer anlıyorsan, pazara düşen malzemeyi ilk sen al çünkü el değiştirdikçe fiyat yükselir.
- Leman Sam eski kıyafetlerini orada satıp çevredeki kedilere mama alırmış. Mama parasına Leman Sam kıyafeti alabilirsin. (Bir daha yapar mı bilmem)
- Sevgiline, eşine, dostuna çok ucuza yüzük, kolye, saat, gözlük vs. al.
- Kahvaltıyı orada yap, gözleme ye, çorba iç.

NEREDE: Cumhuriyet mah. Gökkuşluğu Lala Şahin Sok. No: 6 Bomonti / Şişli (Ya da Bomonti'ye git, organik pazar nerede sor, tarif ederler)

Cumartesi günleri ise organik gıda pazarı oluyor. Ortalama 200 tezgâh var. Ve yeni eşya satışı yasak. Fakat Bahri abinin (pazarın en eskisi) dediğine göre şimdilerde antika pazarı, bit pazarına dönüşüyor. Zira antika değeri olmayıp da (işte tam da öğrenciler için) eski ve ucuz ürün satan birçok tezgâh var. Gelgelelim satıcılara. Cıvardaki kulelerde, havuzlu sitelerde oturan, İstanbul Türkçesi ile konuşan, para üstü verirken oje tırnaklarını piyano kullanır gibi zarafetle kıvrıran satıcılar var.

Şöyle bi gezersen rastlayacağın şeylerden bazıları:

150 yıllık matbaa klişeleri (eski yazıyla) 150 TL, Mevlevî kudümü 250-300 yıllık, çifti 600 TL, Start tabancası (10 cm büyüklüğünde) 75 TL, Dört adet eski plak 10 TL, Lepper/Alman bisiklet selesi (amorösörlü) 300 TL, 1950 yılına ait seyahat amaçlı benzin ocağı (15 cm büyüklüğünde) 150 TL, 6'lı porselen çay takımı 800 TL, 1930'lardan kalma körüklü fotoğraf makinesi 600 TL, Gameboy 50 TL, Oyun kasetleri 10 TL, Yüzükler 10 TL, Kıyafet çanta, ayakkabılar bit pazarı fiyatına.

Çekinme eskici, içeri buyur Burada bir aşkın ateşi uyur Baktıkça içimin yangını büyür.

Cemal Safi

Roni Morgulles dedi ki:

Birçok koleksiyonum vardır. Bunlardan çok zaman kitap/yazı üretirim. Bazıları ilerde kullanılabilecek koleksiyonlardır.

Sendika rozetleri, Kemalist tören ve müsamere fotoğrafları... Hiçbir şey bulamadığım zaman bile burada gezmek çok güzel oluyor. Satıcılarla muhabbetimiz var, alışveriş biraz da bahane.

Rahmetli Tuncel Kurtiz bu pazarın müdavimiymiş. Ayrıca Ali Kırca, Rahmi Koç, Leman Sam, Şevval Sam ve Dönem filmi/dizisinde oynayan oyuncular da. İşte sana "Adamlar böyle böyle zengin oluyor." sözünün cuk oturduğu bir anekdot. Rahmi Koç, sık sık gidememiş pazara beğendiği bir şey bulunca onu ucuza almaya çalışmış. Öyle bir pazarlık yapmış ki, herkes kavgaya var sanırmış.

Genelde sokakta yaşayan insanlardan korkulur ama sokakta kalan insanların da korktukları şeyler vardır. Sokakta kalıyorsanız, bu korkuları hızlıca atlatmak için korunma ve güvenlik yöntemlerini öğrenmeniz gerekir.

KORUNMA

Fiziki saldırılardan korunma

Sokakta yaşayan insanların hayvanlara çok daha samimi yaklaştığını biliyoruz. Özellikle köpekler, hem yalnızlığınızı unutturacak bir dost olabilir hem de gece siz uyuduktan sonra muhteşem bekçilik yapabilir. Geceleri uyuduğunuzda başınıza ne geleceğini kestiremezsiniz, yanınızda bir köpek olduğunda kimse size yaklaşmaz. Böylece hem güvenliğinizi almış hem de muhteşem bir dost kazanmış olursunuz. Başka bir güvenlik yöntemi de (pek tasvip etmesek de) delici ve kesici alet taşımaktır. Bu aletleri kullanmaktan ziyade, caydırıcılığını devreye sokun. Eğer sizi dövmek isteyen kişiler birden fazlaysa bıçağı onlara değil kendinize yöneltin. Böyle bir psikopatlığın karşısında herkes biraz durup düşünür, size saldırmaktan vazgeçer.

Kişisel bakım ve hijyenle hastalıklardan korunma

Sokakta hastalıklardan korunmanın en kolay yolu kendinize ve temizliğinize dikkat etmenizdir. Bunun için mümkünse 20 günde, mümkün değilse en fazla ayda bir banyoya veya hamama gitmeniz gerekir. İstanbul'daki birçok hamam turistlere hitap ettiğinden, sokakta yaşayan insanları parasıyla bile almıyorlar. Bu gibi durumlarda, herkesin kullanıma açık olan hamburgercilerin, pizzacıların veya kahvecilerin tuvaletlerini kullanabilirsiniz. Bulabilirsiniz bir sabun, bulamazsanız herhangi köpüren bir deterjanla ve yanınızda bolca peçeteyle (Havlu yerine kullanılacak) tuvalete girin ve kapıyı kilitleyin. Soğuk suyla da olsa rahatça duşunuzu alabilirsiniz. Bu yöntemle kıyafetlerinizi de yıkayabilir, hatta bazı tuvaletlerde bulunan el kurutma makinalarıyla kurutup tekrar giyebilirsiniz. (Çok kullanılan bir yöntem olduğunda bazı mekânların tuvaletlerine şifreli kapılar kondu. Ama o şifreyi kırmamanın da bir yolu var)

Sokakta imajınızın çok önemi yoktur, hatta çoğu zaman başınıza bela da açabilir. Bu sebeple her zaman saçlarınızı 3 numara kestirmenizi tavsiye ederim. Berber sorununun en rahat çözümü; kendi makinenizi ediniz imajınızı belirlemenizdir. (Uzun bir süre Aksaray bölgesindeki sokak çocuklarının saç şekillerindeki belirsizlik, onları benim saç tıraşı yapmamdandır.) Eğer tıraş makinesi almak gibi bir imkanınız yoksa, herhangi 50 yaş üstü berberden rica edebilirsiniz. Sizi kırmayacaktır ama şimdiki kuaförlerden bahsetmiyorum bu ayrıma dikkat edin.

Uzun saçın her zaman baş belası olduğunu söylemiştim. Öncelikte

kavgalarda hep dezavantajlı olursunuz, ikincisi ve en önemlisi bitlenirsiniz. Köpeklerden geçebilen bütün haşereler size geçtiğinde, en çok saçınızda yuvalanırlar. Bitendiyseniz hemen bir önceki yöntemi uygulayıp saçlarınızı 3 numara kestirin. Eczanelerde satılan bitlenmeye karşı ilacı almayacağınızı hesaba katarsak, eski yöntemlere dönmek gerekir. Bir yerden odun külü bulun, biraz suyla çamur kıvamına getirip kafanıza ve kaşınan yerlerinize sürerek yarım saat bekleyin. Yarım saat sonra durulayın, bitlerin gittiğini göreceksiniz.

Psikolojik korunma

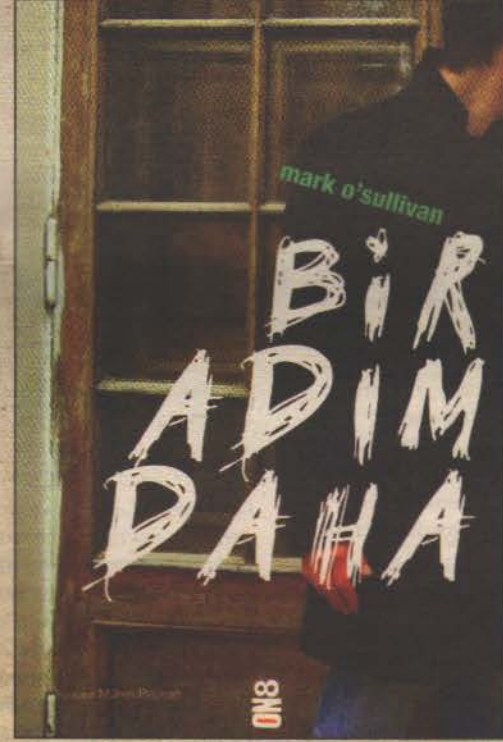
Sokakta yaşayan insanların birçoğunun madde kullanması tesadüfi bir şey değildir. Hepsinin tarihinde, unutmak istediği onlarca hikâyesi var. Sokakta kaldığınız sürece tanıştığınız kimseye özel ve geçmişe yönelik sorular sormayın, böyle sorulara cevap vermeyin. Çok daha genel şeyler konuşmaya çalışın. Şayet değilseniz, hızlıca bir takımın taraftarı olun ve ona ölesiye sarılın. İnanıldığınız bir gerçek sorulduğunda o takımı söyleyebilirsiniz ve sabahlara kadar futbol konuşabilirsiniz.

Gönül ferman dinlemez biliyorum ama âşık olmaktan mümkün olduğunca kaçın. Sokakta yaşarken yaşadığınız duygular hep tavan yapar, acıyı da sevgiyi de en uçlarda yaşarsınız. Böyle bir kaos üzerinde yaşanan aşk size ıstıraptan başka bir şey sunmaz.

Müzik tercihinde ise; sokakta yaşayanların genel zevkinden uzak durmaya çalışın, daha umut dolu sevimli parçalar dinleyin. Çünkü bugünlerde sokakta hit olan bütün parçalar 'arabesk rap' denilen yeni türeyen bir türden. İnanın, dinlediğinizde insanın üzerine anlamsız bir keder çöküyor ve sürekli bütün sevdikleriniz ölmüş gibi geziyorsunuz. Şimdi sizi bir arabesk rap sanatçısı olan 'Ceyhan Prensi'nin şarkı sözleriyle baş başa bırakıyorum. Kendinize dikkat edin.

dost saydıklarım kefenimi dikti / ölüm yakın bize, ecel peşimde / hani nerde lan benim gardaş dediğim / neden içiyom ben? nerden bilesin / niye doğurdun ki sen beni ana / her gün vuruyom kuru kuru kubar / çıkarmıyım ki bilmem yanna / bedenim eriyor, kimin umurunda? / bırakın tabutumu kendim taşıyım / kalbimin ritmi ecelle yarıyor / dur bir son kez dinle sen beni / bedenim kirli melek gelir mi? / sorma be gardaş kader de böyle / ben mi yazdım ki hadi sen söyle / var mıdır bilmem, arımdan ağlayan / çoktur bilirim kuyumu da kazan... 🌸

“Özür dilerim dedim içimden. Özür dilerim. Cevabı da kendi kendime verdim: Artık çok geç, kahretsin ki, çok geç...”

Durduğun yerden gördüklerin, öykünün ne kadarını anlatabilir?

Kesilmiş üç genç hayat, üç ayrı mücadele. Nance farklı olmayı dert etmiyordu, ta ki aidiyetini sorgulayana kadar. OD için, verdiği kararlar tartışılmazdı, ta ki ona ayna tutulana kadar. Seanie ise, kim olduğu ve ne istediğine dair hiçbir tutarsızlık yaşamıyordu, ta ki beklentiler boyunu aşınca kadar. Gerçekliklerine yaklaşmak için, önce uzaklaştılar sevdiklerinden. Şimdi bu mesafeyi tekrar katedebilecekler mi? Ödültü İrlandalı yazar Mark O'Sullivan, romanında bu soruya yanıt arıyor.

Ben de varım diyenlerin kitapları!..

EN KÖTÜ PAS EN UZUN GOL: 13 YIL

Kale direklerinin en tılsımlı bekçisi Albert Camus "Hayat hakkında düşünmekten sadece futbol oynarken kurtulabiliyorum" diyordu. Tüberküloza yakalanınca kaleciliği bırakan Camus'ü hatırlayıp gözlerinizi 6 parmak yukarı kaldırın; Maksat Spor Olsun yazıyor köşemin adında. İroniyi gördünüz mü?

Benim bu ironiyi idrak etmem hayatımın 3 yılını aldı. Sene 97, 11 yaşında bir çocuğum. Sigara dumanıyla tanırsal bir havaya bürünen mahalle kahvesinde Fenerbahçe maçlarını izliyorum. Ekranı görebilmem için üstümde formayla beni yüksek yerlere ve hatta kimi zaman buzdolabının üstüne oturtuyorlar. O zamanlar futbol benim için 90 dakikada biten ve sonra herkesin evlerine dağılıp olağan hayatına devam ettiği nikotin kokulu bol küfürlü bir oyun. Bir akşam o oyunun şöhretlerinden birine rastladım; babam tutup elimizden bizi BKM'deki Otogargara oyununa götürmüştü. Kardeşimle yan yana otururken önümden upuzun boylu, siyah saçlı bir adam geçti. Yanında elini tuttuğu sarışın eşiyile birlikte yerlerine oturdular. Işıklar söndü ve oyun başladı; Fevzi Tuncay gözden kayboldu karanlıkta. Göremez oldum...

3 sene geçti; 2000 yılı ve aynı kışa kışanadayım. Boyum uzamış ve artık ben de biyıklı adamlar gibi sandalyelere oturuyorum; ilk sosyal eşliğime kavuşmuşum yani. 14 Nisan akşamı Beşiktaş - Galatasaray derbisini izlemek için yine yerimi alıyorum ve maç başlıyor. Beşiktaş, maçı kazanırsa ligin bitimine 6 hafta kala Galatasaray'la puanları eşitleyecek ve şampiyonluk yolunda mühim bir adım atacaktı. 1-0 öne geçen Beşiktaş için maç 79 dakika yolunda gitti. Fakat 1 dakika sonrası Fevzi için tam 13 yıldır sürüyor. "Çok ters bir hareket, maçın yıldızlarından Fevzi topa vuramıyor ve Galatasaray eşitliği buluyor. Maçın 1-0 önde gitmesinde büyük rol oynayan Fevzi, Halilagic'in geri pasını ıskala geçiriyor ve top ağlara gidiyor" diyordu maçın spikeri; kahvede küfürler, Fevzi çimlere çöküp kalmış, eşi tribünde ağlıyor ve Beşiktaş ligi 2. bitiriyor. Sonra ışıklar sönecek ve Fevzi gözden kaybolacaktı karanlıkta.

Aslında gol şöyle olmuştu; pas Fevzi'ye gelirken, top çimdeki bir terslikten, ufak bir engebeden sekmiş ve ıskalmasına yol açmıştı. Ama o terslikten sonra arka arkaya hatalı goller yemeye başlamıştı Fevzi; Denizli maçında bir ortayı ağlara tokatlıyor, hemen sonraki Rize karşılaşmasında da üstüne yavaşça gelen meşin yuvarlağı - ya da kaderin cilvesini - avuçlarının arasından geçiriyordu. Fevzi o gün de yere eğildi, ağlama krizine girdi ağların içinde ve sonra kafasını defalarca kale direğine vurdu. Fevzi, rakip takım taraflarının dalga geçtiği adam olmuştu artık.

Kariyerinin sonuna kadar, şu tezahüratı bağırırdı rakip taraftarlar; "Fevzi kafanı direklerle vur!" Futbol ya da spor buydu işte; insanın genetik kodunu mizah, şiddet, dram ya da ahlak yoluyla çözüyordu kolayca.

İlk eşiyile evlilikleri'ne ailesi onay vermeyince intiharı deneyen Fevzi, kısa bir süre sonra çok sevdiği o kadınla evlenmişti ama uzun sürmedi; borç batağına girdi, 14 Nisan günü tribünde gözyaşlarına boğulan eşiyile ayrıldılar, babasını kaybetti, Beşiktaş'ta yedek kulübesine hapsedildi ve 2002'de Beşiktaş'tan ayrılıp birçok Anadolu kulübünde şansını denedi. Kariyeri değil kaderi düşüşteydi Fevzi'nin; malum golden sonra Beşiktaş'taki formsuzluğuna çare antrenman programlarında aranmış, ihtiyacı olan moral ve güven kendisine verilmediği gibi kenara itilmişti. Herkesin sırt çevirdiği bir kaleciydi saha dışında da artık; çünkü Fevzi kötü bir gol yemişti. Ve hayat, 14 Nisan akşamındaki o golün ve kaçan şampiyonluğun faturasını adresine yollamıştı; 13 yıl...

Fevzi kötü bir gol yemişti. Ve hayat, 14 Nisan akşamındaki o golün ve kaçan şampiyonluğun faturasını adresine yollamıştı; 13 yıl...

Nam-ı diğer "penaltı canavan" Fevzi, milli takımlarda defalarca forma giyen Fevzi, BKM salonunda önümden geçen devasa ve omuzları çökük hafif kambur adam Fevzi, ıskalayan Fevzi, kafasını direklerle vuran Fevzi, kova Fevzi... Birmedi; 14 Kasım 2013 günü yeni bir başlık attı hayat ona: Tutuklu Fevzi! 2 başarısız evliliğinden doğan 150 milyarlık nafaka ve tazminat borçlarını ödeyemeyince İzmir Adliye Karakolu'na giderek "İşsizim ve bu borcu ödeyemem" deyip hapis cezasını çekmeye boyun eğmişti. 14 Kasım günü her yerde elleri kelepçeli Fevzi fotoğrafı vardı; "Fevzi Tuncay Tutuklandı!" Oysa ki bir süre önce Beşiktaş'ta çalışma fırsatı bulmuş fakat "Üstümde Beşiktaş eşofmanı varken, kelepçeli bir şekilde cezaevine gidemezdim" diye düşünüp reddetmişti. Spor âleminde birçok isim Fevzi'ye yardım kampanyası başlatıp biriken borcu ödedi ve isminin yayınlanmasını istemeyen bir kişi hariç, para veren herkesin adı tek tek yayınlandı. Yayınlanmayaydı iyiydi...

13 yıl sonra Fevzi'yi hatırladık, "Yeter tamam cezanı bitti, o malum 80 dakika sona erdi Fevzi" dedik. Futbolun sadece futbol olmadığını kanıtta kanıtta kazıdık zihnimize ve bir şeyi anladık; Fevzi kötü bir kaleci değildi, biz kötü seyircilerdik. Tıpkı yine Camus'nün dediği gibi; ahlak ve insan üstüne ne öğrendiysek futboldan öğrendik. Çarşıya gerip günahlarımızı ödettiğimiz Fevzi ağabey, Otogargara'da ne diyordu o asker mektubunda?

"Buralar iyi, her yer çiçek. Çiçekler güzel, altındanaki mayınları saymazsan. / İnsanlar güzel, açlıklarını ve öfkelilerini saymazsan. / Bana gelince, ben çok iyim; göğsümdeki yara..."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

OT KAFE

İMZA ve SÖYLEŞİ GÜNLERİ

HAKAN BIÇAKCI

12 Ocak Pazar
Saat: 15.00 - 17.00

CAN BONOMO

26 Ocak Pazar
Saat: 15.00 - 17.00

maksat
muhabbet
olsun

Karaköy Kamondo Merdivenleri'nin oralar!
Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B
Beyoğlu / İSTANBUL

OtLaRkEn®

- Aşkım hayatım yakışıklı bebeğimle dergi yapmaya devam ediyoruz!
- **Türkiye gündemi ne güzel di mi, herkes istediği gibi sapıtabiliyor!**
- Bu dergide çalışmanın yolu saç sakal mı, cillop gibi gelirsek olmuyo mu kılıgombalak!
- **Böcek dışında toplamda, Kafka'yla ilgili tam olarak ne var aklında!**
- Geyik yapıyomuş gibi yaparken dergi yapmayı Oğuz Abi'den öğrendim ben!
- **Şarkı güzelmiş, bi daha çalsana!**
- Bu geceki dergi sabahlamasının muhabbet moderatörü kim, ona göre katılıcam belki!
- **Önce gülelim, espriyi sonra buluruz!**
- Gel seni derginin Kahvaltı Bakanı yapalım tombili!
- **Çok gizli entelim oolum ben, değerimi çok sonra anlıycaksınız!**
- Sayfa güzelmiş, bi daha yapsana!
- **F harfi nerde hafız? Onu bulsam, gerisi kolay aslında!**
- Tüm sinekler tavana ters yapıştıysa bil ki yağmur gelecek yeğen!
- **Deyimlerimizdeki bu cinselliğe ne diyosun aşkım hayatım yakışıklı bebeğim!**
- Dergi gecesini rüşvet ve ayakkabı kutusu muhabbeti yapmadan bitirdiğimize inanamıyorum!
- **Kocaman sayfa yapıyoruz, 50 kilobaytlık vesikalık fotoğrafla gelmeyin, üzerim!**
- Ohh bi dergi daha bitti, OT Kafe'de imzalı mimzalı söyleşi vardır, hadi muhabbete gidelim!

OCAK 2014 Sayı: 11 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Sureli Yayın - Yayıncı: MEDU YAYINCILIK
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Enes Hızal
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09

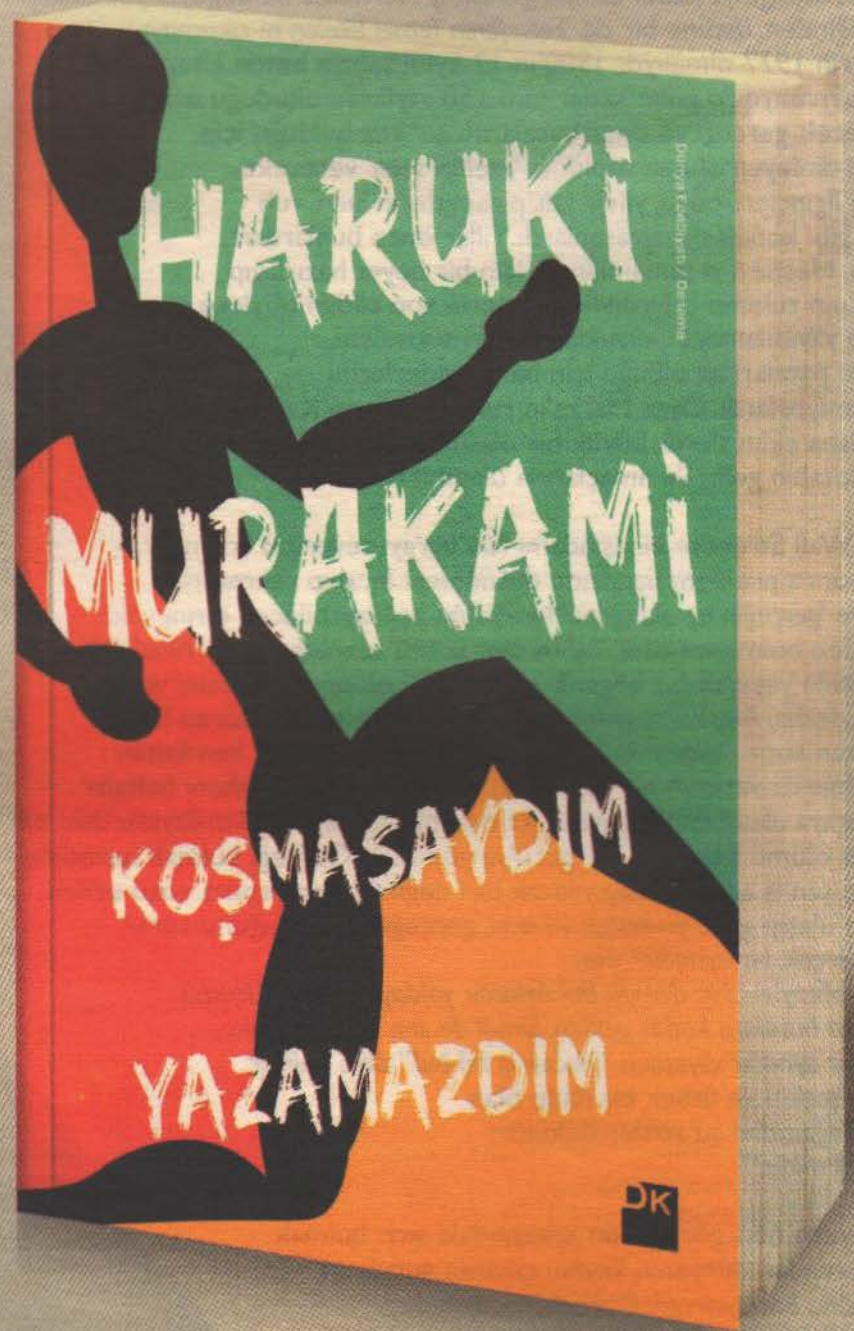
Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Cınar Cad. Kavak Sok. No:34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90

Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - ISSN: 1308-450X

OT La yayıncısının tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın haklarını sakladığı yayıncı, yazar ve çizimci yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın ortamında ve sanal ortamda kullanılamaz.

Koşmasaydım Yazamazdım
kendini “utangaç biri” olarak tanımlayan
yazarın belki de en kişisel kitabı

Haruki Murakami'den bir tutku olarak koşmak ve
bu tutkuyla terbiye edilen
yazma eylemi üzerine eşsiz bir metin...

“Çocukluğumda onların resimlerini ansiklopedilerde görürdüm. Sayfaları çevirirken, fizikçi, astronom, kimyacı, filozof kimliklerinde karşıma çıkarlardı. O yaşlarda yazılarını fazla okumaksızın genellikle resimlerine baktığım ansiklopedinin ressamı, herhalde benimle kafa dengiydi ki, gerçeği arayan bu büyük insanları, tam da onu buldukları andaki halleriyle resmetmiş gibiydi: Çoğunun yüzünde saygı, vecd ve huşu karışımı bir ifade olur ama bu halleriyle nihai gerçekliği gören bir bilginden çok, genel müdürün huzuruna çıkan küçük memurlara benzerlerdi. Belki de ressamın beceriksizliği sonucu ben ve arkadaşlarım, resimlerdeki bilgin ve filozofları garip, tuhaf, antika adamlar olarak görürdük. Ama onları çizen sanatçı da aslında pek suçlu sayılmazdı, çünkü gerçeği bulma umuduyla belki bir ömür sürecek bir yolculuğa çıkmak, ancak olağandışı birinin işi olabilirdi.

Daha sonra bu insanlardan bazılarını tanıdım. Aradığı şey herhalde ülkesinde olmadığı için, bunlardan biri kalkıp ta Tibet’e kadar giderek bir guru ile tanışmış, fakat geri dönerken İran’da cüzdanını çarptırmıştı. Gerçeği bulduğunu söylüyor, ancak parasız ve pasaportsuz kaldığı için çektiği sıkıntıdan daha çok etkilenmişe benziyordu. Anlaşılan, annesi onun durumundan hiç memnun değil di ki, bir hevesle Tibet’e kadar giden oğluna, ‘Neymiş Nirvana mirvana! Bak, baban sana dükkân açacak, bir baltaya sap ol artık. Gerçeği gör!’ demekteydi.

Bir başkası Politzer’in ‘Felsefenin Başlangıç İlkeleri’nde gerçeği bulmayı ‘başarmıştı’. (Bunun, bölünüşün de bir beceri sayılabileceğini düşündürtecek bir başarı olduğunu kabul etmek gerekir.) Herhalde bulduyuyla yetinmek istemediğinden, üstüne bir de ‘Felsefenin Temel İlkeleri’ni okumaya kalktı. Tarih 1977 olmalıydı. 1980’in 12 Eylül sabahı bütün kitaplarını yakmış olmasaydı, o güne kadar tam 150 sayfasını okuduğu eseri bitirebilecek, gerçeği ve onun yasalarını bir kez bulduğu için, kendisini dinleyen olursa topluma ‘istediği şekli’ verecekti. Fakat en ilginçleri, büyü, yıldız falı, piramitlerin sırrı, ruh çağırma gibi konularla uğraşanlardı. Yıllar önce bunlardan biri bana, Mesnevi’yi tamamlamak için bir heyet hazırlayıp Mevlana’nın ruhunu çağırdıklarını, eserin son cildini böylece kaydedip yayımlamaya çalıştıklarını ileri sürmüştü. Ne var ki paraları az olduğu için basım giderlerini karşılayamıyorlardı. Oysa Marks’ın ruhunu çağırıp Kapital’e bir cilt daha ekleselerdi, büyük bir olasılıkla çok satacak olan bu kitabın geliri ile amaçlarına ulaşabilirlerdi.

Vakti ile Wall Street’te bir iş adamı (bu fıkrayı severim) çözmesi gereken onca problem üzerinde düşünmeyi bırakıp sekreterini çağırır ve ‘gerçeğin ne olduğunu’ kendisine açıklayabilecek birini vakit geçirmeden bulmasını ister. Yarım saat sonra sekreteri ona, Alaska’da bir ormanda yaşayan bir bilgenin aradığı kişi olduğu müjdesini verir. İş adamı derhal Alaska’ya gider, karların içinde günlerce süren bir yolculuktan sonra bilgeyi bulur. Fakat adam ona, gerçeği kendisinin değil, Kongo’da yaşayan bir sihirbazın bildiğini söyler. İş adamı haftalar sonra buraya ulaşır. Ama sihirbaz da onu bir başkasına, Himalayalar’daki bir mağarada ölümü bekleyen bir guru’ya gönderir. Gerçeği bulmak hevesiyle yanıp tutuşan iş adamı kolay yılacak biri değildir. Aylar sonra sözü edilen mağaraya ulaşır guru’yu bulur ve ona, gerçeğin ne olduğunu sorar. Guru: “Gerçek, bir aynadır” der. İş adamı öfkeyle: “Ne demek bu! Aylardır yoldayım; işimi gücümü bıraktım, ta buralara kadar geldim. Şimdi de sen kalkmış bana, ‘Gerçek, bir aynadır’ diyorsun. Olacak iş mi bu!” diye bağırır. Yüzünde şaşkın ve ürkek bir ifade olan guru’nun ağzından şu sözler dökülür: “Peki, değil midir?”

Kendi payıma ben, görünüşün arkasındaki sırrı bulmak için yırtınmadan dünyanın keyfini çıkaran guru’nun düşüncesine katılıyorum: Gerçek, bir aynadır; ya da başka bir şey... Ne fark eder ki?”